

SECONDO LIBRO DEI REGNI

Grizzana 20 maggio 2010

Un giovane amalecita narra a Davide la morte di Saul (1,1-16)

Venuta del giovane e suo racconto (1-10) ^{1:1} καὶ ἐγένετο μετὰ τὸ ἀποθανεῖν Σαουλ καὶ Δαυιδ ἀνέστρεψεν τύπτων τὸν Αμαληκ καὶ ἐκάθισεν Δαυιδ ἐν Σεκελακ ἡμέρας δύο ² καὶ ἐγεινήθη τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἵδοὺ ἀνὴρ ἥλθει ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἐκ τοῦ λαοῦ Σαουλ καὶ τὰ ἴματα αὐτοῦ διερρωγότα ¹ καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτὸν πρὸς Δαυιδ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ ³ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυιδ πόθεν σὺ παραγίνῃ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν ἐκ τῆς παρεμβολῆς Ισραὴλ ἐγώ διασέσωσμαι ² ⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυιδ τίς ὁ λόγος οὗτος ἀπάγγειλόν μοι καὶ εἶπεν ὅτι ἔφυγεν ὁ λαὸς ἐκ τοῦ πολέμου καὶ πεπτώκασι πολλοὶ ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἀπέθαινον καὶ ἀπέθαινεν καὶ Σαουλ καὶ Ιωναθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀπέθαινεν

ὁ λόγος οὗτος rende in modo stereotipo l'ebraico *dabar*. Evento.

⁵ καὶ εἶπεν Δαυιδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγέλλοντι αὐτῷ πῶς οἶδας ὅτι τέθυηκεν Σαουλ καὶ Ιωναθαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ⁶ καὶ εἶπεν τὸ παιδάριον τὸ ἀπαγγέλλον αὐτῷ περιπτώματι περιέπεσον ἐν τῷ ὅρει τῷ Γελβουε καὶ ἵδού Σαουλ ἐπεστήρικτο ἐπὶ τὸ δόρυ αὐτοῦ καὶ ἵδού τὰ ἄρματα καὶ οἱ ἵππαρχαι συνῆψαν αὐτῷ

τὸ παιδάριον **giovane** περιπτώματι περιέπεσον **capitai** per caso di essere (cfr. *Rt* 2,3) ἐπεστήρικτο **appoggiato** ἵππαρχαι **comandanti** di cavalleria συνῆψαν αὐτῷ lo stringevano da vicino.

⁷ καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὰ ὄπισα αὐτοῦ καὶ εἶδέν με καὶ ἐκάλεσέν με καὶ εἶπα ἵδού ἐγώ ⁸ καὶ εἶπέν μοι τίς εἴ σύ καὶ εἶπα Αμαληκίτης ἐγώ εἰμι ⁹ καὶ εἶπεν πρός με στῆθι δὴ ἐπάνω μου καὶ θανάτωσόν με ὅτι κατέσχεν με σκότος δεινόν ὅτι πᾶσα ἡ ψυχή μου ἐν ἐμοί

κατέσχεν ha afferrato δεινόν τerribile

¹⁰ καὶ ἐπέστην ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐθανάτωσα αὐτόν ὅτι ἤδειν ὅτι οὐ ζήσεται μετὰ τὸ πεσεῖν αὐτόν καὶ ἔλαβον τὸ βασίλειον τὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τὸν χλιδῶνα τὸν ἐπὶ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ καὶ ἐνήνοχα αὐτὰ τῷ κυρίῳ μου ὥδε

χλιδῶνα χλιδῶν braccialetto.

Lutto di Davide e dei suoi uomini (11-12) ¹¹ καὶ ἐκράτησεν Δαυιδ τῶν ἴματίων αὐτοῦ καὶ διέρρηξεν αὐτά καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ διέρρηξαν τὰ ἴματα αὐτῶν ¹² καὶ ἐκόψαντο καὶ ἔκλαυσαν καὶ ἐνήστευσαν ἔως δείλης ἐπὶ Σαουλ καὶ ἐπὶ Ιωναθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν Ιουδα καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ισραὴλ ὅτι ἐπλήγησαν ἐν ῥομφαίᾳ

ἐκόψαντο fecero lutto ἔως δείλης fino a sera

Punizione dell'amalecita (13-16) ¹³ καὶ εἶπεν Δαυιδ τῷ παιδαρίῳ τῷ ἀπαγγέλλοντι αὐτῷ πόθεν εἴ σύ καὶ εἶπεν υἱὸς ἀνδρὸς παροίκου Αμαληκίτου ἐγώ εἰμι ¹⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυιδ πῶς οὐκ ἐφοβήθης ἐπεινεγκεῖν χεῖρά σου διαφθεῖραι τὸν χριστὸν κυρίου ¹⁵ καὶ ἐκάλεσεν Δαυιδ ἐν τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ καὶ εἶπεν προσελθὼν ἀπάντησον αὐτῷ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν καὶ ἀπέθαινεν ¹⁶ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς αὐτόν τὸ αἷμά σου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου ὅτι τὸ στόμα σου ἀπεκρίθη κατὰ σοῦ λέγων ὅτι ἐγώ ἐθανάτωσα τὸν χριστὸν κυρίου

Lamento di Davide (1,17-26)

^{1 2} διερρωγότα lacerate

^{2 3} διασέσωσμαι διασωζω, sono scampato

titolo (17-18) ¹⁷ καὶ ἐθρήνησεν Δαυιδ τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ Σαουλ καὶ ἐπὶ Ιωναθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ
¹⁸ καὶ εἶπεν τοῦ διδάξαι τοὺς υἱοὺς Ιουδα ἵδον γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθοῦς

τοῦ εὐθοῦς **retto**

apertura: la disgrazia che ha colpito Israele (19-20) ¹⁹ στήλωσον Ισραὴλ ὑπὲρ τῶν τεθνηκότων ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματιῶν πῶς ἔπεσαν δυνατοί ²⁰ μὴ ἀναγγείλητε ἐν Γεθ καὶ μὴ εὐαγγελίσησθε ἐν ταῖς ἔξοδοις Ἀσκαλῶνος μήποτε εὑφρανθῶσιν θυγατέρες ἀλλοφύλων μήποτε ἀγαλλιάσωνται θυγατέρες τῶν ἀπεριτμήτων

στήλωσον erigi un monumento

prodezze di Saul e di Gionata (21-23) ²¹ ὅρη τὰ ἐν Γελβουε μὴ καταβῇ δρόσος καὶ μὴ ὑετὸς ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἄγροι ἀπαρχῶν ὅτι ἐκεῖ προσωχθίσθη θυρεὸς δυνατῶν θυρεὸς Σαουλ οὐκ ἔχρισθη ἐν ἐλαίῳ ²² ἀφ' αἴματος τραυματιῶν ἀπὸ στέατος δυνατῶν τόξον Ιωναθαν οὐκ ἀπεστράφη κενὸν εἰς τὰ ὅπισω καὶ ῥομφαία Σαουλ οὐκ ἀνέκαμψεν κενή ²³ Σαουλ καὶ Ιωναθαν οἱ ἡγαπημένοι καὶ ὠραῖοι οὐ διακεχωρισμένοι εὐπρεπεῖς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν καὶ ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν οὐ διεχωρίσθησαν ὑπὲρ ἀετοὺς κοῦφοι καὶ ὑπέρ λέοντας ἐκραταιώθησαν

προσωχθίσθη προσοχθίζω fu vilipeso ἀνέκαμψεν tornò indietro εὐπρεπεῖς belli κοῦφοι leggeri

Invito alle figlie d'Israele al pianto per Saul (24) ²⁴ θυγατέρες Ισραὴλ ἐπὶ Σαουλ κλαύσατε τὸν ἐνδιδύσκοντα ὑμᾶς κόκκινα μετὰ κόσμου ὑμῶν τὸν ἀναφέροντα κόσμον χρυσοῦν ἐπὶ τὰ ἐνδύματα ὑμῶν

κόκκινα capo di vestiario scarlatto κόσμος μετὰ κόσμου ὑμῶν con i vostri ornamenti ἀναφέροντα aggiungere; aggiungeva ornamenti d'oro ai vostri indumenti.

Lamento su Gionata (25-26) ²⁵ πῶς ἔπεσαν δυνατοὶ ἐν μέσῳ τοῦ πολέμου Ιωναθαν ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματίας ²⁶ ἀλγῷ ἐπὶ σοὶ ἄδελφέ μου Ιωναθαν ὠραιώθης μοι σφόδρα ἐθαυμαστώθη ἢ ἀγάπησίς σου ἐμοὶ ὑπὲρ ἀγάπησιν γυναικῶν

Ιωναθαν ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματίας Gionata sulle tue alteure ferito ἀλγῷ sento dolore ὠραιώθης eri bello (neologismo) ἐθαυμαστώθη era meraviglioso

pianto su tutti gli eroi (27) ²⁷ πῶς ἔπεσαν δυνατοὶ καὶ ἀπώλοντο σκεύη πολεμικά

σκεύη πολεμικα glì oggetti propri per la guerra

SETTIMA UNITÀ: I RAPPORTI TRA LA CASA DI DAVIDE E QUELLA DI SAUL (c. 2-4)

Davide sale per regnare in Ebron (2,1-7)

Davide sale a Ebron (2-4) ^{2:1} καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπηρώτησεν Δαυιδ ἐν κυρίῳ λέγων εἰ ἀναβῶ εἰς μίαν τῶν πόλεων Ιουδα καὶ εἶπεν κύριος πρὸς αὐτόν ἀνάβηθι καὶ εἶπεν Δαυιδ ποῦ ἀναβῶ καὶ εἶπεν εἰς Χεβρων ² καὶ ἀνέβη ἐκεῖ Δαυιδ εἰς Χεβρων καὶ ἀμφότεραι αἱ γυναῖκες αὐτοῦ Αχινοοιμ ἡ Ιεζραὴλίτις καὶ Αβιγαια ἡ γυνὴ Ναβαλ τοῦ Καρμηλίου ³ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ἔκαστος καὶ ὁ οἶκος αὐτοῦ καὶ κατώκουν ἐν ταῖς πόλεσιν Χεβρων ⁴ καὶ ἔρχονται ἄνδρες τῆς Ιουδαίας καὶ χρίουσιν τὸν Δαυιδ ἐκεῖ τοῦ βασιλεύειν ἐπὶ τὸν οἶκον Ιουδα καὶ ἀπήγγειλαν τῷ Δαυιδ λέγοντες ὅτι οἱ ἄνδρες Ιαβις τῆς Γαλααδίτιδος ἔθαψαν τὸν Σαουλ

Davide benedice gli uomini di Iabos (5-7) ⁵ καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ ἀγγέλους πρὸς τοὺς ἡγουμένους Ιαβις τῆς Γαλααδίτιδος καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ κυρίῳ ὅτι πεποιήκατε τὸ ἔλεος τοῦτο ἐπὶ τὸν κύριον ὑμῶν ἐπὶ Σαουλ τὸν χριστὸν κυρίου καὶ ἐθάψατε αὐτὸν καὶ Ιωναθαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ⁶ καὶ νῦν ποιήσαι κύριος μεθ' ὑμῶν ἔλεος καὶ ἀλήθειαν καὶ γε ἐγὼ ποιήσω μεθ' ὑμῶν τὰ ἀγαθὰ ταῦτα ὅτι ἐποιήσατε τὸ ρῆμα τοῦτο ⁷ καὶ νῦν κραταιούσθωσαν αἱ χεῖρες ὑμῶν καὶ γίνεσθε

εὶς οὐδὲ δυνατούς ὅτι τέθινηκεν ὁ κύριος ὑμῶν Σαουλ καὶ γε ἐμὲ κέχρικεν ὁ οἶκος Ιουδα ἐφ' ἑαυτοὺς εἰς βασιλέα

Guerra tra i casati di Davide e di Saul (2,8-3,8)

Abenner unge re lebosthe figlio di Saul (8-9) ^{2:8} καὶ Αβενηνηρ υἱὸς Νηρ ἀρχιστράτηγος τοῦ Σαουλ ἔλαβεν τὸν Ιεβοσθε υἱὸν Σαουλ καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐκ τῆς παρεμβολῆς εἰς Μαναεμ ⁹ καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Γαλααδῖτιν καὶ ἐπὶ τὸν Θασιρι καὶ ἐπὶ τὸν Ιεζραελ καὶ ἐπὶ τὸν Εφραιμ καὶ ἐπὶ τὸν Βενιαμιν καὶ ἐπὶ πάντα Ισραὴλ

Periodo del regno di Davide e di Iebosthe (10-11) ¹⁰ τεσσαράκοντα ἔτῶν Ιεβοσθε υἱὸς Σαουλ ὅτε ἐβασίλευσεν ἐπὶ τὸν Ισραὴλ καὶ δύο ἔτη ἐβασίλευσεν πλὴν τοῦ οἴκου Ιουδα οὐ ἡσαν ὀπίσω Δαυιδ ¹¹ καὶ ἐγένοντο αἱ ἡμέραι ἀς Δαυιδ ἐβασίλευσεν ἐν Χεβρων ἐπὶ τὸν οἴκον Ιουδα ἐπτὰ ἔτη καὶ ἔξ μηνας Guerra di Gabaon tra gli uomini di Davide e quelli di Iebosthe (2,12-3,1) ¹² καὶ ἐξήλθεν Αβενηνηρ υἱὸς Νηρ καὶ οἱ παῖδες Ιεβοσθε υἱὸν Σαουλ ἐκ Μαναεμ εἰς Γαβαων ¹³ καὶ Ιωαβ υἱὸς Σαρουιας καὶ οἱ παῖδες Δαυιδ ἐξήλθοσαν ἐκ Χεβρων καὶ συναντώσιν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Γαβαων ἐπὶ τὸ αὐτό καὶ ἐκάθισαν οὗτοι ἐπὶ τὴν κρήνην τὴν Γαβαων ἐντεῦθεν καὶ οὗτοι ἐπὶ τὴν κρήνην ἐντεῦθεν

κρήνην sorgente

¹⁴ καὶ εἶπεν Αβενηνηρ πρὸς Ιωαβ ἀναστήτωσαν δὴ τὰ παιδάρια καὶ παιξάτωσαν ἐνώπιον ἡμῶν καὶ εἶπεν Ιωαβ ἀναστήτωσαν ¹⁵ καὶ ἀνέστησαν καὶ παρῆλθον ἐν ἀριθμῷ τῶν παίδων Βενιαμιν δώδεκα τῶν Ιεβοσθε υἱὸν Σαουλ καὶ δώδεκα ἐκ τῶν παίδων Δαυιδ ¹⁶ καὶ ἐκράτησαν ἔκαστος τῇ χειρὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ πλησίου αὐτοῦ καὶ μάχαιρα αὐτοῦ εἰς πλευρὰν τοῦ πλησίου αὐτοῦ καὶ πίπτουσιν κατὰ τὸ αὐτό καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου μερὶς τῶν ἐπιβούλων ἦ ἐστιν ἐν Γαβαων παιξάτωσαν scherzino diano spettacolo παρῆλθον vennero ἐπιβούλων imboscate

¹⁷ καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος σκληρὸς ὥστε λίαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ ἐπταῖσεν Αβενηνηρ καὶ ἄνδρες Ισραὴλ ἐνώπιον παίδων Δαυιδ

ώστε λίαν molto ἐπταῖσεν cadde cedette

¹⁸ καὶ ἐγένοντο ἐκεῖ τρεῖς υἱοὶ Σαρουιας Ιωαβ καὶ Αβεσσα καὶ Ασαηλ καὶ Ασαηλ κοῦφος τοῖς ποσὶν αὐτοῦ ὥσει μία δορκάς ἐν ἀγρῷ ¹⁹ καὶ κατεδίωξεν Ασαηλ ὀπίσω Αβενηνηρ καὶ οὐκ ἐξέκλινεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερὰ κατόπισθεν Αβενηνηρ ²⁰ καὶ ἐπέβλεψεν Αβενηνηρ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτοῦ καὶ εἶπεν εἰ σὺ εἶ αὐτὸς Ασαηλ καὶ εἶπεν ἐγώ εἰμι ²¹ καὶ εἶπεν αὐτῷ Αβενηνηρ ἐκκλινον σὺ εἰς τὰ δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερὰ καὶ κάτασχε σαυτῷ ἐν τῶν παιδαρίων καὶ λαβὲ σεαυτῷ τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ καὶ οὐκ ἡθέλησεν Ασαηλ ἐκκλιναι ἐκ τῶν ὅπισθεν αὐτοῦ ²² καὶ προσέθετο ἔτι Αβενηνηρ λέγων τῷ Ασαηλ ἀπόστηθι ἀπ' ἐμοῦ ἵνα μὴ πατάξω σε εἰς τὴν γῆν καὶ πῶς ἀρῷ τὸ πρόσωπόν μου πρὸς Ιωαβ καὶ ποῦ ἐστιν ταῦτα ἐπίστρεφε πρὸς Ιωαβ τὸν ἀδελφόν σου ²³ καὶ οὐκ ἐβούλετο τοῦ ἀποστῆναι καὶ τύπτει αὐτὸν Αβενηνηρ ἐν τῷ ὀπίσω τοῦ δόρατος ἐπὶ τὴν ψόαιν καὶ διεξήλθεν τὸ δόρυ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ καὶ πίπτει ἐκεῖ καὶ ἀποθνήσκει ὑποκάτω αὐτοῦ καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ἐρχόμενος ἔως τοῦ τόπου οὐ ἐπεσεν ἐκεῖ Ασαηλ καὶ ἀπέθανεν καὶ ὑφίστατο

κάτασχε κατεχω trattieni, prendi, ποῦ ἐστιν ταῦτα dove è questo? ψόαιν muscoli del pelvis o lombi ὑφίστατο si fermava in silenzio

²⁴ καὶ κατεδίωξεν Ιωαβ καὶ Αβεσσα ὀπίσω Αβενηνηρ καὶ ὁ ἥλιος ἔδυνεν καὶ αὐτοὶ εἰσῆλθον ἔως τοῦ βουνοῦ Αμμαν ὃ ἐστιν ἐπὶ προσώπου γαι οὖδον ἔρημον Γαβαων ²⁵ καὶ συναθροίζονται υἱοὶ Βενιαμιν οἱ ὀπίσω Αβενηνηρ καὶ ἐγενήθησαν εἰς συνάντησιν μίαν καὶ ἐστησαν ἐπὶ κεφαλὴν βουνοῦ ἐνός ²⁶ καὶ ἐκάλεσεν Αβενηνηρ Ιωαβ καὶ εἶπεν μὴ εἰς νῖκος καταφάγεται ἡ ρόμφαία ἢ οὐκ οἶδας ὅτι πικρὰ ἔσται εἰς τὰ ἔσχατα καὶ ἔως πότε οὐ μὴ εἴπης τῷ λαῷ ἀναστρέφειν ἀπὸ ὅπισθεν τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ²⁷ καὶ εἶπεν Ιωαβ ζῆ κύριος ὅτι εἰ μὴ ἐλάλησας διότι τότε ἐκ πρωίθεν ἀνέβη ὁ λαὸς ἔκαστος κατόπισθεν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ²⁸ καὶ ἐσάλπισεν Ιωαβ τῇ σάλπιγγι καὶ ἀπέστησαν

πάς ὁ λαὸς καὶ οὐ κατεδίωξαν ὅπισω τοῦ Ισραὴλ καὶ οὐ προσέθεντο ἔτι τοῦ πολεμεῖν

γατ valle εἰ μὴ ἐλάλησας διότι τότε ἐκ πρωίθεν ἀνέβη ὁ λαὸς ἔκαστος κατόπισθεν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτού if thou hadst not spoken, even from the morning the people had gone up every one from following his brother se tu non avessi parlato, già [a partire] dal mattino ciascun [uomo] del popolo si sarebbe alzato all'inseguimento del suo fratello

²⁹ καὶ Αβενηνηρ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς δυσμὰς ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην καὶ διέβαιναν τὸν Ιορδάνην καὶ ἐπορεύθησαν ὅλην τὴν παρατείνουσαν καὶ ἔρχονται εἰς τὴν παρεμβολήν ³⁰ καὶ Ιωαβ ἀνέστρεψεν ὅπισθεν ἀπὸ τοῦ Αβενηνηρ καὶ συνήθροισεν πάντα τὸν λαόν καὶ ἐπεσκέπησαν τῶν παίδων Δαυιδ ἐννεακαίδεκα ἄνδρες καὶ Ασαηλ ³¹ καὶ οἱ παῖδες Δαυιδ ἐπάταξαν τῶν υἱῶν Βενιαμιν τῶν ἀνδρῶν Αβενηνηρ τριακοσίους ἔξηκοντα ἄνδρας παρ' αὐτοῦ

ὅλην τὴν παρατείνουσαν per tutta la durata di quel giorno, durante tutto il mattino

³² καὶ αἴρουσιν τὸν Ασαηλ καὶ θάπτουσιν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐν Βαιθλεεμ καὶ ἐπορεύθη Ιωαβ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ ὅλην τὴν νύκτα καὶ διέφαυσεν αὐτοῖς ἐν Χεβρων ^{3:1} καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐπὶ πολὺ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Σαουλ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Δαυιδ καὶ ὁ οἶκος Δαυιδ ἐπορεύετο καὶ ἐκραταιοῦτο καὶ ὁ οἶκος Σαουλ ἐπορεύετο καὶ ἤσθνει

I figli di Davide nati a Ebron (2-5) ² καὶ ἐτέχθησαν τῷ Δαυιδ υἱοὶ ἐν Χεβρων καὶ ἦν ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ Αμινων τῆς Αχινοομ τῆς Ιεζραηλίτιδος ³ καὶ ὁ δεύτερος αὐτοῦ Δαλουια τῆς Αβιγαιας τῆς Καρμηλίας καὶ ὁ τρίτος Αβεσσαλωμ υἱὸς Μααχα θυγατρὸς Θολμι βασιλέως Γεσιρ ⁴ καὶ ὁ τέταρτος Ορινια υἱὸς Φεγγιθ καὶ ὁ πέμπτος Σαβατια τῆς Αβιταλ ⁵ καὶ ὁ ἕκτος Ιεθερααμ τῆς Αιγλα γυναικὸς Δαυιδ οὗτοι ἐτέχθησαν τῷ Δαυιδ ἐν Χεβρων

Patto di Abenner con Davide (3,6-39)

contesa tra Memfibosthe ed Abenner (6-11) ^{3:6} καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι τὸν πόλεμον ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Σαουλ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οἴκου Δαυιδ καὶ Αβενηνηρ ἦν κρατῶν τοῦ οἴκου Σαουλ ⁷ καὶ τῷ Σαουλ παλλακὴ Ρεσφα θυγάτηρ Ιαλ καὶ εἶπεν Μεμφιβοσθε υἱὸς Σαουλ πρὸς Αβενηνηρ τί ὅτι εἰσῆλθες πρὸς τὴν παλλακὴν τοῦ πατρός μου ⁸ καὶ ἐθυμώθη σφόδρα Αβενηνηρ περὶ τοῦ λόγου Μεμφιβοσθε καὶ εἶπεν Αβενηνηρ πρὸς αὐτόν μὴ κεφαλὴ κυνὸς ἐγώ εἰμι ἐποίησα ἔλεος σήμερον μετὰ τοῦ οἴκου Σαουλ τοῦ πατρός σου καὶ περὶ ἀδελφῶν καὶ γυναικῶν καὶ οὐκ ηὐτομόλησα εἰς τὸν οἴκον Δαυιδ καὶ ἐπιζητεῖς ἐπ' ἐμὲ ὑπὲρ ἀδικίας γυναικὸς σήμερον ⁹ τάδε ποιήσαι ὁ θεὸς τῷ Αβενηνηρ καὶ τάδε προσθείη αὐτῷ ὅτι καθὼς ὥμοσεν κύριος τῷ Δαυιδ ὅτι οὕτως ποιήσω αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ¹⁰ περιελεῖν τὴν βασιλείαν ἀπὸ τοῦ οἴκου Σαουλ καὶ τοῦ ἀναστῆσαι τὸν θρόνον Δαυιδ ἐπὶ Ισραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν Ιουδαν ἀπὸ Δαν ἔως Βηρσαβε ¹¹ καὶ οὐκ ἡδυνάσθη ἔτι Μεμφιβοσθε ἀποκριθῆναι τῷ Αβενηνηρ ρῆμα ἀπὸ τοῦ φοβεῖσθαι αὐτόν

γυναικῶν ben noto, amico ηὐτομόλησα αυτομολεω passare a

accordi per il patto con Davide (12-13) ¹² καὶ ἀπέστειλεν Αβενηνηρ ἀγγέλους πρὸς Δαυιδ εἰς Θαιλαμ οὐ ἦν παραχρῆμα λέγων διάθου διαθήκην σου μετ' ἐμοῦ καὶ ἵδού ἡ χείρ μου μετὰ σου τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς σὲ πάντα τὸν οἴκον Ισραὴλ ¹³ καὶ εἶπεν Δαυιδ ἐγὼ καλῶς διαθήσομαι πρὸς σὲ διαθήκην πλὴν λόγον ἔνα ἐγὼ αἰτοῦμαι παρὰ σου λέγων οὐκ ὄψει τὸ πρόσωπόν μου ἐὰν μὴ ἀγάγῃς τὴν Μελχολ θυγατέρα Σαουλ παραγινομένου σου ἵδειν τὸ πρόσωπόν μου

παραχρῆμα immediatamente

Restituzione di Melchol a Davide (14-16) ¹⁴ καὶ ἐξαπέστειλεν Δαυιδ πρὸς Μεμφιβοσθε υἱὸν Σαουλ ἀγγέλους λέγων ἀπόδος μοι τὴν γυναικά μου τὴν Μελχολ ἦν ἔλαβον ἐν ἔκατον ἀκροβυστίαις ἀλλοφύλων ¹⁵ καὶ ἀπέστειλεν Μεμφιβοσθε καὶ ἔλαβεν αὐτήν παρὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς παρὰ Φαλτιηλ υἱοῦ Σελλης ¹⁶ καὶ ἐπορεύετο ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μετ' αὐτῆς κλαίων ὅπισω αὐτῆς ἔως Βαρακιμ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Αβενηνηρ πορεύου ἀνάστρεψε καὶ ἀνέστρεψεν

Azione di Abenner per far regnare Davide (17-21) ¹⁷ καὶ εἶπεν Αβενηνηρ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους Ισραὴλ

λέγων ἔχθες καὶ τρίτην ἐζητεῖτε τὸν Δαυιδ βασιλεύειν ἐφ' ὑμῶν¹⁸ καὶ νῦν ποιήσατε ὅτι κύριος ἐλάλησεν περὶ Δαυιδ λέγων ἐν χειρὶ τοῦ δούλου μου Δαυιδ σώσω τὸν Ισραὴλ ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἔχθρῶν αὐτῶν¹⁹ καὶ ἐλάλησεν Αβενηνηρ ἐν τοῖς ὡσὶν Βενιαμίν καὶ ἐπορεύθη Αβενηνηρ τοῦ λαλῆσαι εἰς τὰ ὥτα τοῦ Δαυιδ εἰς Χεβρων πάντα ὄσα ἤρεσεν ἐν ὁφθαλμοῖς Ισραὴλ καὶ ἐν ὁφθαλμοῖς παντὸς οἴκου Βενιαμίν²⁰ καὶ ἥλθεν Αβενηνηρ πρὸς Δαυιδ εἰς Χεβρων καὶ μετ' αὐτοῦ εἴκοσι ἄνδρες καὶ ἐποίησεν Δαυιδ τῷ Αβενηνηρ καὶ τοῖς ἄνδράσιν τοῖς μετ' αὐτοῦ πότον²¹ καὶ εἶπεν Αβενηνηρ πρὸς Δαυιδ ἀναστήσομαι δὴ καὶ πορεύσομαι καὶ συναθροίσω πρὸς κύριόν μου τὸν βασιλέα πάντα Ισραὴλ καὶ διαθήσομαι μετὰ σοῦ διαθήκην καὶ βασιλεύσεις ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ τὸν Αβενηνηρ καὶ ἐπορεύθη ἐν εἰρήνῃ

Ioab uccide Abenner (22-30)²² καὶ ἵδοὺ οἱ παῖδες Δαυιδ καὶ Ιωαβ παρεγίνοντο ἐκ τῆς ἔξοδίας καὶ σκῦλα πολλὰ ἔφερον μετ' αὐτῶν καὶ Αβενηνηρ οὐκ ἦν μετὰ Δαυιδ εἰς Χεβρων ὅτι ἀπεστάλκει αὐτὸν καὶ ἀπεληλύθει ἐν εἰρήνῃ²³ καὶ Ιωαβ καὶ πᾶσα ἡ στρατιὰ αὐτοῦ ἥχθησαν καὶ ἀπηγγέλη τῷ Ιωαβ λέγοντες ἥκει Αβενηνηρ υἱὸς Νηρ πρὸς Δαυιδ καὶ ἀπέσταλκεν αὐτὸν καὶ ἀπῆλθεν ἐν εἰρήνῃ

ἔξοδίας spedizione

²⁴ καὶ εἰσῆλθεν Ιωαβ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν τί τοῦτο ἐποίησας ἵδοὺ ἥλθεν Αβενηνηρ πρὸς σέ καὶ ὥντα τί ἔξαπέσταλκας αὐτὸν καὶ ἀπεληλυθει ἐν εἰρήνῃ²⁵ ἢ οὐκ οἰδας τὴν κακίαν Αβενηνηρ υἱοῦ Νηρ ὅτι ἀπατῆσαί σε παρεγένετο καὶ γινώναι τὴν ἔξοδόν σου καὶ τὴν εἴσοδόν σου καὶ γινώναι ἄπαντα ὄσα σὺ ποιεῖς²⁶ καὶ ἀνέστρεψεν Ιωαβ ἀπὸ τοῦ Δαυιδ καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους ὅπίσω Αβενηνηρ καὶ ἐπιστρέφουσιν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ φρέατος τοῦ Σεϊραμ καὶ Δαυιδ οὐκ ἥδει²⁷ καὶ ἐπέστρεψεν Αβενηνηρ εἰς Χεβρων καὶ ἔξεκλινεν αὐτὸν Ιωαβ ἐκ πλαγίων τῆς πύλης λαλῆσαι πρὸς αὐτὸν ἐνεδρεύων καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐκεῖ ἐπὶ τὴν ψόφαν καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ αἴματι Ασαηλ τοῦ ἀδελφοῦ Ιωαβ²⁸ καὶ ἥκουσεν Δαυιδ μετὰ ταῦτα καὶ εἶπεν ἀθῷός εἴμι ἐγὼ καὶ ἡ βασιλεία μου ἀπὸ κυρίου ἔως αἰῶνος ἀπὸ τῶν αἰμάτων Αβενηνηρ υἱοῦ Νηρ²⁹ καταντησάτωσαν ἐπὶ κεφαλὴν Ιωαβ καὶ ἐπὶ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ μὴ ἐκλίποι ἐκ τοῦ οἴκου Ιωαβ γονορρυὴς καὶ λεπρὸς καὶ κρατῶν σκυτάλης καὶ πίπτων ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐλασσούμενος ἄρτοις³⁰ Ιωαβ δὲ καὶ Αβεσσα ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διεπαρετηροῦντο τὸν Αβενηνηρ ἀνθ' ὧν ἐθανάτωσεν τὸν Ασαηλ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν ἐν Γαβαων ἐν τῷ πολέμῳ

καταντησάτωσαν κατανταών *cadano sopra* σκυτάλης *bastone*, *gruccia* διεπαρετηροῦντο διαπαρατηρεοματικής *they had lain in wait*

Sepoltura di Abenner (31-32)³¹ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Ιωαβ καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ διαρρήξατε τὰ ἴματα ὑμῶν καὶ περιζώσασθε σάκκους καὶ κόπτεσθε ἔμπροσθεν Αβενηνηρ καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυιδ ἐπορεύετο ὅπίσω τῆς κλίνης³² καὶ θάπτουσιν τὸν Αβενηνηρ εἰς Χεβρων καὶ ἥρεν ὁ βασιλεὺς τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἔκλαυσεν ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ καὶ ἔκλαυσεν πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Αβενηνηρ

Lamento di Davide su Abenner (33-37)³³ καὶ ἐθρήνησεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Αβενηνηρ καὶ εἶπεν εἰ κατὰ τὸν θάνατον Ναβαλ ἀποθανεῖται Αβενηνηρ³⁴ αἱ χειρές σου οὐκ ἐδέθησαν οἱ πόδες σου οὐκ ἐν πέδαις οὐ προσήγαγεν ὡς Ναβαλ ἐνώπιον υἱῶν ἀδικίας ἔπεσας καὶ συνήχθη πᾶς ὁ λαὸς τοῦ κλαύσαι αὐτὸν³⁵ καὶ ἥλθεν πᾶς ὁ λαὸς περιδειπνῆσαι τὸν Δαυιδ ἄρτοις ἔτι οὖστις ἡμέρας καὶ ὕμοσεν Δαυιδ λέγων τάδε ποιήσαι μοι ὁ θεὸς καὶ τάδε προσθείη ὅτι ἐάν μὴ δύῃ ὁ ἥλιος οὐ μὴ γεύσωμαι ἄρτου ἢ ἀπὸ παντός τινος³⁶ καὶ ἔγινω πᾶς ὁ λαός καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτῶν πάντα ὄσα ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς ἐνώπιον τοῦ λαοῦ³⁷ καὶ ἔγινω πᾶς ὁ λαός καὶ πᾶς Ισραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὅτι οὐκ ἐγένετο παρὰ τοῦ βασιλέως θανατώσαι τὸν Αβενηνηρ υἱὸν Νηρ

προσήγαγεν *non si è avvicinato* περιδειπνῆσαι *invitare qualcuno a mangiare*

giudizio divino sui figli di Saruia (38-39)³⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ οὐκ οἴδατε ὅτι ἥγονύμενος μέγας πέπτωκεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐν τῷ Ισραὴλ³⁹ καὶ ὅτι ἐγὼ εἴμι σῆμερον συγγενῆς καὶ καθεσταμένος ὑπὸ βασιλέως οἱ δὲ ἄνδρες οὗτοι υἱοὶ Σαρουιας σκληρότεροί μού εἰσιν ἀνταποδῷ κύριος τῷ ποιῶντι ποιηρὰ κατὰ τὴν κακίαν αὐτοῦ

καθεσταμένος stabilito ύπὸ βασιλέως mi è incomprendibile il legame con il verbo precedente. And that I am this day a [mere] kinsman [of his], and [as it were] a subject; e ciò oggi sono io, solamente un congiunto (suo), e in quanto tale (as it were = per così dire) un subordinato (suddito);

Fine del regno della casa di Saul (c. 4)

^{4:1} καὶ ἥκουσεν Μεμφιβοσθε υἱὸς Σαουλ ὅτι τέθινηκεν Αβενινηρ ἐν Χεβρων καὶ ἐξελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἄνδρες Ισραὴλ παρείθησαν

ἐξελύθησαν vennero meno παρείθησαν grew faint

² καὶ δύο ἄνδρες ἡγούμενοι συστρεμμάτων τῷ Μεμφιβοσθε υἱῷ Σαουλ ὄνομα τῷ ἐνὶ Βαανα καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Ρηχαβ υἱὸι Ρεμμων τοῦ Βηρωθαίου ἐκ τῶν υἱῶν Βενιαμιν ὅτι Βηρωθ ἐλογίζετο τοῖς υἱοῖς Βενιαμιν³ καὶ ἀπέδρασαν οἱ Βηρωθαίοι εἰς Γεθθαίμ καὶ ἦσαν ἐκεῖ παροικοῦντες ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης

συστρεμμάτων di compagnie ἀπέδρασαν ἀποδιδρασκω erano fuggiti via

⁴ καὶ τῷ Ιωναθαν υἱῷ Σαουλ υἱὸς πεπληγὼς τοὺς πόδας υἱὸς ἐτῶν πέντε οὗτος ἐν τῷ ἐλθεῖν τὴν ἀγγελίαν Σαουλ καὶ Ιωναθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἐξ Ιεζραελ καὶ ἦρεν αὐτὸν ἡ τιθηνὸς αὐτοῦ καὶ ἔφυγεν καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπεύδειν αὐτὴν καὶ ἀναχωρεῖν καὶ ἔπεσεν καὶ ἔχωλάνθη καὶ ὄνομα αὐτῷ Μεμφιβοσθε

πεπληγὼς πλησσω ferito τιθηνὸς nutrice

⁵ καὶ ἐπορεύθησαν υἱοὶ Ρεμμων τοῦ Βηρωθαίου Ρεκχα καὶ Βαανα καὶ εἰσῆλθον ἐν τῷ καύματι τῆς ἡμέρας εἰς οἶκον Μεμφιβοσθε καὶ αὐτὸς ἐκάθευδεν ἐν τῇ κοίτῃ τῆς μεσημβρίας⁶ καὶ ἵδοὺ ἡ θυρωρὸς τοῦ οἴκου ἐκάθαιρεν πυροὺς καὶ ἐνύσταξεν καὶ ἐκάθευδεν καὶ Ρεκχα καὶ Βαανα οἱ ἀδελφοὶ διέλαθον⁷ καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον καὶ Μεμφιβοσθε ἐκάθευδεν ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ ἐν τῷ κοιτῶντι αὐτοῦ καὶ τύπτουσιν αὐτὸν καὶ θανατοῦσιν καὶ ἀφαιροῦσιν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἔλαβον τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἀπῆλθον ὁδὸν τὴν κατὰ δυσμάς ὅλην τὴν νύκτα

ἐνύσταξεν si assopì διέλαθον διαλανθαιω passarono inavvertiti

⁸ καὶ ἤνεγκαν τὴν κεφαλὴν Μεμφιβοσθε τῷ Δαυιδ εἰς Χεβρων καὶ εἶπαν πρὸς τὸν βασιλέα ἵδοὺ ἡ κεφαλὴ Μεμφιβοσθε υἱὸν Σαουλ τοῦ ἐχθροῦ σου ὃς ἐζήτει τὴν ψυχήν σου καὶ ἔδωκεν κύριος τῷ κυρίῳ βασιλεῖ ἐκδίκησιν τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη ἐκ Σαουλ τοῦ ἐχθροῦ σου καὶ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ⁹ καὶ ἀπεκρίθη Δαυιδ τῷ Ρεκχα καὶ τῷ Βαανα ἀδελφῷ αὐτοῦ υἱοῖς Ρεμμων τοῦ Βηρωθαίου καὶ εἶπεν αὐτοῖς ζῆ κύριος ὃς ἐλυτρώσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ πάσης θλίψεως¹⁰ ὅτι ὁ ἀπαγγείλας μοι ὅτι τέθινηκεν Σαουλ καὶ αὐτὸς ἦν ὡς εὐάγγελιζόμενος ἐνώπιον μου καὶ κατέσχον αὐτὸν καὶ ἀπέκτεινα ἐν Σεκελακ ὡς ἔδει με δοῦναι εὐαγγέλια¹¹ καὶ νῦν ἄνδρες πονηροὶ ἀπεκτάγκασιν ἄνδρα δίκαιον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ καὶ νῦν ἐκζητήσω τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ χειρὸς ὑμῶν καὶ ἔξολεθρεύσω ὑμᾶς ἐκ τῆς γῆς¹² καὶ ἐνετείλατο Δαυιδ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ καὶ ἀποκτέννουσιν αὐτοὺς καὶ κολοβοῦσιν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἐκρέμασαν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς κρήνης ἐν Χεβρων καὶ τὴν κεφαλὴν Μεμφιβοσθε ἔθαψαν ἐν τῷ τάφῳ Αβενινηρ υἱὸν Νηρ

κολοβοῦσιν κολοβω μutilano ἐκρέμασαν appesero κρήνης fonte

UNITÀ NONA: IL REGNO DI DAVIDE SU TUTTO ISRAELE (5-8)

Conquista di Gerusalemme e sua costruzione (c. 5)

Davide è unto re su tutto Israele (1-3)^{5:1} καὶ παραγίνονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ Ισραὴλ πρὸς Δαυιδ εἰς Χεβρων καὶ εἶπαν αὐτῷ ἵδοὺ ὁστὰ σου καὶ σάρκες σου ἡμεῖς² καὶ ἔχθες καὶ τρίτην ὄντος Σαουλ βασιλέως ἐφ' ἡμῖν σὺ ἥσθα ὁ ἔξαγων καὶ εἰσάγων τὸν Ισραὴλ καὶ εἶπεν κύριος πρὸς σέ σὺ ποιμανεῖς τὸν λαόν μου τὸν Ισραὴλ καὶ σὺ ἔσει εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν Ισραὴλ³ καὶ ἔρχονται πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ισραὴλ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Χεβρων καὶ διέθετο αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς Δαυιδ διαθήκην ἐν Χεβρων ἐνώπιον κυρίου καὶ χρίουσιν τὸν Δαυιδ εἰς βασιλέα ἐπὶ πάντα Ισραὴλ Regno di Davide in Ebron (4-5)⁴ υἱὸς τριάκοντα ἐτῶν Δαυιδ ἐν τῷ βασιλεῦσαι αὐτὸν καὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἔβασίλευσεν⁵ ἐπτὰ ἔτη καὶ ἔξι μῆνας ἔβασίλευσεν ἐν Χεβρων ἐπὶ τὸν Ιουδαν καὶ τριάκοντα τρία ἔτη ἔβασίλευσεν ἐπὶ πάντα Ισραὴλ καὶ Ιουδαν ἐν Ιερουσαλημ

Conquista di Gerusalemme (6-10)⁶ καὶ ἀπῆλθεν Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς Ιερουσαλημ πρὸς τὸν Ιεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν καὶ ἐρρέθη τῷ Δαυιδ οὐκ εἰσελεύσει ὥδε ὅτι ἀντέστησαν οἱ τυφλοὶ καὶ οἱ χωλοί λέγοντες ὅτι οὐκ εἰσελεύσεται Δαυιδ ὥδε⁷ καὶ κατελάβετο Δαυιδ τὴν περιοχὴν Σιων αὔτη ἡ πόλις τοῦ Δαυιδ⁸ καὶ εἶπεν Δαυιδ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πᾶς τύπτων Ιεβουσαῖον ἀπέτεσθω ἐν παραξιφίδι καὶ τοὺς χωλοὺς καὶ τοὺς τυφλοὺς καὶ τοὺς μισοῦντας τὴν ψυχὴν Δαυιδ διὰ τοῦτο ἐροῦσιν τυφλοὶ καὶ χωλοὶ οὐκ εἰσελεύσονται εἰς οἴκουν κυρίου⁹ καὶ ἐκάθισεν Δαυιδ ἐν τῇ περιοχῇ καὶ ἐκλήθη αὔτη ἡ πόλις Δαυιδ καὶ ὠκοδόμησεν τὴν πόλιν κύκλῳ ἀπὸ τῆς ἄκρας καὶ τὸν οἴκουν αὐτοῦ¹⁰ καὶ ἐπορεύετο Δαυιδ πορευόμενος καὶ μεγαλυνόμενος καὶ κύριος παντοκράτωρ μετ' αὐτοῦ

ἀντέστησαν ἀνθιστημι si posero contro κατελάβετο prese περιοχὴν fortificazione ἀπέσθω colpisca παραξιφις coltello portato accanto alla spada, pugnale ἐν παραξιφίδι con il pugnale ἄκρας cittadella

La casa di cedro (11-12)¹¹ καὶ ἀπέστειλεν Χιραμ βασιλεὺς Τύρου ἀγγέλους πρὸς Δαυιδ καὶ ξύλα κέδρινα καὶ τέκτονας ξύλων καὶ τέκτονας λίθων καὶ ὠκοδόμησαν οἴκουν τῷ Δαυιδ¹² καὶ ἔγινω Δαυιδ ὅτι ἡτοίμασεν αὐτὸν κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ Ισραὴλ καὶ ὅτι ἐπήρθη ἡ βασιλεία αὐτοῦ διὰ τὸν λαὸν αὐτοῦ Ισραὴλ

I figli di Davide nati a Gerusalemme (13-16)¹³ καὶ ἔλαβεν Δαυιδ ἔτι γυναῖκας καὶ παλλακὰς ἔξι Ιερουσαλημ μετὰ τὸ ἐλθεῖν αὐτὸν ἐκ Χεβρων καὶ ἐγένοντο τῷ Δαυιδ ἔτι υἱοί καὶ θυγατέρες¹⁴ καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν γεννηθέντων αὐτῷ ἐν Ιερουσαλημ Σαμμους καὶ Σωβαβ καὶ Ναθαν καὶ Σαλωμῶν¹⁵ καὶ Εβεαρ καὶ Ελισους καὶ Ναφεκ καὶ Ιεφιες¹⁶ καὶ Ελισάμα καὶ Ελιδαε καὶ Ελιφαλαθ [1] Σαμας Ιεσιβαθ Ναθαν Γαλαμααι Ιεβααρ Θεησους Ελφαλατ Ναγεδ Ναφεκ Ιαναθα Λεασαμυς Βααλιμαθ Ελιφαλαθ

Prima guerra con gli stranieri (17-21)¹⁷ καὶ ἤκουσαν ἀλλόφυλοι ὅτι κέχρισται Δαυιδ βασιλεὺς ἐπὶ Ισραὴλ καὶ ἀνέβησαν πάντες οἱ ἀλλόφυλοι ζητεῖν τὸν Δαυιδ καὶ ἤκουσεν Δαυιδ καὶ κατέβη εἰς τὴν περιοχὴν¹⁸ καὶ οἱ ἀλλόφυλοι παραγίνονται καὶ συνέπεσαν εἰς τὴν κοιλάδα τῶν τιτάνων¹⁹ καὶ ἤρωτησεν Δαυιδ διὰ κυρίου λέγων εἰ ἀναβῶ πρὸς τοὺς ἀλλοφύλους καὶ παραδώσεις αὐτοὺς εἰς τὰς χειράς μου καὶ εἶπεν κύριος πρὸς Δαυιδ ἀνάβαινε ὅτι παραδιδοὺς παραδώσω τοὺς ἀλλοφύλους εἰς τὰς χειράς σου²⁰ καὶ ἥλθεν Δαυιδ ἐκ τῶν ἐπάνω διακοπῶν καὶ ἔκοψεν τοὺς ἀλλοφύλους ἐκεῖ καὶ εἶπεν Δαυιδ διέκοψεν κύριος τοὺς ἔχθρους μου τοὺς ἀλλοφύλους ἐνώπιον ἐμοῦ ὡς διακόπτεται ὕδατα διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου ἐπάνω διακοπῶν²¹ καὶ καταλιμάνουσιν ἐκεῖ τοὺς θεοὺς αὐτῶν καὶ ἐλάβοσαν αὐτοὺς Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' αὐτοῦ

συνέπεσαι incontrarsi con violenza ἐκ τῶν ἐπάνω διακοπῶν dalle brecce di sopra

Seconda battaglia con gli stranieri (22-25)²² καὶ προσέθεντο ἔτι ἀλλόφυλοι τοῦ ἀναβῆναι καὶ συνέπεσαν ἐν τῇ κοιλάδι τῶν τιτάνων²³ καὶ ἐπηρώτησεν Δαυιδ διὰ κυρίου καὶ εἶπεν κύριος οὐκ ἀναβήσει εἰς συνάντησιν αὐτῶν ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν καὶ παρέσει αὐτοῖς πλησίον τοῦ κλαυθμῶνος²⁴ καὶ ἔσται ἐν τῷ ἀκούσαι σε τὴν φωνὴν τοῦ συγκλεισμοῦ τοῦ ἄλσους τοῦ κλαυθμῶνος τότε καταβήσει πρὸς αὐτούς ὅτι τότε ἔξελεύσεται κύριος ἔμπροσθέν σου κόπτειν ἐν τῷ πολέμῳ τῶν ἀλλοφύλων²⁵ καὶ ἐποίησεν Δαυιδ καθὼς ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἀλλοφύλους ἀπὸ Γαβαων ἔως τῆς γῆς Γαζηρα

κλαυθμῶνος del piangente, cioè del salice τοῦ συγκλεισμοῦ τοῦ ἄλσους del luogo chiuso del boschetto

L'arca del Signore sale alla città di Davide (c. 6)

Prima salita dell'arca (1-11) ^{6:1} καὶ συνήγαγεν ἔτι Δαυιδ πάντα νεανίαν ἐξ Ισραὴλ ὡς ἑβδομήκοντα χιλιάδας ² καὶ ἀνέστη καὶ ἐπορεύθη Δαυιδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀρχόντων Ιουδα ἐν ἀναβάσει τοῦ ἀναγαγεῖν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ ἐφ' ἣν ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα κυρίου τῶν δυνάμεων καθημένου ἐπὶ τῶν Χερουβιν ἐπ' αὐτῆς ³ καὶ ἐπεβίβασεν τὴν κιβωτὸν κυρίου ἐφ' ἄμμαξαν καὶ ιτήν καὶ ἦρεν αὐτὴν ἐξ οἴκου Αμιναδαβ τοῦ ἐν τῷ βουνῷ καὶ Οζα καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ υἱοί Αμιναδαβ ἥγον τὴν ἄμμαξαν ⁴ σὺν τῇ κιβωτῷ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπορεύοντο ἔμπροσθεν τῆς κιβωτοῦ ⁵ καὶ Δαυιδ καὶ οἱ υἱοί Ισραὴλ παίζοντες ἐνώπιον κυρίου ἐν ὄργανοις ἡρμοσμένοις ἐν ισχύι καὶ ἐν ψάλταις καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν τυμπάνοις καὶ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν αὐλοῖς ⁶ καὶ παραγίνονται ἔως ἄλλω Νωδαβ καὶ ἐξέτεινεν Οζα τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ κατασχεῖν αὐτὴν καὶ ἐκράτησεν αὐτὴν ὅτι περιέσπασεν αὐτὴν ὁ μόσχος τοῦ κατασχεῖν αὐτήν

παίζοντες suonando ἐν ὄργανοις ἡρμοσμένοις con strumenti musicali ben intonati ἐν νάψλαις con arpe περιέσπασεν la sbatteva fuori del suo posto. for the ox shook it out of its place

⁷ καὶ ἐθυμώθη κύριος τῷ Οζα καὶ ἐπαισεν αὐτὸν ἐκεῖ ὁ θεός καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ παρὰ τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ⁸ καὶ ἡθύμησεν Δαυιδ ὑπὲρ οὐδὲν διέκοψεν κύριος διακοπὴν ἐν τῷ Οζα καὶ ἐκλήθη ὁ τόπος ἐκεῖνος διακοπῆ Οζα ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης ⁹ καὶ ἐφορήθη Δαυιδ τὸν κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων πῶς εἰσελεύσεται πρός με ἡ κιβωτὸς κυρίου ¹⁰ καὶ οὐκ ἐβούλετο Δαυιδ τοῦ ἐκκλῖναι πρὸς αὐτὸν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου εἰς τὴν πόλιν Δαυιδ καὶ ἀπέκλινεν αὐτὴν Δαυιδ εἰς οἶκον Αβεδδαρα τοῦ Γεθθαίου ¹¹ καὶ ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς τοῦ κυρίου εἰς οἶκον Αβεδδαρα τοῦ Γεθθαίου μῆνας τρεῖς καὶ εὐλόγησεν κύριος ὅλον τὸν οἶκον Αβεδδαρα καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ

ἡθύμησεν perse coraggio

Seconda salita dell'arca (12-19) ¹² καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ Δαυιδ λέγοντες ηὔλογησεν κύριος τὸν οἶκον Αβεδδαρα καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ ἔνεκεν τῆς κιβωτοῦ τοῦ θεοῦ καὶ ἐπορεύθη Δαυιδ καὶ ἀνήγαγεν τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου ἐκ τοῦ οἴκου Αβεδδαρα εἰς τὴν πόλιν Δαυιδ ἐν εὐφροσύνῃ ¹³ καὶ ἥσαν μετ' αὐτῶν αἴροντες τὴν κιβωτὸν ἐπτὰ χοροὶ καὶ θῦμα μόσχος καὶ ἄρνα ¹⁴ καὶ Δαυιδ ἀνεκρούετο ἐν ὄργανοις ἡρμοσμένοις ἐνώπιον κυρίου καὶ ὁ Δαυιδ ἐνδεδυκὼς στολὴν ἔξαλλον

χοροὶ cori di danzatori θῦμα vittima sacrificale ἀνεκρούετο ἀνακρουομαι colpire, suonare u no strumento a corda ἔξαλλον speciale

¹⁵ καὶ Δαυιδ καὶ πᾶς ὁ οἶκος Ισραὴλ ἀνήγαγον τὴν κιβωτὸν κυρίου μετὰ κραυγῆς καὶ μετὰ φωνῆς σάλπιγγος ¹⁶ καὶ ἐγένετο τῆς κιβωτοῦ παραγινομένης ἔως πόλεως Δαυιδ καὶ Μελχολ ἡ θυγάτηρ Σαουλ διέκυπτεν διὰ τῆς θυρίδος καὶ εἰδεν τὸν βασιλέα Δαυιδ ὄρχούμενον καὶ ἀνακρουόμενον ἐνώπιον κυρίου καὶ ἔξουδένωσεν αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς ¹⁷ καὶ φέρουσιν τὴν κιβωτὸν τοῦ κυρίου καὶ ἀνέθηκαν αὐτὴν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς εἰς μέσον τῆς σκηνῆς ἡς ἐπηξεν αὐτῇ Δαυιδ καὶ ἀνήνεγκεν Δαυιδ ὀλοκαυτώματα ἐνώπιον κυρίου καὶ εἰρηνικάς ¹⁸ καὶ συνετέλεσεν Δαυιδ συναναφέρων τὰς ὀλοκαυτώσεις καὶ τὰς εἰρηνικὰς καὶ εὐλόγησεν τὸν λαὸν ἐν ὀνόματι κυρίου τῶν δυνάμεων ¹⁹ καὶ διεμέρισεν παντὶ τῷ λαῷ εἰς πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ Ισραὴλ ἀπὸ Δαν ἔως Βηρσαφεε ἀπὸ ἀνδρὸς ἔως γυναικὸς ἐκάστῳ κολλυρίδα ἄρτου καὶ ἐσχαρίτην καὶ λάγανον ἀπὸ τηγάνου καὶ ἀπῆλθεν πᾶς ὁ λαὸς ἔκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ

κολλυρίδα κολλυρις dolce ἐσχαρίτην ciò che è cotto sul fuoco λάγανον ἀπὸ τηγάνου dolce dalla padella.

Melchol e Davide (20-23) ²⁰ καὶ ἐπέστρεψεν Δαυιδ εὐλογῆσαι τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἐξῆλθεν Μελχολ ἡ θυγάτηρ Σαουλ εἰς ἀπάντησιν Δαυιδ καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν τί δεδόξασται σήμερον ὁ βασιλεὺς Ισραὴλ ὃς ἀπεκαλύφθη σήμερον ἐν ὄφθαλμοῖς παιδισκῶν τῶν δούλων ἐαυτοῦ καθὼς ἀποκαλύπτεται ἀποκαλυφθεὶς εἰς τῶν ὄρχουμένων ²¹ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Μελχολ ἐνώπιον

κυρίου ὄρχήσομαι εὐλογητὸς κύριος ὃς ἔξελέξατό με ὑπὲρ τὸν πατέρα σου καὶ ὑπὲρ πάντα τὸν οἶκον αὐτοῦ τοῦ καταστῆσαι με εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ καὶ παίζομαι καὶ ὄρχήσομαι ἐνώπιον κυρίου²² καὶ ἀποκαλυφθήσομαι ἔτι οὕτως καὶ ἔσομαι ἀχρεῖος ἐν ὁφθαλμοῖς σου καὶ μετὰ τῶν παιδισκῶν ὧν εἶπας με δοξασθῆναι²³ καὶ τῇ Μελχολ θυγατρὶ Σαουλ οὐκ ἐγένετο παιδίον ἔως τῆς ἡμέρας τοῦ ἀποθανεῖν αὐτῆν

ἀχρεῖος *vile, che non vale nulla*

Costruzione della casa del Signore e regno della casa di Davide (c. 7)

Davide chiede di costruire una casa al Signore (7,1-3)^{7:1} καὶ ἐγένετο ὅτε ἐκάθισεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ κύριος κατεκληρονόμησεν αὐτὸν κύκλῳ ἀπὸ πάντων τῶν ἔχθρῶν αὐτοῦ τῶν κύκλῳ² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ναθαν τὸν προφήτην ἵδον δὴ ἐγὼ κατοικῶ ἐν οἴκῳ κεδρίνῳ καὶ ἡ κιβωτὸς τοῦ θεοῦ κάθηται ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς³ καὶ εἶπεν Ναθαν πρὸς τὸν βασιλέα πάντα ὅσα ἂν ἐν τῇ καρδίᾳ σου βάδιζε καὶ ποίει ὅτι κύριος μετὰ σου

κατεκληρονόμησεν gli ebbe dato come eredità βάδιζε να'

Visione di Natan (4-17)⁴ καὶ ἐγένετο τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ καὶ ἐγένετο ὥρμα κυρίου πρὸς Ναθαν λέγων⁵ πορεύου καὶ εἰπὸν πρὸς τὸν δοῦλόν μου Δαυιδ τάδε λέγει κύριος οὐ σὺ οἰκοδομήσεις μοι οἶκον τοῦ κατοικῆσαι με⁶ ὅτι οὐ κατώκηκα ἐν οἴκῳ ἀφ' ἣς ἡμέρας ἀνήγαγον ἐξ Αἰγύπτου τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἡμην ἐμπεριπατῶν ἐν καταλύματι καὶ ἐν σκηνῇ⁷ ἐν πᾶσιν οἷς διῆλθον ἐν παντὶ Ισραὴλ εἰ λαλῶν ἐλάλησα πρὸς μίαν φυλὴν τοῦ Ισραὴλ ὡς ἐνετειλάμην ποιμαίνειν τὸν λαόν μου Ισραὴλ λέγων τί ὅτι οὐκ ὠκοδομήκατε μοι οἶκον κέδρινον

ἐμπεριπατῶν andando intorno in καταλύματι luogo di riposo

⁸ καὶ νῦν τάδε ἐρεῖς τῷ δούλῳ μου Δαυιδ τάδε λέγει κύριος παντοκράτωρ ἐλαβόν σε ἐκ τῆς μάνδρας τῶν προβάτων τοῦ εἶναί σε εἰς ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαόν μου ἐπὶ τὸν Ισραὴλ⁹ καὶ ἡμην μετὰ σοῦ ἐν πᾶσιν οἷς ἐπορεύου καὶ ἐξωλέθρευσα πάντας τοὺς ἔχθρούς σου ἀπὸ προσώπου σου καὶ ἐποίησά σε ὀνομαστὸν κατὰ τὸ ὄνομα τῶν μεγάλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς¹⁰ καὶ θήσομαι τόπον τῷ λαῷ μου τῷ Ισραὴλ καὶ καταφυτεύσω αὐτὸν καὶ κατασκηνώσει καθ' ἑαυτὸν καὶ οὐ μεριμνήσει οὐκέτι καὶ οὐ προσθήσει υἱὸς ἀδικίας τοῦ ταπεινῶσαι αὐτὸν καθὼς ἀπ' ἀρχῆς¹¹ ἀπὸ τῶν ἡμερῶν ὧν ἔταξα κριτὰς ἐπὶ τὸν λαόν μου Ισραὴλ καὶ ἀναπαύσω σε ἀπὸ πάντων τῶν ἔχθρῶν σου καὶ ἀπαγγελεῖ σοι κύριος ὅτι οἶκον οἰκοδομήσεις αὐτῷ¹² καὶ ἔσται ἐὰν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι σου καὶ κοιμηθήσῃ μετὰ τῶν πατέρων σου καὶ ἀναστήσω τὸ σπέρμα σου μετὰ σέ ὃς ἔσται ἐκ τῆς κοιλίας σου καὶ ἐτοιμάσω τὴν βασιλείαν αὐτοῦ¹³ αὐτὸς οἰκοδομήσει μοι οἶκον τῷ ὄνόματί μου καὶ ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ ἔως εἰς τὸν αἰῶνα¹⁴ ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἡ ἀδικία αὐτοῦ καὶ ἐλέγξω αὐτὸν ἐν ράβδῳ ἀνδρῶν καὶ ἐν ἀφαῖς υἱῶν ἀνθρώπων¹⁵ τὸ δὲ ἔλεός μου οὐκ ἀποστήσω ἀπ' αὐτοῦ καθὼς ἀπέστησα ἀφ' ὧν ἀπέστησα ἐκ προσώπου μου¹⁶ καὶ πιστωθήσεται ὁ οἶκος αὐτοῦ καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἔως αἰῶνος ἐνώπιον ἐμοῦ καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἔσται ἀνωρθωμένος εἰς τὸν αἰῶνα¹⁷ κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν ὄρασιν ταύτην οὕτως ἐλάλησεν Ναθαν πρὸς Δαυιδ

κατασκηνώσει καθ' ἑαυτὸν and they shall dwell by themselves ἐν ἀφαῖς con le piaghe πιστωθήσεται sarà confermato ἀνωρθωμένος sarà riedificato

Preghiera di Davide (18-29)¹⁸ καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ καὶ ἐκάθισεν ἐνώπιον κυρίου καὶ εἶπεν τίς εἴμι ἐγὼ κύριε μου κύριε καὶ τίς ὁ οἶκός μου ὅτι ἡγάπηκάς με ἔως τούτων¹⁹ καὶ κατεσμικρύνθη μικρὸν ἐνώπιόν σου κύριε μου κύριε καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ οἴκου τοῦ δούλου σου εἰς μακράν οὗτος δὲ ὁ νόμος τοῦ ἀνθρώπου κύριε μου κύριε

κατεσμικρύνθη κατεσμικρύνω P: essere piccolo οὗτος δὲ ὁ νόμος τοῦ ἀνθρώπου è forse questa la legge dell'uomo?

²⁰ καὶ τί προσθήσει Δαυιδ ἔτι τοῦ λαλῆσαι πρὸς σέ καὶ νῦν σὺ οἶδας τὸν δοῦλόν σου κύριέ μου κύριε ²¹ διὰ τὸν λόγον σου πεποίηκας καὶ κατὰ τὴν καρδίαν σου ἐποίησας πᾶσαν τὴν μεγαλωσύνην ταύτην γνωρίσαι τῷ δούλῳ σου ²² ἔνεκεν τοῦ μεγαλῦναί σε κύριέ μου κύριε ὅτι οὐκ ἔστιν ὡς σὺ καὶ οὐκ ἔστιν θεὸς πλὴν σοῦ ἐν πᾶσιν οἵς ἡκούσαμεν ἐν τοῖς ὥστιν ἡμῶν ²³ καὶ τίς ὡς ὁ λαός σου Ισραὴλ ἔθνος ἄλλο ἐν τῇ γῇ ὡς ὡδῆγησεν αὐτὸν ὁ θεὸς τοῦ λυτρώσασθαι αὐτῷ λαὸν τοῦ θέσθαι σε ὄνομα τοῦ ποιῆσαι μεγαλωσύνην καὶ ἐπιφάνειαν τοῦ ἐκβαλεῖν σε ἐκ προσώπου τοῦ λαοῦ σου οὐ ἐλυτρώσω σεαυτῷ ἐξ Αἰγύπτου ἔθνη καὶ σκηνώματα ²⁴ καὶ ἡτούμασας σεαυτῷ τὸν λαόν σου Ισραὴλ λαὸν ἔως αἰῶνος καὶ σύ κύριε ἐγένου αὐτοῖς εἰς θεόν ²⁵ καὶ νῦν κύριέ μου κύριε τὸ ρῆμα ὃ ἐλάλησας περὶ τοῦ δούλου σου καὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ πίστωσον ἔως αἰῶνος κύριε παντοκράτωρ θεὲ τοῦ Ισραὴλ καὶ νῦν καθὼς ἐλάλησας ²⁶ μεγαλυνθείη τὸ ὄνομά σου ἔως αἰῶνος ²⁷ κύριε παντοκράτωρ θεὸς Ισραὴλ ἀπεκάλυψας τὸ ὡτίον τοῦ δούλου σου λέγων οἴκου οἰκοδομήσω σοι διὰ τοῦτο εὑρεν ὁ δοῦλός σου τὴν καρδίαν ἑαυτοῦ τοῦ προσεύξασθαι πρὸς σὲ τὴν προσευχὴν ταύτην ²⁸ καὶ νῦν κύριέ μου κύριε σὺ εἶ ὁ θεός καὶ οἱ λόγοι σου ἔσονται ἀληθινοί καὶ ἐλάλησας ὑπὲρ τοῦ δούλου σου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα ²⁹ καὶ νῦν ἄρξαι καὶ εὐλόγησον τὸν οἶκον τοῦ δούλου σου τοῦ εἶναι εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιόν σου ὅτι σὺ εἶ κύριέ μου κύριε ἐλάλησας καὶ ἀπὸ τῆς εὐλογίας σου εὐλογηθήσεται ὁ οἶκος τοῦ δούλου σου εἰς τὸν αἰῶνα

Ampliamento e organizzazione del regno (c. 8)

Conquista dei territori degli Stranieri, dei Moabiti e degli Aramei (1-8) ^{8:1} καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐπάταξεν Δαυιδ τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς καὶ ἔλαβεν Δαυιδ τὴν ἀφωρισμένην ἐκ χειρὸς τῶν ἀλλοφύλων

ἐτροπώσατο τροπον li mise in fuga ἀφωρισμένην tribute from out of the hand

² καὶ ἐπάταξεν Δαυιδ τὴν Μωαβ καὶ διεμέτρησεν αὐτοὺς ἐν σχοινίοις κοιμίσας αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐγένετο τὰ δύο σχοινίσματα τοῦ θανατῶσαι καὶ τὰ δύο σχοινίσματα ἐζώγρησεν καὶ ἐγένετο Μωαβ τῷ Δαυιδ εἰς δούλους φέροντας ξένια

κοιμίσας having laid them down ἐζώγρησεν li preservò ξένια tributi

³ καὶ ἐπάταξεν Δαυιδ τὸν Αδρααζαρ υἱὸν Ρααβ βασιλέα Σουβα πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστῆσαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὐφράτην ⁴ καὶ προκατελάβετο Δαυιδ τῶν αὐτοῦ χίλια ἄρματα καὶ ἐπτὰ χιλιάδας ἵππεων καὶ ἔκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πεζῶν καὶ παρέλυσεν Δαυιδ πάντα τὰ ἄρματα καὶ ὑπελίπετο ἐξ αὐτῶν ἐκατὸν ἄρματα ⁵ καὶ παραγίνεται Συρία Δαμασκοῦ βοηθῆσαι τῷ Αδρααζαρ βασιλεῖ Σουβα καὶ ἐπάταξεν Δαυιδ ἐν τῷ Σύρῳ ἔικοσι δύο χιλιάδας ἀνδρῶν ⁶ καὶ ἔθετο Δαυιδ φρουρὰν ἐν Συρίᾳ τῇ κατὰ Δαμασκόν καὶ ἐγένετο ὁ Σύρος τῷ Δαυιδ εἰς δούλους φέροντας ξένια καὶ ἔσωσεν κύριος τὸν Δαυιδ ἐν πᾶσιν οἵς ἐπορεύετο ⁷ καὶ ἔλαβεν Δαυιδ τοὺς χλιδῶνας τοὺς χρυσοῦς οἵ τις ἴσαι ἐπὶ τῶν παίδων τῶν Αδρααζαρ βασιλέως Σουβα καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἔλαβεν αὐτὰ Σουσακιμ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐν τῷ ἀναβῆναι αὐτὸν εἰς Ιερουσαλημ ἐν ἡμέραις Ροβοαμ υἱοῦ Σολομῶντος ⁸ καὶ ἐκ τῆς Μασβακ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν πόλεων τοῦ Αδρααζαρ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ χαλκὸν πολὺν σφόδρα ἐν αὐτῷ ἐποίησεν Σαλωμῶν τὴν θάλασσαν τὴν χαλκὴν καὶ τοὺς στύλους καὶ τοὺς λουτήρας καὶ πάντα τὰ σκεύη

παρέλυσεν sciolse, sbandò χλιδῶνας braccialetti λουτήρας bacini

Tou fa un patto con Davide (9-10) ⁹ καὶ ἤκουσεν Θοου ὁ βασιλεὺς Ημαθ ὅτι ἐπάταξεν Δαυιδ πᾶσαν τὴν δύναμιν Αδρααζαρ ¹⁰ καὶ ἀπέστειλεν Θοου Ιεδδουραν τὸν υἱὸν αὐτοῦ πρὸς βασιλέα Δαυιδ ἐρωτήσαι αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην καὶ εὐλόγησαι αὐτὸν ὑπὲρ οὐ ἐπολέμησεν τὸν Αδρααζαρ καὶ ἐπάταξεν αὐτόν ὅτι ἀντικείμενος ἦν τῷ Αδρααζαρ καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἴσαι σκεύη ἀργυρᾶ καὶ σκεύη χρυσᾶ καὶ σκεύη χαλκᾶ

Offerta del bottino di guerra al Signore (11-12) ¹¹ καὶ ταῦτα ἡγίασεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ τῷ κυρίῳ μετὰ τοῦ ἀργυρίου καὶ μετὰ τοῦ χρυσίου οὖ ἡγίασεν ἐκ πασῶν τῶν πόλεων ὃν κατεδυνάστευσεν ¹² ἐκ τῆς Ιδουμαίας καὶ ἐκ τῆς γῆς Μωαβ καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Αμμων καὶ ἐκ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐξ Αμαληκ

καὶ ἐκ τῶν σκύλων Αδρααζαρ νίον Ρααβ βασιλέως Σουβα
Conquista di Edom (13-14) ¹³ καὶ ἐποίησεν Δαυιδ ὄνομα καὶ ἐν τῷ ἀνακάμπτειν αὐτὸν ἐπάταξεν τὴν
Ιδουμαίαν ἐν Γαιμελε εἰς ὀκτωκαίδεκα χιλιάδας ¹⁴ καὶ ἔθετο ἐν τῇ Ιδουμαίᾳ φρουράν ἐν πάσῃ τῇ
Ιδουμαίᾳ καὶ ἐγένοντο πάντες οἱ Ιδουμαῖοι δοῦλοι τῷ βασιλεῖ καὶ ἔσωσεν κύριος τὸν Δαυιδ ἐν
πᾶσιν οἷς ἐπορεύετο

ἀνακάμπτειν ricacciare

Struttura del regno e i suoi capi (15-18) ¹⁵ καὶ ἐβασίλευσεν Δαυιδ ἐπὶ Ισραὴλ καὶ ἦν Δαυιδ ποιῶν κρίμα
καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ ¹⁶ καὶ Ιωαβ υἱὸς Σαρουιας ἐπὶ τῆς στρατιᾶς καὶ
Ιωσαφατ υἱὸς Αχια ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων ¹⁷ καὶ Σαδούκ υἱὸς Αχιτωβ καὶ Αχιμελεχ υἱὸς
Αβιαθαρ ἵερεῖς καὶ Ασα ὁ γραμματεὺς ¹⁸ καὶ Βαναιας υἱὸς Ιωδας σύμβουλος καὶ ὁ Χελεθθι καὶ ὁ
Φελεττι καὶ υἱὸι Δαυιδ αὐλάρχαι ἥσαιν

ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων sugli annali σύμβουλος consigliere αὐλάρχαι capi della corte

DECIMA SEZIONE:
PECCATO E PUNIZIONE, MISERICORDIA E CONVERSIONE
(9,1-20,22)

Davide fa grazia alla casa di Saul (c. 9)

Davide cerca i rimasti del casato di Saul (1-4) ^{9:1} καὶ εἶπεν Δαυιδ εἰ ἔστιν ἔτι ὑπολελειμμένος τῷ οἴκῳ
Σαουλ καὶ ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος ἔνεκεν Ιωναθαν ² καὶ ἐκ τοῦ οἴκου Σαουλ παῖς ἦν καὶ ὄνομα
αὐτῷ Σιβα καὶ καλούσιν αὐτὸν πρὸς Δαυιδ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς εἰ σὺ εἶ Σιβα καὶ
εἶπεν ἐγὼ δοῦλος σός ³ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς εἰ ὑπολέλειπται ἐκ τοῦ οἴκου Σαουλ ἔτι ἀνήρ καὶ
ποιήσω μετ' αὐτοῦ ἔλεος θεοῦ καὶ εἶπεν Σιβα πρὸς τὸν βασιλέα ἔτι ἔστιν υἱὸς τῷ Ιωναθαν
πεπληγώς τοὺς πόδας ⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ποῦ οὗτος καὶ εἶπεν Σιβα πρὸς τὸν βασιλέα ἵδον ἐν
οἴκῳ Μαχιρ υἱοῦ Αμιηλ ἐκ τῆς Λαδαβαρ

I favori di Davide a Memfibosthe (5-8) ⁵ καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τοῦ οἴκου
Μαχιρ υἱοῦ Αμιηλ ἐκ τῆς Λαδαβαρ ⁶ καὶ παραγίνεται Μεμφιβοσθε υἱὸς Ιωναθαν υἱοῦ Σαουλ πρὸς
τὸν βασιλέα Δαυιδ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυιδ
Μεμφιβοσθε καὶ εἶπεν ἵδον ὁ δοῦλός σου ⁷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυιδ μὴ φοβοῦ ὅτι ποιῶν ποιήσω
μετὰ σοῦ ἔλεος διὰ Ιωναθαν τὸν πατέρα σου καὶ ἀποκαταστήσω σοι πάντα ἀγρὸν Σαουλ πατρὸς
τοῦ πατρός σου καὶ σὺ φάγη ἄρτον ἐπὶ τῆς τραπέζης μου διὰ παντός ⁸ καὶ προσεκύνησεν
Μεμφιβοσθε καὶ εἶπεν τίς εἰμι ὁ δοῦλός σου ὅτι ἐπέβλεψας ἐπὶ τὸν κύνα τὸν τεθιηκότα τὸν
ὅμοιον ἐμοί

Comando di Davide a Siba (9-11) ⁹ καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Σιβα τὸ παιδάριον Σαουλ καὶ εἶπεν πρὸς
αὐτόν πάντα ὅσα ἔστιν τῷ Σαουλ καὶ ὅλω τῷ οἴκῳ αὐτοῦ δέδωκα τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου ¹⁰ καὶ
ἔργα αὐτῷ τὴν γῆν σὺ καὶ οἱ υἱοί σου καὶ οἱ δοῦλοι σου καὶ εἰσοίσεις τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου
ἄρτους καὶ ἔδεται αὐτούς καὶ Μεμφιβοσθε υἱὸς τοῦ κυρίου σου φάγεται διὰ παντὸς ἄρτουν ἐπὶ τῆς
τραπέζης μου καὶ τῷ Σιβα ἥσαιν πεντεκαίδεκα υἱοὶ καὶ εἴκοσι δοῦλοι ¹¹ καὶ εἶπεν Σιβα πρὸς τὸν
βασιλέα κατὰ πάντα ὅσα ἐντέταλται ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τῷ δούλῳ αὐτοῦ οὕτως ποιήσει ὁ
δοῦλός σου καὶ Μεμφιβοσθε ἥσθιεν ἐπὶ τῆς τραπέζης Δαυιδ καθὼς εἰς τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως
Chiusura (12-13) ¹² καὶ τῷ Μεμφιβοσθε υἱὸς μικρὸς καὶ ὄνομα αὐτῷ Μιχα καὶ πᾶσα ἡ κατοίκησις
τοῦ οἴκου Σιβα δοῦλοι τοῦ Μεμφιβοσθε ¹³ καὶ Μεμφιβοσθε κατώκει ἐν Ιερουσαλημ ὅτι ἐπὶ τῆς
τραπέζης τοῦ βασιλέως διὰ παντὸς ἥσθιεν καὶ αὐτὸς ἦν χωλὸς ἀμφοτέροις τοῖς ποσὶν αὐτοῦ

Narrazione su Betsabea e Uria e la guerra contro gli ammoniti (10-12)

Le cause della guerra contro gli ammoniti (10,1-5) ^{10:1} καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἀπέθανεν βασιλεὺς υἱῶν
Αμμων καὶ ἐβασίλευσεν Αινων υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ² καὶ εἶπεν Δαυιδ ποιήσω ἔλεος μετὰ
Αινων υἱοῦ Ναας δὲν τρόπον ἐποίησεν ὁ πατήρ αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἔλεος καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ

παρακαλέσαι αύτὸν ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ παρεγένοντο οἱ παῖδες Δαυιδ εἰς τὴν γῆν υἱῶν Αμμων³ καὶ εἶπον οἱ ἄρχοντες υἱῶν Αμμων πρὸς Αινων τὸν κύριον αὐτῶν μὴ παρὰ τὸ δοξάζειν Δαυιδ τὸν πατέρα σου ἐνώπιόν σου ὅτι ἀπέστειλέν σοι παρακαλοῦντας ἀλλ’ οὐχὶ ὅπως ἐρευνήσωσιν τὴν πόλιν καὶ κατασκοπήσωσιν αὐτὴν καὶ τοῦ κατασκέψασθαι αὐτὴν ἀπέστειλεν Δαυιδ τοὺς παῖδας αὐτοῦ πρὸς σέ⁴ καὶ ἔλαβεν Αινων τοὺς παῖδας Δαυιδ καὶ ἔξυρησεν τοὺς πώγωνας αὐτῶν καὶ ἀπέκοψεν τοὺς μανδύας αὐτῶν ἐν τῷ ἡμίσει ἔως τῶν ἴσχιῶν αὐτῶν καὶ ἔξαπέστειλεν αὐτούς⁵ καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυιδ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν καὶ ἀπέστειλεν εἰς ἀπαντὴν αὐτῶν ὅτι ἥσαν οἱ ἄνδρες ἡτιμασμένοι σφόδρα καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς καθίσατε ἐν Ιεριχῷ ἔως τοῦ ἀνατεῖλαι τοὺς πώγωνας ὑμῶν καὶ ἐπιστραφήσεσθε

κατασκέψασθαι osservare da vicino ἔξυρησεν rase iσχιῶν cosce, anche.

prima guerra (6-14)⁶ καὶ εἶδαν οἱ υἱοὶ Αμμων ὅτι κατηρχύνθησαν ὁ λαὸς Δαυιδ καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Αμμων καὶ ἐμισθώσαντο τὴν Συρίαν Βαιθροωβ ἔκοσι χιλιάδας πεζῶν καὶ τὸν βασιλέα Μααχα χιλίους ἄνδρας καὶ Ιστωβ δώδεκα χιλιάδας ἄνδρων⁷ καὶ ἤκουσεν Δαυιδ καὶ ἀπέστειλεν τὸν Ιωαβ καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοὺς δυνατούς

κατηρχύνθησαν erano stati disonorati vi è il plurale benché il soggetto sia singolare il popolo di Davide.
Questo è un uso biblico.

⁸ καὶ ἔξῆλθαν οἱ υἱοὶ Αμμων καὶ παρετάξαντο πόλεμον παρὰ τῇ θύρᾳ τῆς πύλης καὶ Συρία Σουβα καὶ Ρωβ καὶ Ιστωβ καὶ Μααχα μόνοι ἐν ἀγρῷ⁹ καὶ εἶδεν Ιωαβ ὅτι ἐγενήθη πρὸς αὐτὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέμου ἐκ τοῦ κατὰ πρόσωπον ἐξ ἐναντίας καὶ ἐκ τοῦ ὅπισθεν καὶ ἐπέλεξεν ἐκ πάντων τῶν νεανίσκων Ισραηλ καὶ παρετάξαντο ἐξ ἐναντίας Συρίας¹⁰ καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔδωκεν ἐν χειρὶ Αβεσσα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ παρετάξαντο ἐξ ἐναντίας υἱῶν Αμμων

ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέμου ἐκ τοῦ κατὰ πρόσωπον ἐξ ἐναντίας il fronte della guerra the front of the battle was against him front and from behind

¹¹ καὶ εἶπεν ἐὰν κραταιωθῇ Συρία ὑπὲρ ἐμέ καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς σωτηρίαν καὶ ἐὰν υἱοὶ Αμμων κραταιωθῶσιν ὑπὲρ σέ καὶ ἐσόμεθα τοῦ σῶσαι σέ¹² ἄνδρίζου καὶ κραταιωθῶμεν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἡμῶν καὶ περὶ τῶν πόλεων τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ κύριος ποιήσει τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ¹³ καὶ προσῆλθεν Ιωαβ καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ μετ’ αὐτοῦ εἰς πόλεμον πρὸς Συρίαν καὶ ἔφυγαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ¹⁴ καὶ οἱ υἱοὶ Αμμων εἶδαν ὅτι ἔφυγεν Συρία καὶ ἔφυγαν ἀπὸ προσώπου Αβεσσα καὶ εἰσῆλθαν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀνέστρεψεν Ιωαβ ἀπὸ τῶν υἱῶν Αμμων καὶ παρεγένοντο εἰς Ιερουσαλημ

La seconda guerra (15-19)¹⁵ καὶ εἶδεν Συρία ὅτι ἐπταῖσεν ἔμπροσθεν Ισραηλ καὶ συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό¹⁶ καὶ ἀπέστειλεν Αδρααζαρ καὶ συνήγαγεν τὴν Συρίαν τὴν ἐκ τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ Χαλαμακ καὶ παρεγένοντο Αιλαμ καὶ Σωβακ ἄρχων τῆς δυνάμεως Αδρααζαρ ἔμπροσθεν αὐτῶν¹⁷ καὶ ἀνηγγέλη τῷ Δαυιδ καὶ συνήγαγεν τὸν πάντα Ισραηλ καὶ διέβη τὸν Ιορδάνην καὶ παρεγένοντο εἰς Αιλαμ καὶ παρετάξατο Συρία ἀπέναντι Δαυιδ καὶ ἐπολέμησαν μετ’ αὐτοῦ¹⁸ καὶ ἔφυγεν Συρία ἀπὸ προσώπου Ισραηλ καὶ ἀνεῖλεν Δαυιδ ἐκ τῆς Συρίας ἐπτακόσια ἄρματα καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδας ἵππεων καὶ τὸν Σωβακ τὸν ἄρχοντα τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐπάταξεν καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ¹⁹ καὶ εἶδαν πάντες οἱ βασιλεῖς οἱ δοῦλοι Αδρααζαρ ὅτι ἐπταῖσαν ἔμπροσθεν Ισραηλ καὶ ηύτομόλησαν μετὰ Ισραηλ καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς καὶ ἐφοβήθη Συρία τοῦ σῶσαι ἐτι τοὺς υἱοὺς Αμμων

ηύτομόλησαν αυτομολεω essere ribelle, and they went over to Israel

Davide e Bersabea (11,1-5)^{11:1} καὶ ἐγένετο ἐπιστρέψαντος τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἔξοδίας τῶν βασιλέων καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ τὸν Ιωαβ καὶ τὸν παῖδας αὐτοῦ μετ’ αὐτοῦ καὶ τὸν πάντα Ισραηλ καὶ διέφθειραν τοὺς υἱοὺς Αμμων καὶ διεκάθισαν ἐπὶ Ραββαθ καὶ Δαυιδ ἐκάθισεν ἐν Ιερουσαλημ

διεκάθισαν assediavano

² καὶ ἐγένετο πρὸς ἑσπέραν καὶ ἀνέστη Δαυιδ ἀπὸ τῆς κοίτης αὐτοῦ καὶ περιεπάτει ἐπὶ τοῦ δῶματος τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ εἶδεν γυναῖκα λουομένην ἀπὸ τοῦ δῶματος καὶ ἡ γυνὴ καλὴ τῷ εἴδει σφόδρα ³ καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ καὶ ἐζήτησεν τὴν γυναῖκα καὶ εἶπεν οὐχὶ αὕτη Βηρσαβῇ θυγάτηρ Ελιαβ γυνὴ Ουριου τοῦ Χετταίου ⁴ καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ ἀγγέλους καὶ ἔλαβεν αὐτήν καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτόν καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς καὶ αὐτὴ ἀγιαζομένη ἀπὸ ἀκαθαρσίας αὐτῆς καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς ⁵ καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ καὶ ἀποστείλασα ἀπήγγειλεν τῷ Δαυιδ καὶ εἶπεν ἐγώ εἰμι ἐν γαστρὶ ἔχω

καὶ αὐτὴ ἀγιαζομένη ἀπὸ ἀκαθαρσίας αὐτῆς and she was purified from her uncleanness

Davide ed Urias (6-15) ⁶ καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ πρὸς Ιωαβ λέγων ἀπόστειλον πρὸς με τὸν Ουριαν τὸν Χετταῖον καὶ ἀπέστειλεν Ιωαβ τὸν Ουριαν πρὸς Δαυιδ ⁷ καὶ παραγίνεται Ουριας καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτόν καὶ ἐπηρώτησεν Δαυιδ εἰς εἰρήνην Ιωαβ καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ λαοῦ καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ πολέμου ⁸ καὶ εἶπεν Δαυιδ τῷ Ουρια κατάβηθι εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ νίψαι τοὺς πόδας σου καὶ ἐξῆλθεν Ουριας ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ ἐξῆλθεν ὅπισω αὐτοῦ ἄρσις τοῦ βασιλέως

ἄρσις porzione, regalo

⁹ καὶ ἐκοιμήθη Ουριας παρὰ τῇ θύρᾳ τοῦ βασιλέως μετὰ τῶν δούλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ οὐ κατέβη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ¹⁰ καὶ ἀνήγγειλαν τῷ Δαυιδ λέγοντες ὅτι οὐ κατέβη Ουριας εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Ουριαν οὐχὶ ἐξ ὁδοῦ σὺ ἔρχῃ τί ὅτι οὐ κατέβης εἰς τὸν οἶκόν σου ¹¹ καὶ εἶπεν Ουριας πρὸς Δαυιδ ἡ κιβωτὸς καὶ Ισραὴλ καὶ Ιουδας κατοικοῦσιν ἐν σκηναῖς καὶ ὁ κύριός μου Ιωαβ καὶ οἱ δοῦλοι τοῦ κυρίου μου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ἀγροῦ παρεμβάλλουσιν καὶ ἐγὼ εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν μου φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ κοιμηθῆναι μετὰ τῆς γυναικός μου πῶς ζῇ ἡ ψυχή σου εἰ ποιήσω τὸ ρῆμα τοῦτο ¹² καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Ουριαν κάθισον ἐνταῦθα καὶ γε σήμερον καὶ αὔριον ἐξαποστελώ σε καὶ ἐκάθισεν Ουριας ἐν Ιερουσαλημ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ τῇ ἐπαύριον ¹³ καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν Δαυιδ καὶ ἐφαγεν ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ ἐπιειν καὶ ἐμέθυσεν αὐτόν καὶ ἐξῆλθεν ἐσπέρας τοῦ κοιμηθῆναι ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ μετὰ τῶν δούλων τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ οὐ κατέβη ¹⁴ καὶ ἐγένετο πρωὶ καὶ ἐγραψεν Δαυιδ βιβλίον πρὸς Ιωαβ καὶ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ Ουριου ¹⁵ καὶ ἐγραψεν ἐν τῷ βιβλίῳ λέγων εἰσάγαγε τὸν Ουριαν ἐξ ἐναυτίας τοῦ πολέμου τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀποστραφήσεσθε ἀπὸ ὅπισθεν αὐτοῦ καὶ πληγήσεται καὶ ἀποθανεῖται

Morte di Urias (16-24) ¹⁶ καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ φυλάσσειν Ιωαβ ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ ἐθηκεν τὸν Ουριαν εἰς τὸν τόπον οὗ ἤδει ὅτι ἄνδρες δυνάμεως ἐκεὶ ¹⁷ καὶ ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως καὶ ἐπολέμουν μετὰ Ιωαβ καὶ ἐπεσαν ἐκ τοῦ λαοῦ ἐκ τῶν δούλων Δαυιδ καὶ ἀπέθανεν καὶ γε Ουριας ὁ Χετταῖος ¹⁸ καὶ ἀπέστειλεν Ιωαβ καὶ ἀπήγγειλεν τῷ βασιλέει πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου ¹⁹ καὶ ἐνετέλατο τῷ ἀγγέλῳ λέγων ἐν τῷ συντελέσαι σε πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα ²⁰ καὶ ἔσται ἐὰν ἀναβῇ ὁ θυμὸς τοῦ βασιλέως καὶ εἴπῃ σοι τί ὅτι ἡγγίσατε πρὸς τὴν πόλιν πολεμῆσαι οὐκ ἤδειτε ὅτι τοξεύσουσιν ἀπάνωθεν τοῦ τείχους ²¹ τίς ἐπάταξεν τὸν Αβιμελεχ υἱὸν Ιεροβααλ οὐχὶ γυνὴ ἔρριψεν ἐπ' αὐτὸν κλάσμα μύλου ἐπάνωθεν τοῦ τείχους καὶ ἀπέθανεν ἐν Θαμασὶ ἵνα τί προσηγάγετε πρὸς τὸ τείχος καὶ ἐρεῖς καὶ γε Ουριας ὁ δούλος σου ὁ Χετταῖος ἀπέθανεν ²² καὶ ἐπορεύθη ὁ ἄγγελος Ιωαβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Ιερουσαλημ καὶ παρεγένετο καὶ ἀπήγγειλεν τῷ Δαυιδ πάντα ὅσα ἀπήγγειλεν αὐτῷ Ιωαβ πάντα τὰ ρήματα τοῦ πολέμου καὶ ἐθυμώθη Δαυιδ πρὸς Ιωαβ καὶ εἶπεν πρὸς τὸν ἄγγελον ἵνα τί προσηγάγετε πρὸς τὴν πόλιν τοῦ πολεμῆσαι οὐκ ἤδειτε ὅτι πληγήσεσθε ἀπὸ τοῦ τείχους τίς ἐπάταξεν τὸν Αβιμελεχ υἱὸν Ιεροβααλ οὐχὶ γυνὴ ἔρριψεν ἐπ' αὐτὸν κλάσμα μύλου ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ ἀπέθανεν ἐν Θαμασὶ ἵνα τί προσηγάγετε πρὸς τὸ τείχος ²³ καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς Δαυιδ ὅτι ἐκραταίωσαι ἐφ' ἡμᾶς οἱ ἄνδρες καὶ ἐξῆλθαν ἐφ' ἡμᾶς εἰς τὸν ἀγρόν καὶ ἐγενήθημεν ἐπ' αὐτοὺς ἔως τῆς θύρας τῆς πύλης ²⁴ καὶ ἐτόξευσαν οἱ τοξεύοντες πρὸς τοὺς παῖδας σου ἀπάνωθεν τοῦ τείχους καὶ ἀπέθαναν τῶν παίδων τοῦ βασιλέως καὶ γε ὁ δούλος σου Ουριας ὁ Χετταῖος ἀπέθανεν

Davide prende la moglie di Urias (25-27) ²⁵ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς τὸν ἄγγελον τάδε ἐρεῖς πρὸς Ιωαβ μὴ ποιηρὸν ἔστω ἐν ὀφθαλμοῖς σου τὸ ρῆμα τοῦτο ὅτι ποτὲ μὲν οὕτως καὶ ποτὲ οὕτως φάγεται ἡ μάχαιρα κραταίωσον τὸν πόλεμόν σου πρὸς τὴν πόλιν καὶ κατάσπασον αὐτὴν καὶ κραταίωσον

αὐτόν²⁶ καὶ ἥκουσεν ἡ γυνὴ Ουριου ὅτι ἀπέθανεν Ουριας ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καὶ ἐκόψατο τὸν ἄνδρα αὐτῆς²⁷ καὶ διῆλθεν τὸ πένθος καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ καὶ συνήγαγεν αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἔγενήθη αὐτῷ εἰς γυναῖκα καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν καὶ ποιηρὸν ἐφάνη τὸ ρῆμα ὃ ἐποίησεν Δαυιδ ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου

κατάσπασον abbattere, distruggere

La parabola e il giudizio di Davide (12,1-6) ^{12:1} καὶ ἀπέστειλεν κύριος τὸν Ναθαν τὸν προφήτην πρὸς Δαυιδ καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ δύο ἥσαν ἄνδρες ἐν πόλει μιᾷ εἰς πλούσιος καὶ εις πένης² καὶ τῷ πλουσίῳ ἦν ποίμνια καὶ βουκόλια πολλὰ σφόδρα³ καὶ τῷ πένητι οὐδὲν ἀλλ’ ἡ ἀμνᾶς μία μικρά ἦν ἐκτήσατο καὶ περιεποίησατο καὶ ἐξέθρεψεν αὐτήν καὶ ἤδρυνθη μετ’ αὐτοῦ καὶ μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἄρτον αὐτοῦ ἥσθιεν καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου αὐτοῦ ἔπιεν καὶ ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ ἐκάθευδεν καὶ ἦν αὐτῷ ὡς θυγάτηρ⁴ καὶ ἥλθεν πάροδος τῷ ἄνδρὶ τῷ πλουσίῳ καὶ ἐφείσατο λαβεῖν ἐκ τῶν ποιμνίων αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν βουκολίων αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι τῷ ἔνιων ὅδοιπόρῳ ἐλθόντι πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλαβεν τὴν ἀμνάδα τοῦ πένητος καὶ ἐποίησεν αὐτὴν τῷ ἄνδρὶ τῷ ἐλθόντι πρὸς αὐτόν⁵ καὶ ἐθυμώθη ὁργῇ Δαυιδ σφόδρα τῷ ἄνδρι καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Ναθαν ζῆται κύριος ὅτι υἱὸς θανάτου ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο⁶ καὶ τὴν ἀμνάδα ἀποτείσει ἐπταπλασίονα ἀνθ’ ὧν ὅτι ἐποίησεν τὸ ρῆμα τοῦτο καὶ περὶ οὐκ ἐφείσατο

Lettura della parabola e rimprovero a David (7-14)⁷ καὶ εἶπεν Ναθαν πρὸς Δαυιδ σὺ εἶ ὁ ἀνὴρ ὁ ποιήσας τοῦτο τάδε λέγει κύριος ὁ Θεὸς Ισραὴλ ἐγὼ εἴμι ἔχρισά σε εἰς βασιλέα ἐπὶ Ισραὴλ καὶ ἐγὼ εἴμι ἐρρυσάμην σε ἐκ χειρὸς Σαουλ⁸ καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον τοῦ κυρίου σου καὶ τὰς γυναῖκας τοῦ κυρίου σου ἐν τῷ κόλπῳ σου καὶ ἔδωκά σοι τὸν οἶκον Ισραὴλ καὶ Ιουδα καὶ εἰ μικρόν ἐστιν προσθήσω σοι κατὰ ταῦτα⁹ τί ὅτι ἐφαύλισας τὸν λόγον κυρίου τοῦ ποιῆσαι τὸ ποιηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ τὸν Ουριαν τὸν Χετταῖον ἐπάταξας ἐν ρόμφαιᾳ καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔλαβες σεαυτῷ εἰς γυναῖκα καὶ αὐτὸν ἀπέκτεινας ἐν ρόμφαιᾳ υἱῶν Αμμων¹⁰ καὶ ιῦν οὐκ ἀποστήσεται ρόμφαια ἐκ τοῦ οἴκου σου ἔως αἰώνος ἀνθ’ ὧν ὅτι ἔξουδένωσάς με καὶ ἔλαβες τὴν γυναῖκα τοῦ Ουριου τοῦ Χετταίου τοῦ εἶναί σοι εἰς γυναῖκα¹¹ τάδε λέγει κύριος ίδού ἐγὼ ἔξεγείρω ἐπὶ σὲ κακὰ ἐκ τοῦ οἴκου σου καὶ λήμψομαι τὰς γυναῖκάς σου κατ’ ὁφθαλμούς σου καὶ δώσω τῷ πλησίον σου καὶ κοιμηθήσεται μετὰ τῶν γυναικῶν σου ἐναντίον τοῦ ἡλίου τούτου¹² ὅτι σὺ ἐποίησας κρυψῆ καὶ γὰρ ποιήσω τὸ ρῆμα τοῦτο ἐναντίον παντὸς Ισραὴλ καὶ ἀπέναντι τούτου τοῦ ἡλίου¹³ καὶ εἶπεν Δαυιδ τῷ Ναθαν ἡμάρτηκα τῷ κυρίῳ καὶ εἶπεν Ναθαν πρὸς Δαυιδ καὶ κύριος παρεβίβασεν τὸ ἀμάρτημά σου οὐ μὴ ἀποθάνῃς¹⁴ πλὴν ὅτι παροξύνων παρώξυνας τοὺς ἔχθροὺς κυρίου ἐν τῷ ρήματι τούτῳ καὶ γε ὁ υἱός σου ὁ τεχθεῖς σοι θανάτῳ ἀποθανεῖται

ἐφαύλισας disprezzare παρεβίβασεν ha rimosso παροξύνων provocare

Morte del neonato (15-23)¹⁵ καὶ ἀπῆλθεν Ναθαν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἐθραυσεν κύριος τὸ παιδίον ὃ ἔτεκεν ἡ γυνὴ Ουριου τῷ Δαυιδ καὶ ἥρρωστησεν¹⁶ καὶ ἐζήτησεν Δαυιδ τὸν θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου καὶ ἐνήστευσεν Δαυιδ νηστείαν καὶ εἰσῆλθεν καὶ ηὐλίσθη ἐν σάκκῳ ἐπὶ τῆς γῆς¹⁷ καὶ ἀνέστησαν ἐπ’ αὐτὸν οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου αὐτοῦ τοῦ ἐγείραι αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ οὐκ ἡθέλησεν καὶ οὐ συνέφαγεν αὐτοῖς ἄρτον¹⁸ καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ καὶ ἀπέθανε τὸ παιδάριον καὶ ἐφοβήθησαν οἱ δοῦλοι Δαυιδ ἀναγγεῖλαι αὐτῷ ὅτι τέθνηκεν τὸ παιδάριον ὅτι εἶπαν ίδού ἐν τῷ ἔτι τὸ παιδάριον ζῆν ἐλαλήσαμεν πρὸς αὐτόν καὶ οὐκ εἰσήκουσεν τῆς φωνῆς ἡμῶν καὶ πῶς εἴπωμεν πρὸς αὐτὸν ὅτι τέθνηκεν τὸ παιδάριον καὶ ποιήσει κακά

ἔθραυσεν θραυσα colpì ἀνέστησαι ἐπ’ αὐτὸν arose [and went] to him to raise

¹⁹ καὶ συνῆκεν Δαυιδ ὅτι οἱ παῖδες αὐτοῦ ψιθυρίζουσιν καὶ ἐνόησεν Δαυιδ ὅτι τέθνηκεν τὸ παιδάριον καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ εἰ τέθνηκεν τὸ παιδάριον καὶ εἶπαν τέθνηκεν²⁰ καὶ ἀνέστη Δαυιδ ἐκ τῆς γῆς καὶ ἐλούσατο καὶ ἥλείψατο καὶ ἥλλαξεν τὰ ἴματα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἤτησεν ἄρτον φαγεῖν καὶ παρέθηκαν αὐτῷ ἄρτον καὶ ἐφαγεν²¹ καὶ εἶπαν οἱ παῖδες αὐτοῦ πρὸς αὐτόν τί τὸ ρῆμα τοῦτο ὃ ἐποίησας ἔνεκα τοῦ παιδαρίου ἔτι ζῶντος ἐνήστευες καὶ ἔκλαιες καὶ ἥγρυπνεις καὶ ἡμίκα ἀπέθανεν τὸ παιδάριον ἀνέστης καὶ ἐφαγες ἄρτον καὶ πέπωκας²² καὶ εἶπεν

Δαυιδ ἐν τῷ τὸ παιδάριον ἔτι ζῆν ἐνήστευσα καὶ ἔκλαυσα ὅτι εἶπα τίς οἶδεν εἰ ἐλεήσει με κύριος καὶ ζήσεται τὸ παιδάριον²³ καὶ οὐν τέθινηκεν ἵνα τί τοῦτο ἐγὼ ηστεύω μὴ δυνήσομαι ἐπιστρέψαι αὐτὸν ἔτι ἐγὼ πορεύσομαι πρὸς αὐτόν καὶ αὐτὸς οὐκ ἀναστρέψει πρὸς με Nascita di Salomone (24-25)²⁴ καὶ παρεκάλεσεν Δαυιδ Βηρσαβῆ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτὴν καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς καὶ συνέλαβεν καὶ ἔτεκεν οὐν καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Σαλωμῶν καὶ κύριος ἡγάπησεν αὐτόν²⁵ καὶ ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ Ναθαν τοῦ προφήτου καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ιδεὶ ἔνεκεν κυρίου Conquista di Rabbat dei figli di Ammon (26-32)²⁶ καὶ ἐπολέμησεν Ιωαβ ἐν Ραββαθ υἱῶν Αμμῶν καὶ κατέλαβεν τὴν πόλιν τῆς βασιλείας²⁷ καὶ ἀπέστειλεν Ιωαβ ἀγγέλους πρὸς Δαυιδ καὶ εἶπεν ἐπολέμησα ἐν Ραββαθ καὶ κατέλαβό μην τὴν πόλιν τῶν ὑδάτων²⁸ καὶ οὐν συνάγαγε τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ καὶ παρέμβαλε ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ προκαταλαβοῦ αὐτὴν ἵνα μὴ προκαταλάβωμαι ἐγὼ τὴν πόλιν καὶ κληθῇ τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτὴν²⁹ καὶ συνάγαγεν Δαυιδ πάντα τὸν λαὸν καὶ ἐπορεύθη εἰς Ραββαθ καὶ ἐπολέμησεν ἐν αὐτῇ καὶ κατέλάβετο αὐτὴν³⁰ καὶ ἐλαβεν τὸν στέφανον Μελχολ τοῦ βασιλέως αὐτῶν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ ὁ σταθμὸς αὐτοῦ τάλαντον χρυσίου καὶ λίθου τιμίου καὶ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς Δαυιδ καὶ σκῦλα τῆς πόλεως ἐξήνεγκεν πολλὰ σφόδρα³¹ καὶ τὸν λαὸν τὸν ὄντα ἐν αὐτῇ ἐξήγαγεν καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ πρίονι καὶ ἐν τοῖς τριβόλοις τοῖς σιδηροῖς καὶ διήγαγεν αὐτοὺς διὰ τοῦ πλινθείου καὶ οὕτως ἐποίησεν πάσαις ταῖς πόλεσιν υἱῶν Αμμῶν καὶ ἐπέστρεψεν Δαυιδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς εἰς Ιερουσαλήμ

ἔθηκεν ἐν τῷ πρίονι *li assegnò al lavoro della sega oppure li sottomise alla sega, li torturò* διήγαγεν αὐτοὺς διὰ τοῦ πλινθείου *and made them pass through the brick-kiln*

La vicenda di Amnon e Themar (cc. 13-14)

Amnon umilia Themar e la scaccia (13,1-22)^{13:1} καὶ ἐγεινήθη μετὰ ταῦτα καὶ τῷ Αβεσσαλωμ υἱῷ Δαυιδ ἀδελφὴ καλὴ τῷ εἴδει σφόδρα καὶ ὄνομα αὐτῇ Θημαρ καὶ ἡγάπησεν αὐτὴν Αμνῶν υἱὸς Δαυιδ² καὶ ἐθλίβετο Αμνῶν ὥστε ἀρρωστεῖν διὰ Θημαρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ὅτι παρθένος ἦν αὐτῇ καὶ ὑπέρογκον ἐν ὀφθαλμοῖς Αμνῶν τοῦ ποιῆσαί τι αὐτῇ

ὑπέρογκον oneroso, difficile

³ καὶ ἦν τῷ Αμνῶν ἔταῖρος καὶ ὄνομα αὐτῷ Ιωναδαβ υἱὸς Σαμαα τοῦ ἀδελφοῦ Δαυιδ καὶ Ιωναδαβ ἀνὴρ σοφὸς σφόδρα⁴ καὶ εἶπεν αὐτῷ τί σοι ὅτι σὺ οὕτως ἀσθενής υἱὲ τοῦ βασιλέως τὸ πρωὶ πρώι οὐκ ἀπαγγελεῖς μοι καὶ εἶπεν αὐτῷ Αμνῶν Θημαρ τὴν ἀδελφὴν Αβεσσαλωμ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἐγὼ ἀγαπῶ⁵ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ιωναδαβ κοιμήθητι ἐπὶ τῆς κοίτης σου καὶ μαλακίσθητι καὶ εἰσελεύσεται ὁ πατήρ σου τοῦ ἴδειν σε καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτόν ἐλθέτω δὴ Θημαρ ἡ ἀδελφὴ μου καὶ ψωμισάτω με καὶ ποιησάτω κατ' ὀφθαλμούς μου βρῶμα ὅπως ἵδω καὶ φάγω ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆς⁶ καὶ ἐκοιμήθη Αμνῶν καὶ ἤρρωστησεν καὶ εἰσῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἴδειν αὐτόν καὶ εἶπεν Αμνῶν πρὸς τὸν βασιλέα ἐλθέτω δὴ Θημαρ ἡ ἀδελφὴ μου πρὸς με καὶ κολλυρισάτω ἐν ὀφθαλμοῖς μου δύο κολλυρίδας καὶ φάγομαι ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς

κολλυρισάτω κολλυριζω *cuocere al forno (neologismo)* κολλυρίδας *dolci (neologismo)*.

⁷ καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ πρὸς Θημαρ εἰς τὸν οἶκον λέγων πορεύθητι δὴ εἰς τὸν οἶκον Αμνῶν τοῦ ἀδελφοῦ σου καὶ ποίησον αὐτῷ βρῶμα⁸ καὶ ἐπορεύθη Θημαρ εἰς τὸν οἶκον Αμνῶν ἀδελφοῦ αὐτῆς καὶ αὐτὸς κοιμώμενος καὶ ἐλαβεν τὸ σταῖς καὶ ἐφύρασεν καὶ ἐκολλύρισεν κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ ἤψησεν τὰς κολλυρίδας⁹ καὶ ἐλαβεν τὸ τήγανον καὶ κατεκένωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ οὐκ ἥθελησεν φαγεῖν καὶ εἶπεν Αμνῶν ἐξαγάγετε πάντα ἄνδρα ἐπάνωθέν μου καὶ ἐξήγαγον πάντα ἄνδρα ἀπὸ ἐπάνωθεν αὐτοῦ

τὸ σταῖς *farina di spelta trasformata in pasta* ἐφύρασεν *mescolò* ἤψησεν *ἔψω* *bollì* τὸ τήγανον *padella*

¹⁰ καὶ εἶπεν Αμνῶν πρὸς Θημαρ εἰσένεγκε τὸ βρῶμα εἰς τὸ ταμίειον καὶ φάγομαι ἐκ τῆς χειρὸς σου καὶ ἐλαβεν Θημαρ τὰς κολλυρίδας ἃς ἐποίησεν καὶ εἰσήνεγκεν τῷ Αμνῶν ἀδελφῷ αὐτῆς εἰς

τὸν κοιτῶνα¹¹ καὶ προσήγαγεν αὐτῷ τοῦ φαγεῖν καὶ ἐπελάβετο αὐτῆς καὶ εἶπεν αὐτῇ δεῦρο κοιμήθητι μετ' ἐμοῦ ἀδελφή μου¹² καὶ εἶπεν αὐτῷ μὴ ἄδελφέ μου μὴ ταπεινώσῃς με διότι οὐ ποιηθήσεται οὕτως ἐν Ισραὴλ μὴ ποιήσῃς τὴν ἀφροσύνην ταύτην¹³ καὶ ἐγὼ ποῦ ἀποίσω τὸ ὄντειδός μου καὶ σὺ ἔσῃ ὡς εἰς τῶν ἀφρόνων ἐν Ισραὴλ καὶ νῦν λάλησον δὴ πρὸς τὸν βασιλέα ὅτι οὐ μὴ κωλύσῃ με ἀπὸ σοῦ¹⁴ καὶ οὐκ ἡθέλησεν Αμνων τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς καὶ ἐκραταίωσεν ὑπὲρ αὐτὴν καὶ ἐταπείνωσεν αὐτὴν καὶ ἐκοιμήθη μετ' αὐτῆς¹⁵ καὶ ἐμίσησεν αὐτὴν Αμνων μῖσος μέγα σφόδρα ὅτι μέγα τὸ μῖσος ὃ ἐμίσησεν αὐτὴν ὑπὲρ τὴν ἀγάπην ἦν ἡγάπησεν αὐτὴν καὶ εἶπεν αὐτῇ Αμνων ἀνάστηθι καὶ πορεύου

ἀποίσω ἀποφερω porterò

¹⁶ καὶ εἶπεν αὐτῷ Θημαρ μή ἄδελφε ὅτι μεγάλη ἡ κακία ἡ ἐσχάτη ὑπὲρ τὴν πρώτην ἦν ἐποίησας μετ' ἐμοῦ τοῦ ἔξαποστείλαί με καὶ οὐκ ἡθέλησεν Αμνων ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς αὐτῆς¹⁷ καὶ ἐκάλεσεν τὸ παιδάριον αὐτοῦ τὸν προεστηκότα τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ ἔξαποστείλατε δὴ ταύτην ἀπ' ἐμοῦ ἔξω καὶ ἀπόκλεισον τὴν θύραν ὅπισω αὐτῆς¹⁸ καὶ ἐπ' αὐτῆς ἦν χιτών καρπωτός ὅτι οὕτως ἐνεδιδύκοντο αἱ θυγατέρες τοῦ βασιλέως αἱ παρθένοι τοὺς ἐπειδύτας αὐτῶν καὶ ἐξήγαγεν αὐτὴν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ ἔξω καὶ ἀπέκλεισεν τὴν θύραν ὅπισω αὐτῆς

καρπωτός lungo fino ai polsi χιτών καρπωτός veste le cui maniche cadono sui polsi ἐπειδύτας abiti talari λειτουργὸς servo personale

¹⁹ καὶ ἔλαβεν Θημαρ σποδὸν καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ τὸν χιτῶνα τὸν καρπωτὸν τὸν ἐπ' αὐτῆς διέρρηξεν καὶ ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς καὶ ἐπορεύθη πορευομένη καὶ κράζουσα²⁰ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὴν Αβεσσαλωμ ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς μὴ Αμνων ὁ ἀδελφός σου ἐγένετο μετὰ σοῦ καὶ νῦν ἄδελφή μου κώφευσον ὅτι ἀδελφός σού ἐστιν μὴ θῆσε τὴν καρδίαν σου τοῦ λαλῆσαι εἰς τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ ἐκάθισεν Θημαρ χηρεύουσα ἐν οἴκῳ Αβεσσαλωμ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς

χηρεύουσα abbandonata

²¹ καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ πάντας τοὺς λόγους τούτους καὶ ἐθυμώθη σφόδρα καὶ οὐκ ἐλύπησεν τὸ πνεῦμα Αμνων τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὅτι ἡγάπα αὐτόν ὅτι πρωτότοκος αὐτοῦ ἦν²² καὶ οὐκ ἐλάλησεν Αβεσσαλωμ μετὰ Αμνων ἀπὸ ποιηροῦ ἔως ἀγαθοῦ ὅτι ἐμίσει Αβεσσαλωμ τὸν Αμνων ἐπὶ λόγου οὐ ἐταπείνωσεν Θημαρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ

οὐκ ἐλύπησεν τὸ πνεῦμα Αμνων e non afflisce lo spirito di Amnon

Abessalom vendica la sorella (23-30)²³ καὶ ἐγένετο εἰς διετηρίδα ἡμερῶν καὶ ἦσαν κείρουντες τῷ Αβεσσαλωμ ἐν Βελασωρ τῇ ἔχόμενα Εφραίμ καὶ ἐκάλεσεν Αβεσσαλωμ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως²⁴ καὶ ἥλθεν Αβεσσαλωμ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν ἵδού δὴ κείρουσιν τῷ δούλῳ σου πορευθήτω δὴ ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετὰ τοῦ δούλου σου²⁵ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Αβεσσαλωμ μὴ δή υἱέ μου μὴ πορευθῶμεν πάντες ἡμεῖς καὶ οὐ μὴ καταβαρυνθῶμεν ἐπὶ σέ καὶ ἐβιάσατο αὐτόν καὶ οὐκ ἡθέλησεν τοῦ πορευθῆναι καὶ ἐύλογησεν αὐτόν

διετηρίδα διετηρίς spazio di due anni

²⁶ καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ καὶ εἰ μή πορευθήτω δὴ μεθ' ἡμῶν Αμνων ὁ ἀδελφός μου καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ἵνα τί πορευθῇ μετὰ σοῦ²⁷ καὶ ἐβιάσατο αὐτὸν Αβεσσαλωμ καὶ ἀπέστειλεν μετ' αὐτοῦ τὸν Αμνων καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς τοῦ βασιλέως καὶ ἐποίησεν Αβεσσαλωμ πότον κατὰ τὸν πότον τοῦ βασιλέως²⁸ καὶ ἐνετείλατο Αβεσσαλωμ τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ λέγων ἵδετε ὡς ἀν ἀγαθυνθῆ ἡ καρδία Αμνων ἐν τῷ οἴνῳ καὶ εἴπω πρὸς ὑμᾶς πατάξατε τὸν Αμνων καὶ θανατώσατε αὐτόν μὴ φοβηθῆτε ὅτι οὐχὶ ἐγώ εἰμι ἐντέλλομαι ὑμῖν ἀνδρίζεσθε καὶ γίνεσθε εἰς υἱοὺς δυνάμεως²⁹ καὶ ἐποίησαν τὰ παιδάρια Αβεσσαλωμ τῷ Αμνων καθὰ ἐνετείλατο αὐτοῖς Αβεσσαλωμ καὶ ἀνέστησαν πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως καὶ ἐπεκάθισαν ἀνὴρ ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτοῦ καὶ ἔφυγαν³⁰ καὶ ἐγένετο αὐτῶν ὄντων ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ἡ ἀκοὴ ἥλθεν πρὸς Δαυιδ λέγων ἐπάταξεν Αβεσσαλωμ πάντας

τοὺς υἱὸντας τοῦ βασιλέως καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἰς

Lutto di Davide e fuga di Assalonne (31-39)³¹ καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἔκοιμήθη ἐπὶ τὴν γῆν καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ οἱ περιεστῶτες αὐτῷ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν³² καὶ ἀπεκρίθη Ἰωναδαβ υἱὸς Σαμαα ἀδελφοῦ Δαυιδ καὶ εἶπεν μὴ εἰπάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὅτι πάντα τὰ παιδάρια τοὺς υἱὸντας τοῦ βασιλέως ἐθανάτωσεν ὅτι Αμνων μονώτατος ἀπέθανεν ὅτι ἐπὶ στόματος Αβεσσαλωμ ἦν κείμενος ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἣς ἐταπείνωσεν Θημαρ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ³³ καὶ νῦν μὴ θέσθω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὥρμα λέγων πάντες οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἀπέθαναν ὅτι ἀλλ' ἡ Αμνων μονώτατος ἀπέθανεν³⁴ καὶ ἀπέδρα Αβεσσαλωμ καὶ ἥρεν τὸ παιδάριον ὁ σκοπὸς τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδεν καὶ ἵδον λαὸς πολὺς πορευόμενος ἐν τῇ ὁδῷ ὅπισθεν αὐτοῦ ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὕδρους ἐν τῇ καταβάσει καὶ παρεγένετο ὁ σκοπὸς καὶ ἀπήγγειλεν τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπεν ἄνδρας ἔώρακα ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς Ωρωνην ἐκ μέρους τοῦ ὕδρους³⁵ καὶ εἶπεν Ιωναδαβ πρὸς τὸν βασιλέα ἵδον οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως πάρεισιν κατὰ τὸν λόγον τοῦ δούλου σου οὕτως ἐγένετο³⁶ καὶ ἐγένετο ἡμίκα συνετέλεσεν λαλῶν καὶ ἵδον οἱ υἱοὶ τοῦ βασιλέως ἥλθαν καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν καί γε ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἔκλαυσαν κλαυθμὸν μέγαν σφόδρα³⁷ καὶ Αβεσσαλωμ ἔφυγεν καὶ ἐπορεύθη πρὸς Θολμαι υἱὸν Εμιουδ βασιλέα Γεδσουρ εἰς γῆν Μαχαδ καὶ ἐπένθησεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ ἐπὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας³⁸ καὶ Αβεσσαλωμ ἀπέδρα καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσουρ καὶ ἦν ἐκεὶ ἐτη τρία³⁹ καὶ ἐκόπασεν τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως τοῦ ἐξελθεῖν ὅπιστα Αβεσσαλωμ ὅτι παρεκλήθη ἐπὶ Αμνων ὅτι ἀπέθανεν

La donna di Tecoe (14,1-3)^{14:1} καὶ ἐγνω Ιωαβ υἱὸς Σαρουιας ὅτι ἡ καρδία τοῦ βασιλέως ἐπὶ Αβεσσαλωμ² καὶ ἀπέστειλεν Ιωαβ εἰς Θεκωε καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν γυναῖκα σοφὴν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν πένθησον δὴ καὶ ἔνδυσαι ἱμάτια πενθικὰ καὶ μὴ ἀλείψῃ ἔλαιον καὶ ἔσῃ ὡς γυνὴ πενθοῦσα ἐπὶ τεθνηκότι τοῦτο ἡμέρας πολλὰς³ καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ ὥρμα τοῦτο καὶ ἔθηκεν Ιωαβ τοὺς λόγους ἐν τῷ στόματι αὐτῆς

Racconto della donna e sentenza del re (4-11)⁴ καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ ἡ Θεκωῖτις πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἐπεσειν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς εἰς τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ εἶπεν Σῶσον βασιλεῦ σῶσον⁵ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτήν ὁ βασιλεὺς τί ἐστίν σοι ἡ δὲ εἶπεν καὶ μάλα γυνὴ χήρα ἐγώ εἰμι καὶ ἀπέθανεν ὁ ἀνήρ μου⁶ καὶ γε τῇ δούλῃ σου δύο υἱοὶ καὶ ἐμαχέσαντο ἀμφότεροι ἐν τῷ ἀγρῷ καὶ οὐκ ἦν ὁ ἔξαιρούμενος ἀνὰ μέσον αὐτῶν καὶ ἔπαισεν ὁ εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν⁷ καὶ ἵδον ἐπαινέστη ὅλη ἡ πατριὰ πρὸς τὴν δούλην σου καὶ εἶπαν δὸς τὸν παίσαντα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ θανατώσομεν αὐτὸν ἀντὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ οὖ ἀπέκτεινεν καὶ ἔξαριν μεν καί γε τὸν κληρονόμον ὑμῶν καὶ σβέσουσιν τὸν ἄνθρακα μου τὸν καταλειφθέντα ὥστε μὴ θέσθαι τῷ ἀνδρὶ μου κατάλειμμα καὶ ὅνομα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς

μάλα infatti

⁸ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ὑγιαίνουσα βάδιζε εἰς τὸν οἴκον σου κάγῳ ἐντελοῦμαι περὶ σοῦ⁹ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἡ Θεκωῖτις πρὸς τὸν βασιλέα ἐπ' ἐμέ κύριέ μου βασιλεὺς ἡ ἀνομία καὶ ἐπὶ τὸν οἴκον τοῦ πατρός μου καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ ἀθῷος¹⁰ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τίς ὁ λαλῶν πρὸς σέ καὶ ἄξεις αὐτὸν πρὸς ἐμέ καὶ οὐ προσθήσει ἔτι ἄψασθαι αὐτοῦ¹¹ καὶ εἶπεν μνημονευσάτω δὴ ὁ βασιλεὺς τὸν κύριον θέδων αὐτὸν πληθυνθῆναι ἀγχιστέα τοῦ αἵματος τοῦ διαφθεῖραι καὶ οὐ μὴ ἔξαριν τὸν υἱόν μου καὶ εἶπεν ζῆι κύριος εἰ πεσεῖται ἀπὸ τῆς τριχὸς τοῦ υἱοῦ σου ἐπὶ τὴν γῆν

πληθυνθῆναι ἀγχιστέα τοῦ αἵματος τοῦ διαφθεῖραι in that the avenger of blood is multiplied to destroy,

L'insegnamento (12-17)¹² καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ λαλησάτω δὴ ἡ δούλη σου πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα ὥρμα καὶ εἶπεν λάλησον¹³ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ ἵνα τί ἐλογίσω τοιοῦτο ἐπὶ λαὸν θεοῦ ἡ ἐκ στόματος τοῦ βασιλέως ὁ λόγος οὗτος ὡς πλημμέλεια τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα τὸν ἔξωσμένον αὐτοῦ¹⁴ ὅτι θανάτῳ ἀποθανούμεθα καὶ ὥσπερ τὸ ὕδωρ τὸ καταφερόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ὃ οὐ συναχθήσεται καὶ λήμψεται ὁ θεὸς ψυχὴν καὶ λογιζόμενος τοῦ ἔξωσαι ἀπ' αὐτοῦ ἔξωσμένον¹⁵ καὶ νῦν ὃ ἥλθον λαλῆσαι πρὸς τὸν βασιλέα τὸν κύριόν μου τὸ ὥρμα τοῦτο ὅτι ὄψεται με ὁ λαός καὶ ἐρεὶ ἡ δούλη σου λαλησάτω δὴ πρὸς τὸν βασιλέα εἴ πως ποιήσει ὁ βασιλεὺς τὸ ὥρμα τῆς δούλης αὐτοῦ¹⁶ ὅτι ἀκούσει ὁ βασιλεὺς ὥρμασθαι τὴν δούλην αὐτοῦ ἐκ χειρὸς τοῦ ἀνδρὸς τοῦ

ζητοῦντος ἔξαραί με καὶ τὸν υἱόν μου ἀπὸ κληρονομίας θεοῦ¹⁷ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ εἶη δὴ ὁ λόγος τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως εἰς θυσίαν ὅτι καθὼς ἄγγελος θεοῦ οὔτως ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τοῦ ἀκούειν τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ ποιηρόν καὶ κύριος ὁ θεός σου ἔσται μετὰ σοῦ

¹³ἴνα τί ἐλογίσω τοιοῦτο perché hai macchinato una cosa simile πλημμέλεια errore, trasgressione¹⁴ καὶ λογιζόμενος τοῦ ἔξωσαι ἀπ' αὐτοῦ ἔξωσμένον even as he devises to thrust forth from him his outcast

Sapienza di Davide (18-20)¹⁸ καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν πρὸς τὴν γυναῖκα μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἔμου ῥῆμα ὃ ἔγω ἐπερωτῶ σε καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ λαλησάτω δὴ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς¹⁹ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς μὴ ἡ χεὶρ Ιωαβ ἐν παντὶ τούτῳ μετὰ σοῦ καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ τῷ βασιλεῖ ζῆται ἡ ψυχὴ σου κύριέ μου βασιλεῦ εἰ ἔστιν εἰς τὰ δεξιὰ ἡ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἐκ πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὅτι ὁ δοῦλός σου Ιωαβ αὐτὸς ἐνετείλατό μοι καὶ αὐτὸς ἔθετο ἐν τῷ στόματι τῆς δούλης σου πάντας τοὺς λόγους τούτους²⁰ ἔνεκεν τοῦ περιελθεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ῥήματος τούτου ἐποίησεν ὁ δοῦλός σου Ιωαβ τὸν λόγον τοῦτον καὶ ὁ κύριός μου σοφὸς καθὼς σοφίᾳ ἀγγέλου τοῦ θεοῦ τοῦ γυνῶναι πάντα τὰ ἐν τῇ γῇ

περιελθεῖν accadere τὸ πρόσωπον forma ἔνεκεν τοῦ περιελθεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ῥήματος τούτου perché accadesse la forma di questo discorso.

Davide conce de che Assalone ritorni (21-23)²¹ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ιωαβ ἵδοὺ δὴ ἐποίησά σοι κατὰ τὸν λόγον σου τοῦτον πορεύου ἐπίστρεψον τὸ παιδάριον τὸν Αβεσσαλωμ²² καὶ ἔπεσεν Ιωαβ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ προσεκύνησεν καὶ εὐλόγησεν τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν Ιωαβ σῆμερον ἔγνω ὁ δοῦλός σου ὅτι εὑρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου κύριέ μου βασιλεῦ ὅτι ἐποίησεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τὸν λόγον τοῦ δούλου αὐτοῦ²³ καὶ ἀνέστη Ιωαβ καὶ ἐπορεύθη εἰς Γεδσουρ καὶ ἤγαγεν τὸν Αβεσσαλωμ εἰς Ιερουσαλήμ

Davide rifiuta di vedere Assalone (24-32)²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ἀποστραφήτω εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ τὸ πρόσωπόν μου μὴ βλεπέτω καὶ ἀπέστρεψεν Αβεσσαλωμ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδεν²⁵ καὶ ως Αβεσσαλωμ οὐκ ἦν ἀνὴρ ἐν παντὶ Ισραὴλ αἰνετὸς σφόδρα ἀπὸ ἵχνους ποδὸς αὐτοῦ καὶ ἔως κορυφῆς αὐτοῦ οὐκ ἦν ἀντῷ μῶμος²⁶ καὶ ἐν τῷ κείρεσθαι αὐτὸν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐγένετο ἀπ' ἀρχῆς ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ως ἀν ἐκείρετο ὅτι κατεβαρύνετο ἐπ' αὐτόν καὶ κειρόμενος αὐτὴν ἔστησεν τὴν τρίχα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ διακοσίους σίκλους ἐν τῷ σίκλῳ τῷ βασιλικῷ²⁷ καὶ ἐτέχθησαν τῷ Αβεσσαλωμ τρεῖς υἱοὶ καὶ θυγάτηρ μία καὶ ὄνομα αὐτῇ Θημαρ αὕτη ἡ γυνὴ καλὴ σφόδρα καὶ γίνεται γυνὴ τῷ Ροβοαμ υἱῷ Σαλωμῶν καὶ τίκτει αὐτῷ τὸν Αβια²⁸ καὶ ἐκάθισεν Αβεσσαλωμ ἐν Ιερουσαλήμ δύο ἔτη ἡμερῶν καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδεν²⁹ καὶ ἀπέστειλεν Αβεσσαλωμ πρὸς Ιωαβ τοῦ ἀποστεῖλαι αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ οὐκ ἡθέλησεν ἐλθεῖν πρὸς αὐτόν καὶ ἀπέστειλεν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν καὶ οὐκ ἡθέλησεν παραγενέσθαι³⁰ καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ ἵδετε ἡ μερὶς ἐν ἀγρῷ τοῦ Ιωαβ ἔχόμενά μου καὶ αὐτῷ κριθαὶ ἐκεῖ πορεύεσθε καὶ ἐμπρήσατε αὐτὴν ἐν πυρὶ καὶ ἐνέπρησαν αὐτὰς οἱ παῖδες Αβεσσαλωμ καὶ παραγίνονται οἱ δοῦλοι Ιωαβ πρὸς αὐτὸν διερρηχότες τὰ ἴματα αὐτῶν καὶ εἶπαν ἐνεπύρισαν οἱ δοῦλοι Αβεσσαλωμ τὴν μερίδα ἐν πυρὶ³¹ καὶ ἀνέστη Ιωαβ καὶ ἥλθεν πρὸς Αβεσσαλωμ εἰς τὸν οἶκον καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν ἵνα τί οἱ παῖδες σου ἐνεπύρισαν τὴν μερίδα τὴν ἐμὴν ἐν πυρὶ³² καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ πρὸς Ιωαβ ἵδοὺ ἀπέστειλα πρὸς σὲ λέγων ἡκε ὡδε καὶ ἀποστελῶ σε πρὸς τὸν βασιλέα λέγων ἵνα τί ἥλθον ἐκ Γεδσουρ ἀγαθόν μοι ἦν τοῦ ἔτι εἶναί με ἐκεῖ καὶ νῦν ἵδού τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως οὐκ εἶδον εἰ δέ ἔστιν ἐν ἐμοὶ ἀδικία καὶ θανάτωσόν με

Incontro di Davide con il figlio Assalone³³ καὶ εἰσῆλθεν Ιωαβ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ καὶ ἐκάλεσεν τὸν Αβεσσαλωμ καὶ εἰσῆλθεν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Αβεσσαλωμ

Ribellione di Assalone (15,1-19,9).

Assalone si accattiva il cuore degli israeliti (15,1-6)^{15:1} καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ ἐποίησεν ἐκυρώ

Αβεσσαλωμ ἄρματα καὶ ἵππους καὶ πεντήκοντα ἄνδρας παρατρέχειν ἔμπροσθεν αὐτοῦ² καὶ ὥρθισεν Αβεσσαλωμ καὶ ἔστη ἀνὰ χεῖρα τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης καὶ ἐγένετο πᾶς ἀνήρ ὃ ἐγένετο κρίσις ἥλθεν πρὸς τὸν βασιλέα εἰς κρίσιν καὶ ἐβόησεν πρὸς αὐτὸν Αβεσσαλωμ καὶ ἐλεγεν αὐτῷ ἐκ ποίας πόλεως σὺ εἶ καὶ εἶπεν ὁ ἀνήρ ἐκ μιᾶς φυλῶν Ισραὴλ ὁ δοῦλός σου

ἀνὰ χεῖρα τῆς ὁδοῦ by the side of the way vicino al lato della via

³ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Αβεσσαλωμ ἵδοὺ οἱ λόγοι σου ἀγαθοὶ καὶ εὔκολοι καὶ ἀκούων οὐκ ἔστιν σοι παρὰ τοῦ βασιλέως⁴ καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ τίς με καταστήσει κριτὴν ἐν τῇ γῇ καὶ ἐπ’ ἐμὲ ἐλεύσεται πᾶς ἀνήρ ὃ ἐὰν ἦ ἀντιλογία καὶ κρίσις καὶ δικαιώσω αὐτόν⁵ καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίζειν ἄνδρα τοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ καὶ ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἐπελαμβάνετο αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν⁶ καὶ ἐποίησεν Αβεσσαλωμ κατὰ τὸ ρῆμα τοῦτο παντὶ Ισραὴλ τοῖς παραγινομένοις εἰς κρίσιν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἴδιοποιεῖτο Αβεσσαλωμ τὴν καρδίαν ἀνδρῶν Ισραὴλ

εὔκολοι facili [da comprendere] ιδιοποιεῖτο guadagnò

Ribellione di Assalone (7-9)⁷ καὶ ἐγένετο ἀπὸ τέλους τεσσαράκοντα ἐτῶν καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ πορεύσομαι δὴ καὶ ἀποτείσω τὰς εὐχάς μου ἃς ηὔξαμην τῷ κυρίῳ ἐν Χεβρων⁸ ὅτι εὐχὴν ηὔξατο ὁ δοῦλός σου ἐν τῷ οἴκειν με ἐν Γεδσουρ ἐν Συρίᾳ λέγων ἐὰν ἐπιστρέψων ἐπιστρέψῃ με κύριος εἰς Ιερουσαλημ καὶ λατρεύσω τῷ κυρίῳ⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς βαδίζει εἰς εἰρήνην καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη εἰς Χεβρων

ἀπὸ τέλους τεσσαράκοντα ἐτῶν alla fine di quarant'anni, dopo quarant'anni

Congiura di Assalone (10-13)¹⁰ καὶ ἀπέστειλεν Αβεσσαλωμ κατασκόπους ἐν πάσαις φυλαῖς Ισραὴλ λέγων ἐν τῷ ἀκοῦσαι ὑμᾶς τὴν φωνὴν τῆς κερατίνης καὶ ἐρείτε βεβασίλευκεν βασιλεὺς Αβεσσαλωμ ἐν Χεβρων¹¹ καὶ μετὰ Αβεσσαλωμ ἐπορεύθησαν διακόσιοι ἄνδρες ἐξ Ιερουσαλημ κλητοὶ καὶ πορευόμενοι τῇ ἀπλότητι αὐτῶν καὶ οὐκ ἔγνωσαν πᾶν ρῆμα¹² καὶ ἀπέστειλεν Αβεσσαλωμ καὶ ἐκάλεσεν τὸν Αχιτοφέλ τὸν Γελμωναῖον τὸν σύμβουλον Δαυιδ ἐκ τῆς πόλεως αὐτοῦ ἐκ Γωλα ἐν τῷ θυσιάζειν αὐτόν καὶ ἐγένετο σύστρεμμα ἴσχυρόν καὶ ὁ λαὸς πορευόμενος καὶ πολὺς μετὰ Αβεσσαλωμ¹³ καὶ παρεγένετο ὁ ἀπαγγέλλων πρὸς Δαυιδ λέγων ἐγενήθη ἡ καρδία ἀνδρῶν Ισραὴλ ὅπισα Αβεσσαλωμ

σύστρεμμα congiura

Davide fugge da Gerusalemme (14-18)¹⁴ καὶ εἶπεν Δαυιδ πᾶσιν τοῖς παισὶν αὐτοῦ τοῖς μετ’ αὐτοῦ τοῖς ἐν Ιερουσαλημ ἀνάστητε καὶ φύγωμεν ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν σωτηρία ἀπὸ προσώπου Αβεσσαλωμ ταχύνατε τοῦ πορευθῆναι ἵνα μὴ ταχύνῃ καὶ καταλάβῃ ἡμᾶς καὶ ἐξώσῃ ἐφ’ ἡμᾶς τὴν κακίαν καὶ πατάξῃ τὴν πόλιν στόματι μαχαίρης¹⁵ καὶ εἶπον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν βασιλέα κατὰ πάντα ὅσα αἰρεῖται ὁ κύριος ἡμῶν ὁ βασιλεὺς ἵδοὺ οἱ παῖδες σου¹⁶ καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ οἶκος αὐτοῦ τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ ἀφῆκεν ὁ βασιλεὺς δέκα γυναῖκας τῶν παλλακῶν αὐτοῦ φυλάσσειν τὸν οἶκον¹⁷ καὶ ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ πεζῇ καὶ ἔστησαν ἐν οἴκῳ τῷ μακράν¹⁸ καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ ἀνὰ χεῖρα αὐτοῦ παρῆγον καὶ πᾶς ὁ Χεττι καὶ πᾶς ὁ Φελετθι καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῆς ἐλαίας ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύετο ἔχόμενος αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτὸν καὶ πάντες οἱ ἀδροὶ καὶ πάντες οἱ μαχηταί ἐξακόσιοι ἄνδρες καὶ παρῆσαν ἐπὶ χεῖρα αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ Χερεθθι καὶ πᾶς ὁ Φελετθι καὶ πάντες οἱ Γεθθαῖοι ἐξακόσιοι ἄνδρες οἱ ἐλθόντες τοῖς ποσὶν αὐτῶν ἐκ Γεθ πορευόμενοι ἐπὶ πρόσωπον τοῦ βασιλέως

¹⁴ ἐξώσῃ ἐφ’ ἡμᾶς getti sopra di noi ἀνὰ χεῖρα αὐτοῦ παρῆγον essi passarono oltre lui, lo oltrepassarono

Davide ed Ethi (19-22)¹⁹ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Εθθι τὸν Γεθθαῖον ἵνα τί πορεύῃ καὶ σὺ μεθ’ ἡμῶν ἐπίστρεφε καὶ οἴκει μετὰ τὸν βασιλέως ὅτι ξένος εἶ σὺ καὶ ὅτι μετώκηκας σὺ ἐκ τοῦ τόπου σου²⁰ εἰ ἐχθὲς παραγέγονας καὶ σήμερον κινήσω σε μεθ’ ἡμῶν καὶ γε μεταναστήσεις τὸν τόπον

σου ἔχθες ή ἔξέλευσίς σου καὶ σήμερον μετακινήσω σε μεθ' ἡμῶν τοῦ πορευθῆναι καὶ ἐγὼ πορεύομαι οὖν ἂν ἐγὼ πορευθῶ ἐπιστρέφου καὶ ἐπίστρεψον τοὺς ἀδελφούς σου μετὰ σοῦ καὶ κύριος ποιήσει μετὰ σοῦ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν²¹ καὶ ἀπεκρίθη Εθθι τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπεν ζῇ κύριος καὶ ζῇ ὁ κύριος μου ὁ βασιλεὺς ὅτι εἰς τὸν τόπον οὗ ἔαν η ὁ κύριος μου καὶ ἔαν εἰς θάνατον καὶ ἔαν εἰς ζωήν ὅτι ἔκει ἔσται ὁ δοῦλος σου²² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Εθθι δεῦρο καὶ διάβαινε μετ' ἐμοῦ καὶ παρῆλθεν Εθθι ὁ Γεθθαῖος καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ὁ μετ' αὐτοῦ

²⁰ εἰ ἔχθες παραγέγονας καὶ σήμερον κινήσω σε μεθ' ἡμῶν καὶ γε μεταναστήσεις τὸν τόπον σου ἔχθες ή ἔξέλευσίς σου Whereas thou camest yesterday, shall I to-day cause thee to travel with us, and shalt thou [thus] change thy place?

Davide e i sacerdoti (23-29)²³ καὶ πᾶσα ἡ γῆ ἔκλαιεν φωνῇ μεγάλῃ καὶ πᾶς ὁ λαὸς παρεπορεύοντο ἐν τῷ χειμάρρῳ Κεδρῶν καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη τὸν χειμάρρουν Κεδρῶν καὶ πᾶς ὁ λαὸς καὶ ὁ βασιλεὺς παρεπορεύοντο ἐπὶ πρόσωπον ὁδοῦ τὴν ἔρημον²⁴ καὶ ἵδον καὶ γε Σαδωκ καὶ πάντες οἱ Λευΐται μετ' αὐτοῦ αἴροντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου ἀπὸ Βαιθαρ καὶ ἔστησαν τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ καὶ ἀνέβη Αβιαθαρ ἔως ἐπαύσατο πᾶς ὁ λαὸς παρελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως²⁵ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σαδωκ ἀπόστρεψον τὴν κιβωτὸν τοῦ θεοῦ εἰς τὴν πόλιν ἐὰν εὔρω χάριν ἐν ὄφθαλμοῖς κυρίου καὶ ἐπιστρέψει με καὶ δείξει μοι αὐτὴν καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς²⁶ καὶ ἐὰν εἴπῃ οὕτως οὐκ ἡθέληκα ἐν σοί ἵδον ἐγώ εἰμι ποιείτω μοι κατὰ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὄφθαλμοῖς αὐτοῦ²⁷ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σαδωκ τῷ ἵερει ἵδετε σὺ ἐπιστρέψεις εἰς τὴν πόλιν ἐν εἰρήνῃ καὶ Αχιμαῖος ὁ υἱός σου καὶ Ιωναθαν ὁ υἱὸς Αβιαθαρ οἱ δύο υἱοὶ ὑμῶν μεθ' ὑμῶν²⁸ ἵδετε ἐγώ εἰμι στρατεύομαι ἐν Αραβωθ τῆς ἐρήμου ἔως τοῦ ἐλθεῖν ὥρημα παρ' ὑμῶν τοῦ ἀπαγγεῖλαί μοι²⁹ καὶ ἀπέστρεψεν Σαδωκ καὶ Αβιαθαρ τὴν κιβωτὸν εἰς Ιερουσαλήμ καὶ ἐκάθισεν ἔκει Preghiera di Davide (30-31)³⁰ καὶ Δαυιδ ἀνέβαινεν ἐν τῇ ἀναβάσει τῶν ἐλαιῶν ἀναβαίνων καὶ κλαίων καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπικεκαλυμμένος καὶ αὐτὸς ἐπορεύετο ἀνυπόδετος καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ ἐπεκάλυψεν ἀνήρ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἀνέβαινον ἀναβαίνοντες καὶ κλαίοντες³¹ καὶ ἀνηγγέλη Δαυιδ λέγοντες καὶ Αχιτοφέλ ἐν τοῖς συστρεφομένοις μετὰ Αβεσσαλωμ καὶ εἶπεν Δαυιδ διασκέδασον δὴ τὴν βουλὴν Αχιτοφέλ κύριε ὁ θεός μου

ἀνυπόδετος scalzo ἐν τοῖς συστρεφομένοις tra i cospiratori con Assalone

Davide e Xusi (32-37)³² καὶ ἦν Δαυιδ ἐρχόμενος ἔως τοῦ Ρωας οὖν προσεκύνησεν ἔκει τῷ θεῷ καὶ ἵδον εἰς ἀπαντὴν αὐτῷ Χουσι ὁ Αρχι ἐταῖρος Δαυιδ διερρηχὼς τὸν χιτῶνα αὐτοῦ καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ³³ καὶ εἶπεν αὐτῷ Δαυιδ ἐὰν μὲν διαβῆς μετ' ἐμοῦ καὶ ἔσῃ ἐπ' ἐμὲ εἰς βάσταγμα³⁴ καὶ ἐὰν εἰς τὴν πόλιν ἐπιστρέψης καὶ ἐρεῖς τῷ Αβεσσαλωμ διεληλύθασιν οἱ ἀδελφοί σου καὶ ὁ βασιλεὺς κατόπισθέν μου διελήλυθεν ὁ πατέρας σου καὶ νῦν παῖς σού εἴμι βασιλεὺς ἔασόν με ζῆσαι παῖς τοῦ πατρός σου ημην τότε καὶ ἀρτίως καὶ νῦν ἐγὼ δοῦλος σός καὶ διασκεδάσεις μοι τὴν βουλὴν Αχιτοφέλ

βάσταγμα carico διεληλύθασιν sono passati oltre. I tuoi fratelli sono passati oltre e il re, tuo padre, è passato oltre dopo di me. καὶ ἀρτίως e di recente

³⁵ καὶ ἵδον μετὰ σοῦ ἔκει Σαδωκ καὶ Αβιαθαρ οἱ ἵερεις καὶ ἔσται πᾶν ὥρημα ὃ ἐὰν ἀκούσῃς ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως καὶ ἀναγγελεῖς τῷ Σαδωκ καὶ τῷ Αβιαθαρ τοῖς ἵερεῦσιν³⁶ ἵδον ἔκει μετ' αὐτῶν δύο υἱοὺς αὐτῶν Αχιμαῖος υἱὸς τῷ Σαδωκ καὶ Ιωναθαν υἱὸς τῷ Αβιαθαρ καὶ ἀποστελεῖτε ἐν χειρὶ αὐτῶν πρός με πᾶν ὥρημα ὃ ἐὰν ἀκούσῃς³⁷ καὶ εἰσῆλθεν Χουσι ὁ ἐταῖρος Δαυιδ εἰς τὴν πόλιν καὶ Αβεσσαλωμ εἰσεπορεύετο εἰς Ιερουσαλήμ

Davide e Siba (1-4)^{16:1} καὶ Δαυιδ παρῆλθεν βραχὺ τι ἀπὸ τῆς Ρωας καὶ ἵδον Σιβα τὸ παιδάριον Μεμφιβοσθε εἰς ἀπαντὴν αὐτοῦ καὶ ζεῦγος ὄνων ἐπισεσαγμένων καὶ ἐπ' αὐτοῖς διακόσιοι ἄρτοι καὶ ἑκατὸν σταφίδες καὶ ἑκατὸν φοίνικες καὶ Νεβελ οὖν² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σιβα τί ταῦτά σοι καὶ εἶπεν Σιβα τὰ ὑποζύγια τῇ οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως τοῦ ἐπικαθήσθαι καὶ οἱ ἄρτοι καὶ οἱ φοίνικες εἰς βρῶσιν τοῖς παιδαρίοις καὶ ὁ οἶνος πιεῖν τοῖς ἐκλελυμένοις ἐν τῇ ἐρήμῳ³ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς καὶ ποῦ ὁ υἱὸς τοῦ κυρίου σου καὶ εἶπεν Σιβα πρὸς τὸν βασιλέα ἵδον κάθηται ἐν Ιερουσαλήμ ὅτι εἶπεν σήμερον ἐπιστρέψουσίν μοι ὁ οἶκος Ισραὴλ τὴν βασιλείαν τοῦ πατρός

μου⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σιβᾱͅ ιδοὺ σοὶ πάντα ὅσα ἔστιν τῷ Μεμφιβοσθε καὶ εἶπεν Σιβᾱͅ προσκυνήσας εὔροιμι χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου κύριέ μου βασιλεῦ

èpiosseagménaw épiasasow ammucchiare un peso su, caricati stafidées grappoli d'uva φοίνικες palme da datteri qui: datteri

Davide e Semei (5-13)⁵ καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ ἔως Βαουριμ καὶ ἵδοὺ ἐκεῖθεν ἀνὴρ ἔξεπορεύετο ἐκ συγγενείας οἴκου Σαουλ καὶ ὄνομα αὐτῷ Σεμεϊ υἱὸς Γηρα ἔξηλθεν ἐκπορευόμενος καὶ καταρώμενος⁶ καὶ λιθάζων ἐν λίθοις τὸν Δαυιδ καὶ πάντας τοὺς παῖδας τοῦ βασιλέως Δαυιδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἦν καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ ἐκ δεξιῶν καὶ ἔξ εὐωνύμων τοῦ βασιλέως⁷ καὶ οὔτως ἔλεγεν Σεμεϊ ἐν τῷ καταράσθαι αὐτόν ἔξελθε ἔξελθε ἀνὴρ αἰμάτων καὶ ἀνὴρ ὁ παράνομος⁸ ἐπέστρεψεν ἐπὶ σὲ κύριος πάντα τὰ αἷματα τοῦ οἴκου Σαουλ ὅτι ἐβασίλευσας ἀντ' αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν κύριος τὴν βασιλείαν ἐν χειρὶ Αβεσσαλωμ τοῦ υἱοῦ σου καὶ ἵδοὺ σὺ ἐν τῇ κακίᾳ σου ὅτι ἀνὴρ αἰμάτων σύ⁹ καὶ εἶπεν Αβεσσα υἱὸς Σαρουιας πρὸς τὸν βασιλέα ἵνα τί καταράται ὁ κύων ὁ τεθυηκῶς ουτος τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα διαβήσομαι δὴ καὶ ἀφελῶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ¹⁰ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν υἱοὶ Σαρουιας ἄφετε αὐτὸν καὶ οὔτως καταράσθω ὅτι κύριος εἶπεν αὐτῷ καταράσθαι τὸν Δαυιδ καὶ τίς ἐρει ὡς τί ἐποίησας οὔτως¹¹ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αβεσσα καὶ πρὸς πάντας τοὺς παῖδας αὐτοῦ ἵδούν ὁ υἱός μου ὁ ἔξελθων ἐκ τῆς κοιλίας μου ζητεῖ τὴν ψυχὴν μου καὶ προσέτι νῦν ὁ υἱός τοῦ Ιεμινι ἄφετε αὐτὸν καταράσθαι ὅτι εἶπεν αὐτῷ κύριος¹² εἴ πως ἵδοι κύριος ἐν τῇ ταπεινώσει μου καὶ ἐπιστρέψει μοι ἀγαθὰ ἀντὶ τῆς κατάρας αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ¹³ καὶ ἐπορεύθη Δαυιδ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ Σεμεϊ ἐπορεύετο ἐκ πλευρᾶς τοῦ ὄρους ἔχόμενα αὐτοῦ πορευόμενος καὶ καταρώμενος καὶ λιθάζων ἐν λίθοις ἐκ πλαγίων αὐτοῦ καὶ τῷ χοῦ πάσσων

¹¹ προσέτι ancora più ¹² εἴ πως in qualche modo ἐκ πλαγίων a lato πάσσων spruzzandolo di polvere

Assalone e Xusi (14-19)¹⁴ καὶ ἦλθεν ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐκλελυμένοι καὶ ἀνέψυξαν ἐκεῖ¹⁵ καὶ Αβεσσαλωμ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ εἰσῆλθον εἰς Ιερουσαλήμ καὶ Αχιτοφελ μετ' αὐτοῦ¹⁶ καὶ ἐγεινήθη ἡνίκα ἦλθεν Χουσι ὁ Αρχι ἐταῖρος Δαυιδ πρὸς Αβεσσαλωμ καὶ εἶπεν Χουσι πρὸς Αβεσσαλωμ ζήτω ὁ βασιλεὺς¹⁷ καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ πρὸς Χουσι τοῦτο τὸ ἔλεός σου μετὰ τοῦ ἐταίρου σου ὥντα τί οὐκ ἀπῆλθες μετὰ τοῦ ἐταίρου σου¹⁸ καὶ εἶπεν Χουσι πρὸς Αβεσσαλωμ οὐχί ἀλλὰ κατόπισθεν οὐ ἔξελέξατο κύριος καὶ ὁ λαὸς οὗτος καὶ πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ αὐτῷ ἔσομαι καὶ μετ' αὐτοῦ καθήσομαι¹⁹ καὶ τὸ δεύτερον τίνι ἐγὼ δουλεύσω οὐχὶ ἐνώπιον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθάπερ ἐδούλευσα ἐνώπιον τοῦ πατρός σου οὔτως ἔσομαι ἐνώπιόν σου

¹⁴ ἐκλελυμένοι indeboliti έκλυω

Assalone va dalle concubine del padre (20-23)²⁰ καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ πρὸς Αχιτοφελ φέρετε ἕαυτοῖς βουλὴν τί ποιήσωμεν²¹ καὶ εἶπεν Αχιτοφελ πρὸς Αβεσσαλωμ εἴσελθε πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρός σου ἀς κατέλιπεν φυλάσσειν τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀκούσεται πᾶς Ισραὴλ ὅτι κατήσχυνας τὸν πατέρα σου καὶ ἐνισχύσουσιν αἱ χειρες πάντων τῶν μετὰ σοῦ²² καὶ ἔπηξαν τὴν σκηνὴν τῷ Αβεσσαλωμ ἐπὶ τὸ δῶμα καὶ εἰσῆλθεν Αβεσσαλωμ πρὸς τὰς παλλακὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ κατ' ὄφθαλμοὺς παντὸς Ισραὴλ²³ καὶ ἡ βουλὴ Αχιτοφελ ἦν ἐβουλεύσατο ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρώταις ὃν τρόπον ἐπερωτήσῃ ἐν λόγῳ τοῦ θεοῦ οὔτως πᾶσα ἡ βουλὴ τοῦ Αχιτοφελ καὶ γε τῷ Δαυιδ καὶ γε τῷ Αβεσσαλωμ

²¹ κατήσχυνας καταισχυνω hai disonorato ²² ἔπηξαν πηγυνμι drizzarono

Un nuovo consiglio di Axitofel (17,1-14)^{17:1} καὶ εἶπεν Αχιτοφελ πρὸς Αβεσσαλωμ ἐπιλέξω δὴ ἐμαυτῷ δώδεκα χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ ἀναστήσομαι καὶ καταδιώξω ὡπίσω Δαυιδ τὴν νύκτα² καὶ ἐπελεύσομαι ἐπ' αὐτόν καὶ αὐτὸς κοπιῶν καὶ ἐκλελυμένος χερσίν καὶ ἐκστήσω αὐτόν καὶ φεύξεται πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ καὶ πατάξω τὸν βασιλέα μονώτατον³ καὶ ἐπιστρέψω πάντα τὸν λαὸν πρὸς σέ ὃν τρόπον ἐπιστρέψει ἡ νύμφη πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς πλὴν ψυχὴν ἐνὸς ἀνδρὸς σὺ ζητεῖς καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἔσται εἰρήνη

έκλεινμένος χερσίν indebolito nelle mani έκστήσω αύτόν lo confonderò πλὴν ψυχὴν ἐνὸς ἀνδρὸς solamente l'anima (la vita) di un solo uomo (di Davide) tu cerchi.

⁴ καὶ εὐθῆς ὁ λόγος ἐν ὄφθαλμοῖς Αβεσσαλωμ καὶ ἐν ὄφθαλμοῖς πάντων τῶν πρεσβυτέρων Ισραηλ
⁵ καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ καλέσατε δὴ καὶ γε τὸν Χουσι τὸν Αραχι καὶ ἀκούσωμεν τί ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ καὶ γε αὐτοῦ ⁶ καὶ εἰσῆλθεν Χουσι πρὸς Αβεσσαλωμ καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ πρὸς αὐτὸν λέγων κατὰ τὸ ὅρμα τοῦτο ἐλάλησεν Αχιτοφελ εἰ ποιήσομεν κατὰ τὸν λόγον αὐτοῦ εἰ δὲ μή σὺ λάλησον ⁷ καὶ εἶπεν Χουσι πρὸς Αβεσσαλωμ οὐκ ἀγαθὴ αὔτη ἡ βουλὴ ἦν ἐβουλεύσατο Αχιτοφελ τὸ ὄπαξ τοῦτο ⁸ καὶ εἶπεν Χουσι σὺ οἶδας τὸν πατέρα σου καὶ τοὺς ἄνδρας αὐτοῦ ὅτι δυνατοί εἰσιν σφόδρα καὶ κατάπικροι τῇ ψυχῇ αὐτῶν ὡς ἄρκος ἡτεκνωμένη ἐν ἀγρῷ καὶ ὡς ὃς τραχεῖα ἐν τῷ πεδίῳ καὶ ὁ πατήρ σου ἀνὴρ πολεμιστῆς καὶ οὐ μὴ καταλύσῃ τὸν λαόν ⁹ ἵδον γάρ αὐτὸς νῦν κέκρυπται ἐν ἐνὶ τῶν βουνῶν ἥ ἐν ἐνὶ τῶν τόπων καὶ ἔσται ἐν τῷ ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς ἐν ἀρχῇ καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀκούων καὶ εἴπη ἐγενήθη θραύσις ἐν τῷ λαῷ τῷ ὄπισω Αβεσσαλωμ ¹⁰ καὶ γε αὐτὸς νῦν δυνάμεως οὖν ἡ καρδία καθὼς ἡ καρδία τοῦ λέοντος τηκομένη τακήσεται ὅτι οἶδεν πᾶς Ισραηλ ὅτι δυνατὸς ὁ πατήρ σου καὶ υἱὸι δυνάμεως οἵ μετ' αὐτοῦ

⁸ κατάπικροι τῇ ψυχῇ αὐτῶν molto amari nella loro anima ὃς τραχεῖα scrofa rozza, selvaggia, cinghialessa καταλύσῃ riposi ¹⁰ τηκομένη τακήσεται sciogliendo si scioglierà it shall utterly melt si scioglierà completamente

¹¹ ὅτι οὕτως συμβουλεύων ἐγὼ συνεβούλευσα καὶ συναγόμενος συναχθήσεται ἐπὶ σὲ πᾶς Ισραηλ ἀπὸ Δαν καὶ ἔως Βηρσαβεὴ ὡς ἡ ἄμμος ἡ ἐπὶ τῆς θαλάσσης εἰς πλῆθος καὶ τὸ πρόσωπόν σου πορευόμενον ἐν μέσῳ αὐτῶν ¹² καὶ ἕξομεν πρὸς αὐτὸν εἰς ἔνα τῶν τόπων οὐ ἐὰν εὑρωμεν αὐτὸν ἐκεῖ καὶ παρεμβαλοῦμεν ἐπ' αὐτὸν ὡς πίπτει ἡ δρόσος ἐπὶ τὴν γῆν καὶ οὐχ ὑπολειψόμεθα ἐν αὐτῷ καὶ τοῖς ἀνδράσιν τοῖς μετ' αὐτοῦ καὶ γε ἔνα ¹³ καὶ ἐὰν εἰς πόλιν συναχθῇ καὶ λήμψεται πᾶς Ισραηλ πρὸς τὴν πόλιν ἐκείνην σχοινία καὶ συροῦμεν αὐτὴν ἔως εἰς τὸν χειμάρρουν ὅπως μὴ καταλειφθῇ ἐκεῖ μηδὲ λίθος ¹⁴ καὶ εἶπεν Αβεσσαλωμ καὶ πᾶς ἀνὴρ Ισραηλ ἀγαθὴ ἡ βουλὴ Χουσι τοῦ Αραχι ὑπὲρ τὴν βουλὴν Αχιτοφελ καὶ κύριος ἐνετείλατο διασκεδάσαι τὴν βουλὴν Αχιτοφελ τὴν ἀγαθὴν ὅπως ἀν ἐπαγάγῃ κύριος ἐπὶ Αβεσσαλωμ τὰ κακὰ πάντα

Davide è informato sui consigli dati ad Assalone (15-23) ¹⁵ καὶ εἶπεν Χουσι ὁ τοῦ Αραχι πρὸς Σαδωκ καὶ Αβιαθαρ τὸν ιερεῖς οὕτως καὶ οὕτως συνεβούλευσεν Αχιτοφελ τῷ Αβεσσαλωμ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις Ισραηλ καὶ οὕτως καὶ οὕτως συνεβούλευσα ἐγώ ¹⁶ καὶ νῦν ἀποστείλατε ταχὺ καὶ ἀναγγείλατε τῷ Δαυιδ λέγοντες μὴ αὐλισθῆς τὴν νύκτα ἐν Αραβωθ τῆς ἐρήμου καὶ γε διαβαίνων σπεῦσον μήποτε καταπίῃ τὸν βασιλέα καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ ¹⁷ καὶ Ιωναθαν καὶ Αχιμαας εἰστήκεισαν ἐν τῇ πηγῇ Ρωγηλ καὶ ἐπορεύθη ἡ παιδίσκη καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ πορεύονται καὶ ἀναγγέλλουσιν τῷ βασιλεῖ Δαυιδ ὅτι οὐκ ἐδύναντο ὄφθημαι τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν ¹⁸ καὶ εἶδεν αὐτοὺς παιδάριον καὶ ἀπῆγγειλεν τῷ Αβεσσαλωμ καὶ ἐπορεύθησαν οἱ δύο ταχέως καὶ εἰσῆλθαν εἰς οἰκίαν ἀνδρὸς ἐν Βαουριμ καὶ αὐτῷ λάκκος ἐν τῇ αὐλῇ καὶ κατέβησαν ἐκεῖ ¹⁹ καὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ καὶ διεπέτασεν τὸ ἐπικάλυμμα ἐπὶ πρόσωπον τοῦ λάκκου καὶ ἔψυξεν ἐπ' αὐτῷ αραφωθ καὶ οὐκ ἐγνώσθη ὅρμα ²⁰ καὶ ἥλθαν οἱ παῖδες Αβεσσαλωμ πρὸς τὴν γυναῖκα εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εἶπαν ποῦ Αχιμαας καὶ Ιωναθαν καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ γυνὴ παρῆλθαν μικρὸν τοῦ ὄντος καὶ ἐζήτησαν καὶ οὐχ εὑραν καὶ ἀνέστρεψαν εἰς Ιερουσαλημ ²¹ ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς καὶ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ λάκκου καὶ ἐπορεύθησαν καὶ ἀνήγγειλαν τῷ βασιλεῖ Δαυιδ καὶ εἶπαν πρὸς Δαυιδ ἀνάστητε καὶ διάβητε ταχέως τὸ ὄντος οὕτως ἐβουλεύσατο περὶ ὄμῶν Αχιτοφελ ²² καὶ ἀνέστη Δαυιδ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ καὶ διέβησαν τὸν Ιορδάνην ἔως τοῦ φωτὸς τοῦ πρωΐ ἔως ἐνὸς οὐκ ἔλαθεν ὃς οὐ διῆλθεν τὸν Ιορδάνην ²³ καὶ Αχιτοφελ εἶδεν ὅτι οὐκ ἐγενήθη ἡ βουλὴ αὐτοῦ καὶ ἐπέσαξεν τὴν ὄντον αὐτοῦ καὶ ἀνέστη καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ καὶ ἐνετείλατο τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ ἀπῆγξατο καὶ ἀπέθανεν καὶ ἐτάφη ἐν τῷ τάφῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ

¹⁶ καταπίῃ καταπίνω trangugiare, inghiottire ¹⁹ ἔψυξεν ψυχω essiccò αραφωθ traslitterazione di un termine ebraico: grani ²⁰ παρῆλθαν μικρὸν τοῦ ὄντος They are gone a little way beyond the water ²³ ἐπέσαξεν ἐπισασσω sellò

Davide a Manaim (24-29) ²⁴ καὶ Δαυιδ διῆλθεν εἰς Μαναϊμ καὶ Αβεσσαλωμ διέβη τὸν Ιορδάνην αὐτὸς

καὶ πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ μετ' αὐτοῦ²⁵ καὶ τὸν Αμεσσαῖι κατέστησεν Αβεσσαλωμ ἀντὶ Ιωαβ ἐπὶ τῆς δυνάμεως καὶ Αμεσσαῖι υἱὸς ἀνδρὸς καὶ ὄνομα αὐτῷ Ιοθορ ὁ Ισραὴλίτης οὗτος εἰσῆλθεν πρὸς Αβιγαιλ θυγατέρα Ναας ἀδελφὴν Σαρουιας μητρὸς Ιωαβ²⁶ καὶ παρενέβαλεν πᾶς Ισραὴλ καὶ Αβεσσαλωμ εἰς τὴν γῆν Γαλααδ²⁷ καὶ ἐγένετο ἡμίκα ἥλθεν Δαυιδ εἰς Μαναῆμ Ουεσβὶ υἱὸς Ναας ἐκ Ραββαθ υἱῶν Αμμων καὶ Μαχιρ υἱὸς Αμιηλ ἐκ Λωδαβαρ καὶ Βερζέλλι ὁ Γαλααδίτης ἐκ Ρωγελλιμ²⁸ ἦνεγκαν δέκα κοίτας καὶ ἀμφιτάπους καὶ λέβητας δέκα καὶ σκεύη κεράμου καὶ πυροὺς καὶ κριθὰς καὶ ἄλευρον καὶ ἄλφιτον καὶ κύαμον καὶ φακὸν²⁹ καὶ μέλι καὶ βούτυρον καὶ πρόβατα καὶ σαφφωθ βοῶν καὶ προσήνεγκαν τῷ Δαυιδ καὶ τῷ λαῷ τῷ μετ' αὐτοῦ φαγεῖν ὅτι εἶπαν ὁ λαὸς πεινῶν καὶ ἐκλελυμένος καὶ διψῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ

²⁶ παρενέβαλεν παρεμβαλλω si accampò²⁸ κοίτας letti ἀμφιτάπους doppie coperte λέβητας marmitte ἄλφιτον groats κύαμον fagioli φακὸν lenticchie²⁹ σαφφωθ traslitterazione dall'ebraico: cagliata (?) cheeses of kine

Davide prepara il suo esercito alla battaglia (18,1-5) ^{18:1} καὶ ἐπεσκέψατο Δαυιδ τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ καὶ κατέστησεν ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους καὶ ἔκατοντάρχους² καὶ ἀπέστειλεν Δαυιδ τὸν λαόν τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Ιωαβ καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Αβεσσα υἱὸν Σαρουιας ἀδελφοῦ Ιωαβ καὶ τὸ τρίτον ἐν χειρὶ Εθθι τοῦ Γεθθαίου καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς τὸν λαόν ἔξελθὸν ἔξελεύσομαι καὶ γε ἐγὼ μεθ' ὑμῶν³ καὶ εἶπαν οὐκ ἔξελεύσῃ ὅτι ἐὰν φυγῇ φύγωμεν οὐ θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρδίαν καὶ ἐὰν ἀποθάνωμεν τὸ ἡμίσους ὑμῶν οὐ θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρδίαν ὅτι σὺ ὡς ἡμεῖς δέκα χιλιάδες καὶ νῦν ἀγαθὸν ὅτι ἔσῃ ἡμῖν ἐν τῇ πόλει βοήθεια τοῦ βοηθεῖν⁴ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς ὃ ἐὰν ἀρέσῃ ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ποιήσω καὶ ἔστη ὁ βασιλεὺς ἀνὰ χεῖρα τῆς πύλης καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἐξεπορεύετο εἰς ἔκατοντάδας καὶ εἰς χιλιάδας⁵ καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ιωαβ καὶ τῷ Αβεσσα καὶ τῷ Εθθι λέγων φείσασθε μοι τοῦ παιδαρίου τοῦ Αβεσσαλωμ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤκουσεν ἐντελλομένου τοῦ βασιλέως πᾶσιν τοῖς ἄρχουσιν ὑπὲρ Αβεσσαλωμ

ἀνὰ χεῖρα τῆς πύλης by the side of the gate di fianco alla porta.

Battaglia e morte di Assalonne (6-18)⁶ καὶ ἐξῆλθεν πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὸν δρυμὸν ἐξ ἐναντίας Ισραὴλ καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐν τῷ δρυμῷ Εφραιμ⁷ καὶ ἐπταῖσεν ἐκεῖ ὁ λαὸς Ισραὴλ ἐνώπιον τῶν παίδων Δαυιδ καὶ ἐγένετο ἡ θραῦσις μεγάλη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἴκοσι χιλιάδες ἀνδρῶν⁸ καὶ ἐγένετο ἐκεῖ ὁ πόλεμος διεσπαρμένος ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς καὶ ἐπλεόνασεν ὁ δρυμὸς τοῦ καταφαγεῖν ἐκ τοῦ λαοῦ ὑπὲρ οὓς κατέφαγεν ἐν τῷ λαῷ ἡ μάχαιρα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ⁹ καὶ συνήντησεν Αβεσσαλωμ ἐνώπιον τῶν παίδων Δαυιδ καὶ Αβεσσαλωμ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ τοῦ ἡμίονου αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν ὁ ἡμίονος ὑπὸ τὸ δάσος τῆς δρυὸς τῆς μεγάλης καὶ ἐκρεμάσθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐν τῇ δρυὶ καὶ ἐκρεμάσθη ἀνὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γῆς καὶ ὁ ἡμίονος ὑποκάτω αὐτοῦ παρῆλθεν¹⁰ καὶ εἶδεν ἀνὴρ εἰς καὶ ἀνήγγειλεν Ιωαβ καὶ εἶπεν ἵδον ἐώρακα τὸν Αβεσσαλωμ κρεμάμενον ἐν τῇ δρυὶ¹¹ καὶ εἶπεν Ιωαβ τῷ ἀνδρὶ τῷ ἀπαγγέλλοντι καὶ ἵδον ἐόρακας τί ὅτι οὐκ ἐπάταξας αὐτὸν εἰς τὴν γῆν καὶ ἐγὼ ἀν δεδώκειν σοι δέκα ἀργυρίους καὶ παραζώνην μίαν¹² εἶπεν δὲ ὁ ἀνὴρ πρὸς Ιωαβ καὶ ἐγὼ εἴμι ἵστημι ἐπὶ τὰς χεῖράς μου χιλίους σίκλους ἀργυρίου οὐ μὴ ἐπιβάλω χεῖρά μου ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως ὅτι ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς σοὶ καὶ Αβεσσα καὶ τῷ Εθθι λέγων φυλάξατέ μοι τὸ παιδάριον τὸν Αβεσσαλωμ¹³ μὴ ποιῆσαι ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἄδικον καὶ πᾶς ὁ λόγιος οὐ λήστει ἀπὸ τοῦ βασιλέως καὶ σὺ στήσῃ ἐξ ἐναντίας¹⁴ καὶ εἶπεν Ιωαβ τοῦτο ἐγὼ ἄρξομαι οὐχ οὕτως μενῶ ἐνώπιόν σου καὶ ἔλαβεν Ιωαβ τρία βέλη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἐνέπηξεν αὐτὰ ἐν τῇ καρδίᾳ Αβεσσαλωμ ἔτι αὐτοῦ ζῶντος ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς δρυὸς¹⁵ καὶ ἐκύκλωσαν δέκα παιδάρια ἄρροντα τὰ σκεύη Ιωαβ καὶ ἐπάταξαν τὸν Αβεσσαλωμ καὶ ἐθανάτωσαν αὐτὸν¹⁶ καὶ ἐσάλπισεν Ιωαβ ἐν κερατίνῃ καὶ ἀπέστρεψεν ὁ λαὸς τοῦ μὴ διώκειν ὅπίσω Ισραὴλ ὅτι ἐφείδετο Ιωαβ τοῦ λαοῦ¹⁷ καὶ ἔλαβεν τὸν Αβεσσαλωμ καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς χάσμα μέγα ἐν τῷ δρυμῷ εἰς τὸν βόθυνον τὸν μέγαν καὶ ἐστήλωσεν ἐπ' αὐτὸν σωρὸν λίθων μέγαν σφόδρα καὶ πᾶς Ισραὴλ ἐφυγει ἀνὴρ εἰς τὸ σκήνωμα αὐτοῦ¹⁸ καὶ Αβεσσαλωμ ἔτι ζῶν καὶ ἐστησεν ἑαυτῷ τὴν στήλην ἐν ᾧ ἦ ἐλήμφθη καὶ ἐστήλωσεν αὐτὴν λαβεῖν τὴν στήλην τὴν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ βασιλέως ὅτι εἶπεν οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱὸς ἔνεκεν τοῦ ἀναμνήσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἐκάλεσεν τὴν στήλην Χεὶρ Αβεσσαλωμ ἔως τῆς ἡμέρας ταύτης

⁹ δάσος boscaglia, macchia δρυδός δρυς quercia ἐκρεμάσθη κρεμάνινιμι suspendere, essere sospeso ¹¹ παραζώνην cintura ¹² καὶ ἐγώ εἰμι ὅστημι Were I even to receive ¹⁴ τοῦτο ἐγώ ἄρξομαι οὐχ οὕτως μενῶ ἐνώπιόν σου I will begin this; I will not thus remain with thee ἐνέπηξεν ἐμπηγνυμι piantare in ¹⁷ χάσμα abisso ἐστήλωσεν erigere una stele σωρὸν mucchio ¹⁸ ἐλήμφθη near which he was taken,

Annuncio a Davide (19-32) ¹⁹ καὶ Αχιμαας υἱὸς Σαδωκ εἶπεν δράμω δὴ καὶ εὐαγγελιώ τῷ βασιλεῖ ὅτι ἔκρινεν αὐτῷ κύριος ἐκ χειρὸς τῶν ἔχθρων αὐτοῦ ²⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ιωαβ οὐκ ἀνὴρ εὐαγγελίας σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ εὐαγγελιῆ ἐν ἡμέρᾳ ἄλλῃ ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ οὐκ εὐαγγελιῆ οὗ εἴνεκεν ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως ἀπέθανεν ²¹ καὶ εἶπεν Ιωαβ τῷ Χουσι βαδίσας ἀνάγγειλον τῷ βασιλεῖ ὅσα εἶδες καὶ προσεκύνησεν Χουσι τῷ Ιωαβ καὶ ἐξῆλθεν ²² καὶ προσέθετο ὅτι Αχιμαας υἱὸς Σαδωκ καὶ εἶπεν πρὸς Ιωαβ καὶ ἔστω ὅτι δράμω καί γε ἐγώ ὀπίσω τοῦ Χουσι καὶ εἶπεν Ιωαβ ἵνα τί τοῦτο τρέχεις υἱέ μου δεῦρο οὐκ ἔστιν σοι εὐαγγελία εἰς ὡφέλειαν πορευομένῳ ²³ καὶ εἶπεν τί γὰρ ἐὰν δραμοῦμαι καὶ εἶπεν αὐτῷ Ιωαβ δράμε καὶ ἔδραμεν Αχιμαας ὀδὸν τὴν τοῦ Κεχαρ καὶ ὑπερέβη τὸν Χουσι ²⁴ καὶ Δαυιδ ἐκάθητο ἀνὰ μέσον τῶν δύο πυλῶν καὶ ἐπορεύθη ὁ σκοπὸς εἰς τὸ δῶμα τῆς πύλης πρὸς τὸ τεῖχος καὶ ἐπῆρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ εἶδεν καὶ ἴδον ἀνὴρ τρέχων μόνος ἐνώπιον αὐτοῦ ²⁵ καὶ ἀνεβόησεν ὁ σκοπὸς καὶ ἀπήγγειλεν τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς εἰ μόνος ἔστιν εὐαγγελία ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ καὶ ἐπορεύετο πορευόμενος καὶ ἐγγίζων ²⁶ καὶ εἶδεν ὁ σκοπὸς ἄνδρα ἔτερον τρέχοντα καὶ ἐβόησεν ὁ σκοπὸς πρὸς τῇ πύλῃ καὶ εἶπεν ἴδον ἀνὴρ ἔτερος τρέχων μόνος καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς καί γε οὗτος εὐαγγελιζόμενος ²⁷ καὶ εἶπεν ὁ σκοπός ἐγὼ ὁρώ τὸν δρόμον τοῦ πρώτου ὡς δρόμον Αχιμαας υἱὸν Σαδωκ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ἀνὴρ ἀγαθὸς οὗτος καί γε εἰς εὐαγγελίαν ἀγαθὴν ἐλεύσεται ²⁸ καὶ ἐβόησεν Αχιμαας καὶ εἶπεν πρὸς τὸν βασιλέα εἰρήνη καὶ προσεκύνησεν τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ εἶπεν εὐλογητὸς κύριος ὁ θεός σου ὃς ἀπέκλεισεν τοὺς ἄνδρας τοὺς μισοῦντας τὴν χεῖρα αὐτῶν ἐν τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ ²⁹ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ τῷ Αβεσσαλωμ καὶ εἶπεν Αχιμαας εἶδον τὸ πλῆθος τὸ μέγα τοῦ ἀποστεῖλαι τὸν δοῦλον τοῦ βασιλέως Ιωαβ καὶ τὸν δοῦλόν σου καὶ οὐκ ἔγνων τί ἐκεῖ ³⁰ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ἐπίστρεψον στηλώθητι ὥδε καὶ ἐπεστράφη καὶ ἔστη ³¹ καὶ ἴδον ὁ Χουσι παρεγένετο καὶ εἶπεν τῷ βασιλεῖ εὐαγγελισθήτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὅτι ἔκρινέν σοι κύριος σήμερον ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐπεγειρομένων ἐπὶ σέ ³² καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Χουσι εἰ εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ τῷ Αβεσσαλωμ καὶ εἶπεν ὁ Χουσι γένοιντο ὡς τὸ παιδάριον οἱ ἔχθροὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως καὶ πάντες ὅσοι ἐπανέστησαν ἐπ' αὐτὸν εἰς κακά

²⁰ οὗ εἴνεκεν ²¹ βαδίσας βαδίζω vado ²² καὶ ἔστω ὅτι let me also ²³ τί γὰρ ἐὰν δραμοῦμαι Why should I not run? ²⁸ ἀπέκλεισεν ἀποκλειω ha consegnato τοὺς μισοῦντας τὴν χεῖρα αὐτῶν quanti odiano la propria mano that lifted up their hands ³⁰ στηλώθητι stattene stand still here

Lamento di Davide su Assalone (19,1-5) ^{19:1} καὶ ἐταράχθη ὁ βασιλεὺς καὶ ἀνέβη εἰς τὸ ὑπερῶν τῆς πύλης καὶ ἔκλαυσεν καὶ οὕτως εἶπεν ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτόν υἱέ μου Αβεσσαλωμ υἱέ μου υἱέ μου Αβεσσαλωμ τίς δῷῃ τὸν θάνατόν μου ἀντὶ σου ἐγὼ ἀντὶ σου Αβεσσαλωμ υἱέ μου υἱέ μου ² καὶ ἀνηγγέλη τῷ Ιωαβ λέγοντες ἴδον ὁ βασιλεὺς κλαίει καὶ πειθεῖ ἐπὶ Αβεσσαλωμ ³ καὶ ἐγένετο ἡ σωτηρία ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς πένθος παντὶ τῷ λαῷ ὅτι ἥκουσεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ λέγων ὅτι λυπεῖται ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῷ υἱῷ αὐτοῦ ⁴ καὶ διεκλέπτετο ὁ λαὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν καθὼς διακλέπτεται ὁ λαὸς οἱ αἰσχυνόμενοι ἐν τῷ αὐτοὺς φεύγειν ἐν τῷ πολέμῳ ⁵ καὶ ὁ βασιλεὺς ἔκρυψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἔκραξεν ὁ βασιλεὺς φωνῇ μεγάλῃ λέγων υἱέ μου Αβεσσαλωμ Αβεσσαλωμ υἱέ μου

⁴ διεκλέπτετο διακλέπτομαι me la svigno

Iob rimprovera Davide (6-9) ⁶ καὶ εἰσῆλθεν Ιωαβ πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον καὶ εἶπεν κατήσχυνας σήμερον τὸ πρόσωπον πάντων τῶν δούλων σου τῶν ἐξαιτουμένων σε σήμερον καὶ τὴν ψυχὴν τῶν υἱῶν σου καὶ τῶν θυγατέρων σου καὶ τὴν ψυχὴν τῶν γυναικῶν σου καὶ τῶν παλλακῶν σου ⁷ τοῦ ἀγαπᾶν τοὺς μισοῦντάς σε καὶ μισεῖν τοὺς ἀγαπῶντάς σε καὶ ἀνήγγειλας σήμερον ὅτι οὐκ εἰσιν οἱ ἄρχοντές σου οὐδὲ παῖδες ὅτι ἔγνωκα σήμερον ὅτι εἰ Αβεσσαλωμ ἔζη πάντες ἡμεῖς σήμερον νεκροί ὅτι τότε τὸ εὐθὲς ἦν ὁφθαλμοῖς σου ⁸ καὶ νῦν ἀναστὰς ἔξελθε καὶ

λάλησον εἰς τὴν καρδίαν τῶν διούλων σου ὅτι ἐν κυρίῳ ὅμοσα ὅτι εὶς μὴ ἐκπορεύσῃ σήμερον εὶς αὐλισθήσεται ἀνὴρ μετὰ σοῦ τὴν μύκτα ταύτην καὶ ἐπίγνωθι σεαυτῷ καὶ κακόν σοι τοῦτο ὑπὲρ πᾶν τὸ κακὸν τὸ ἐπελθόν σοι ἐκ νεότητός σου ἔως τοῦ νῦν⁹ καὶ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάθισεν ἐν τῇ πύλῃ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀνήγγειλαν λέγοντες ἵδον ὁ βασιλεὺς κάθηται ἐν τῇ πύλῃ καὶ εἰσῆλθεν πᾶς ὁ λαὸς κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως καὶ Ἰσραὴλ ἔφυγεν ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ

Ritorno di Davide a Gerusalemme e ribellione di Seba figlio di Bicri (19,10-20,26)

Israele si affretta a far tornare il re (19,10-11) ^{19:10} καὶ ἦν πᾶς ὁ λαὸς κρινόμενος ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ λέγοντες ὁ βασιλεὺς Δαυιδ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἔχθρῶν ἡμῶν καὶ αὐτὸς ἔξείλατο ἡμᾶς ἐκ χειρὸς ἀλλοφύλων καὶ νῦν πέφευγεν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἀπὸ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀπὸ Αβεσσαλωμ¹¹ καὶ Αβεσσαλωμ ὃν ἐχρίσαμεν ἐφ' ἡμῶν ἀπέθανεν ἐν τῷ πολέμῳ καὶ νῦν ἵνα τί ὑμεῖς κωφεύετε τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα καὶ τὸ ῥῆμα παντὸς Ἰσραὴλ ἥλθει πρὸς τὸν βασιλέα

¹⁰ κρινόμενος discutere κωφεύετε starsene quieti

Davide si rivolge a quelli di Giuda (12-16) ¹² καὶ ὁ βασιλεὺς Δαυιδ ἀπέστειλεν πρὸς Σαδωκ καὶ πρὸς Αβιαθαρ τοὺς Ἱερεῖς λέγων λαλήσατε πρὸς τὸν πρεσβυτέρους Ιουδα λέγοντες ἵνα τί γίνεσθε ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ λόγος παντὸς Ἰσραὴλ ἥλθει πρὸς τὸν βασιλέα¹³ ἀδελφοί μου ὑμεῖς ὀστᾶ μου καὶ σάρκες μου ὑμεῖς καὶ ἵνα τί γίνεσθε ἔσχατοι τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ¹⁴ καὶ τῷ Αμεσοᾳ ἐρεῖτε οὐχὶ ὀστοῦν μου καὶ σάρξ μου σύ καὶ νῦν τάδε ποιήσαι μοι ὁ Θεὸς καὶ τάδε προσθείτε εἰ μὴ ἄρχων δυνάμεως ἔσῃ ἐνώπιον ἐμοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἀντὶ Ιωαβ¹⁵ καὶ ἔκλινεν τὴν καρδίαν παντὸς ἀνδρὸς Ιουδα ὡς ἀνδρὸς ἐνός καὶ ἀπέστειλαν πρὸς τὸν βασιλέα λέγοντες ἐπιστράφητι σὺ καὶ πάντες οἱ δοῦλοι σου¹⁶ καὶ ἐπέστρεψεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἥλθει ἔως τοῦ Ιορδάνου καὶ ἀνδρες Ιουδα ἥλθαν εἰς Γαλγαλα τοῦ πορεύεσθαι εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως διαβιβάσαι τὸν βασιλέα τὸν Ιορδάνην

Semei cerca il perdono di Davide (17-24) ¹⁷ καὶ ἐτάχυνεν Σεμεϊ υἱὸς Γηρα υἱοῦ τοῦ Ιεμενι ἐκ Βαουριμ καὶ κατέβη μετὰ ἀνδρὸς Ιουδα εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως Δαυιδ¹⁸ καὶ χίλιοι ἀνδρες μετ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ Βενιαμιν καὶ Σιβα τὸ παιδάριον τοῦ οἴκου Σαουλ καὶ δέκα πέντε υἱοὶ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ εἴκοσι δοῦλοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ κατεύθυναν τὸν Ιορδάνην ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως¹⁹ καὶ ἐλειτούργησαν τὴν λειτουργίαν τοῦ διαβιβάσαι τὸν βασιλέα καὶ διέβη ἡ διάβασις ἔξεγειραι τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ ποιῆσαι τὸ εὐθές ἐν ὁφθαλμοῖς αὐτοῦ καὶ Σεμεϊ υἱὸς Γηρα ἐπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως διαβαίνοντος αὐτοῦ τὸν Ιορδάνην²⁰ καὶ εἶπεν πρὸς τὸν βασιλέα μὴ διαλογισάσθω ὁ κύριός μου ἀνομίαν καὶ μὴ μνησθῆσαι ὅσα ἥδικησεν ὁ παῖς σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἦν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ἔξεπορεύετο ἐξ Ιερουσαλημ τοῦ θέσθαι τὸν βασιλέα εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ²¹ ὅτι ἔγινω ὁ δοῦλος σου ὅτι ἐγὼ ἤμαρτον καὶ ἴδού ἐγὼ ἥλθον σήμερον πρότερος παντὸς οἴκου Ιωσηφ τοῦ καταβῆναι εἰς ἀπαντὴν τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως²² καὶ ἀπεκρίθη Αβεσσα υἱὸς Σαρουνιας καὶ εἶπεν μὴ ἀντὶ τούτου οὐ θανατωθήσεται Σεμεϊ ὅτι κατηράσατο τὸν χριστὸν κυρίου²³ καὶ εἶπεν Δαυιδ τί ἐμοὶ καὶ ὑμῖν υἱοὶ Σαρουνιας ὅτι γίνεσθε μοι σήμερον εἰς ἐπίβουλον σήμερον οὐ θανατωθήσεται τις ἀνὴρ ἐξ Ισραὴλ ὅτι οὐκ οἶδα εἰ σήμερον βασιλεύω ἐγὼ ἐπὶ τὸν Ισραὴλ²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Σεμεϊ οὐ μὴ ἀποθάνης καὶ ὅμοσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς

¹⁸ κατεύθυναν τὸν Ιορδάνην andarono dritti verso il Giordano ἐλειτούργησαν τὴν λειτουργίαν ed essi compirirono il servizio ¹⁹ διέβη ἡ διάβασις ἔξεγειραι and there went over a ferry-boat to remove the household of the king ²⁰ διαλογισάσθω considerare ²³ ἐπίβουλον chi trama contro

Davide e Menfibosthe (25-31) ²⁵ καὶ Μεμφιβοσθε υἱὸς Ιωναθαν υἱοῦ Σαουλ κατέβη εἰς ἀπαντὴν τοῦ βασιλέως καὶ οὐκ ἐθεράπευσεν τοὺς πόδας αὐτοῦ οὐδὲ ὡνυχίσατο οὐδὲ ἐποίησεν τὸν μύστακα αὐτοῦ καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ οὐκ ἔπλυνεν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἔως τῆς ἡμέρας ἧς αὐτὸς παρεγένετο ἐν εἰρήνῃ²⁶ καὶ ἐγένετο ὅτε εἰσῆλθεν εἰς Ιερουσαλημ εἰς ἀπάντησιν τοῦ βασιλέως καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς τί ὅτι οὐκ ἐπορεύθης μετ' ἐμοῦ Μεμφιβοσθε²⁷ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Μεμφιβοσθε κύριέ μου βασιλεῦ ὁ δοῦλος μου παρελογίσατό με ὅτι εἶπεν ὁ παῖς σου αὐτῷ ἐπίσαξόν μοι τὴν ὄνον καὶ ἐπιβῶ ἐπ' αὐτὴν καὶ πορεύσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως ὅτι χωλὸς ὁ

δοῦλός σου²⁸ καὶ μεθώδευσεν ἐν τῷ δούλῳ σου πρὸς τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα καὶ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς ὃς ἄγγελος τοῦ θεοῦ καὶ ποίησον τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου²⁹ ὅτι οὐκ ἦν πᾶς ὁ οἶκος τοῦ πατρός μου ἀλλ' ἢ ὅτι ἄνδρες θανάτου τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ καὶ ἔθηκας τὸν δοῦλόν σου ἐν τοῖς ἐσθίουσιν τὴν τράπεζάν σου καὶ τί ἐστίν μοι ἔτι δικαίωμα καὶ τοῦ κεκραγέναι με ἔτι πρὸς τὸν βασιλέα³⁰ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ἵνα τί λαλεῖς ἔτι τοὺς λόγους σου εἶπον σὺ καὶ Σιβα διελεῖσθε τὸν ἀγρόν³¹ καὶ εἶπεν Μεμφιβοσθε πρὸς τὸν βασιλέα καί γε τὰ πάντα λαβέτω μετὰ τὸ παραγενέσθαι τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα ἐν εἰρήνῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ

²⁶ ὠνυχίσατο Μ: tagliarsi le unghie μύστακα μύσταξ barba οὐδὲ ἐποίησεν τὸν μύστακα αὐτοῦ non si era tagliato i baffi ²⁷ παρελογίσατό με mi ha ingannato ἐπίσαξόν μοι sellami ²⁸ μεθώδευσεν ἐν τῷ δούλῳ σου ha agito con inganno con il tuo servo (semitico; aoristo con il doppio aumento); forse è un neologismo.

Berzelli si separa da Davide (32-40)³² καὶ Βερζέλλι ὁ Γαλααδίτης κατέβη ἐκ Ρωγελλιμ καὶ διέβη μετὰ τοῦ βασιλέως τὸν Ιορδάνην ἑκπέμψαι³ αὐτὸν τὸν Ιορδάνην³³ καὶ Βερζέλλι ἀνὴρ πρεσβύτερος σφόδρα υἱὸς ὄγδοήκοντα ἐτῶν καὶ αὐτὸς διέθρεψεν τὸν βασιλέα ἐν τῷ οἴκειν αὐτὸν ἐν Μαναΐμ ὅτι ἀνὴρ μέγας ἐστὶν σφόδρα³⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Βερζέλλι σὺ διαβήσῃ μετ' ἔμοι καὶ διαθρέψω τὸ γῆράς σου μετ' ἔμοι ἐν Ιερουσαλημ³⁵ καὶ εἶπεν Βερζέλλι πρὸς τὸν βασιλέα πόσαι ἡμέραι ἐτῶν ζωῆς μου ὅτι ἀναβήσομαι μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς Ιερουσαλημ³⁶ υἱὸς ὄγδοήκοντα ἐτῶν ἐγώ εἴμι σήμερον μὴ γνώσομαι ἀνὰ μέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ ἢ γεύσεται ὁ δοῦλός σου ἔτι ὁ φάγομαι ἢ πίομαι ἢ ἀκούσομαι ἔτι φωνὴν ἀδόντων καὶ ἀδουσῶν ἵνα τί ἐσται ἔτι ὁ δοῦλός σου εἰς φορτίον ἐπὶ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα³⁷ ὡς βραχὺ⁴ διαβήσεται ὁ δοῦλός σου τὸν Ιορδάνην μετὰ τοῦ βασιλέως καὶ ἵνα τί ἀνταποδίωσίν μοι ὁ βασιλεὺς τὴν ἀνταπόδοσιν ταύτην³⁸ καθισάτω δὴ ὁ δοῦλός σου καὶ ἀποθανοῦμαι ἐν τῇ πόλει μου παρὰ τῷ τάφῳ τοῦ πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου καὶ ἴδοὺ ὁ δοῦλός σου Χαμααμ διαβήσεται μετὰ τοῦ κυρίου μου τὸν βασιλέως καὶ ποίησον αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου³⁹ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς μετ' ἔμοι διαβήτω Χαμααμ κάγὼ ποιήσω αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου καὶ πάντα ὅσα ἐκλέξῃ ἐπ' ἔμοι ποιήσω σοι⁴⁰ καὶ διέβη πᾶς ὁ λαὸς τὸν Ιορδάνην καὶ ὁ βασιλεὺς διέβη καὶ κατεφίλησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βερζέλλι καὶ εὐλόγησεν αὐτόν καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ

Lite tra Giuda e Israele. Ribellione di Sabee, figlio di Boxori (19,41-20,2)⁴¹ καὶ διέβη ὁ βασιλεὺς εἰς Γαλγαλα καὶ Χαμααμ διέβη μετ' αὐτοῦ καὶ πᾶς ὁ λαὸς Ιουδα διαβαίνοντες μετὰ τοῦ βασιλέως καί γε τὸ ἥμισυ τοῦ λαοῦ Ισραηλ⁴² καὶ ἴδοὺ πᾶς ἀνὴρ Ισραηλ παρεγένοντο πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπον πρὸς τὸν βασιλέα τί ὅτι ἐκλεψάν σε οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἀνὴρ Ιουδα καὶ διεβίβασαν τὸν βασιλέα καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ τὸν Ιορδάνην καὶ πάντες ἄνδρες Δαυιδ μετ' αὐτοῦ⁴³ καὶ ἀπεκρίθη πᾶς ἀνὴρ Ιουδα πρὸς ἄνδρα Ισραηλ καὶ εἶπαν διότι ἐγγίζει πρός με ὁ βασιλεὺς καὶ ἵνα τί οὕτως ἐθυμώθης περὶ τοῦ λόγου τούτου μὴ βρώσει ἐφάγαμεν ἐκ τοῦ βασιλέως ἢ δόμα ỿδωκεν ἢ ἄρσιν⁵ ἦρεν ἡμῖν⁴⁴ καὶ ἀπεκρίθη ἀνὴρ Ισραηλ τῷ ἀνδρὶ Ιουδα καὶ εἶπεν δέκα χεῖρές μοι ἐν τῷ βασιλεῖ καὶ πρωτότοκος ἐγώ ἢ σύ καί γε ἐν τῷ Δαυιδ εἰμὶ ὑπὲρ σέ καὶ ἵνα τί τοῦτο ὕβρισάς με καὶ οὐκ ἐλογίσθη ὁ λόγος μου πρῶτος μοι τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα ἔμοι καὶ ἐσκληρύνθη ὁ λόγος ἀνδρὸς Ιουδα ὑπέρ τὸν λόγον ἀνδρὸς Ισραηλ

^{20:1} καὶ ἐκεῖ ἐπικαλούμενος υἱὸς παράνομος καὶ ὄνομα αὐτῷ Σαβεε υἱὸς Βοχορι ἀνὴρ ὁ Ιεμενι καὶ ἐσάλπισεν ἐν τῇ κερατίνῃ καὶ εἶπεν οὐκ ἐστιν ἡμῖν μερὶς ἐν Δαυιδ οὐδὲ κληρονομία ἡμῖν ἐν τῷ υἱῷ Ιεσσαι ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματά σου Ισραηλ² καὶ ἀνέβη πᾶς ἀνὴρ Ισραηλ ἀπὸ ὅπισθεν Δαυιδ ὁπίσω Σαβεε υἱοῦ Βοχορι καὶ ἀνὴρ Ιουδα ἐκολλήθη τῷ βασιλεῖ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Ιορδάνου καὶ ἔως Ιερουσαλημ

Davide e le sue concubine³ καὶ εἰσῆλθεν Δαυιδ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ εἰς Ιερουσαλημ καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τὰς δέκα γυναῖκας τὰς παλλακὰς αὐτοῦ ἀς ἀφῆκεν φυλάσσειν τὸν οἶκον καὶ ἔδωκεν αὐτὰς ἐν οἴκῳ φυλακῆς καὶ διέθρεψεν αὐτὰς καὶ πρὸς αὐτὰς οὐκ εἰσῆλθεν καὶ ἤσαν συνεχόμεναι⁶ ἔως ἡμέρας θανάτου αὐτῶν χήραι ζῶσαι

³ ἑκπέμψαι condurre dall'altra parte

⁴ ³⁷ ὡς βραχὺ

⁵ ⁴² ἄρσις regalo

⁶ ^{20:3} συνεχόμεναι rinchiuso

Insuccesso e morte di Amessai (4-13)⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Αμεσσαῖ βόησόν μοι τὸν ἄνδρα Ιουδα τρεῖς ἡμέρας σὺ δὲ αὐτοῦ στῆθι⁵ καὶ ἐπορεύθη Αμεσσαῖ τοῦ βοῆσαι τὸν Ιουδαν καὶ ἔχρονισεν ἀπὸ τοῦ καιροῦ οὗ ἐτάξατο αὐτῷ Δαυιδ⁶ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς Αβεσσα νῦν κακοποιήσει ἡμᾶς Σαββε⁷ οὐδὲς Βοχορι ὑπὲρ Αβεσσαλωμ καὶ νῦν σὺ λαβὲ μετὰ σεαυτοῦ τοὺς παῖδας τοῦ κυρίου σου καὶ καταδίωξον ὅπίσω αὐτοῦ μῆποτε ἐαυτῷ εὑρῇ πόλεις ὄχυράς καὶ σκιάσει⁷ τοὺς ὄφθαλμοὺς ἡμῶν⁷ καὶ ἐξῆλθον ὅπίσω αὐτοῦ οἱ ἄνδρες Ιωαβ καὶ ὁ Χερεθθι καὶ ὁ Φελεθθι καὶ πάντες οἱ δυνατοὶ καὶ ἐξῆλθαν ἐξ Ιερουσαλημ διώξαι ὅπίσω Σαββε⁸ οὐοῦ Βοχορι⁸ καὶ αὐτοὶ παρὰ τῷ λίθῳ τῷ μεγάλῳ τῷ ἐν Γαβαων καὶ Αμεσσαῖ εἰσῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν καὶ Ιωαβ περιεζωσμένος μανδύαι⁸ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ καὶ ἐπ’ αὐτῷ περιεζωσμένος μάχαιραν ἔζευγμένην⁹ ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ ἐν κολεῷ¹⁰ αὐτῆς καὶ ἡ μάχαιρα ἐξῆλθεν καὶ ἐπεσεν⁹ καὶ εἶπεν Ιωαβ τῷ Αμεσσαῖ εἰς ὑγιαίνεις σύ ἀδελφέ καὶ ἐκράτησεν ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ Ιωαβ τοῦ πώγωνος Αμεσσαῖ τοῦ καταφιλήσαι αὐτὸν¹⁰ καὶ Αμεσσαῖ οὐκ ἐφυλάξατο τὴν μάχαιραν τὴν ἐν τῇ χειρὶ Ιωαβ καὶ ἐπαισεν αὐτὸν ἐν αὐτῇ Ιωαβ εἰς τὴν ψόαι¹¹ καὶ ἐξεχύθη ἡ κοιλία αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν καὶ οὐκ ἐδευτέρωσεν αὐτῷ καὶ ἀπέθανεν καὶ Ιωαβ καὶ Αβεσσα ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐδίωξεν ὅπίσω Σαββε¹¹ καὶ ἀνὴρ ἔστη ἐπ’ αὐτὸν τῶν παιδαρίων Ιωαβ καὶ εἶπεν τίς ὁ βουλόμενος Ιωαβ καὶ τίς τοῦ Δαυιδ ὅπίσω Ιωαβ¹² καὶ Αμεσσαῖ πεφυρμένος¹² ἐν τῷ αἷματι ἐν μέσω τῆς τρίβου καὶ εἶδεν ὁ ἀνὴρ ὅτι εἰστήκει πᾶς ὁ λαός καὶ ἀπέστρεψεν τὸν Αμεσσαῖ ἐκ τῆς τρίβου εἰς ἀγρὸν καὶ ἐπέρριψεν ἐπ’ αὐτὸν ἴμάτιον καθότι εἶδεν πάντα τὸν ἐρχόμενον ἐπ’ αὐτὸν ἐστηκότα¹³ ἥνικα δὲ ἔφθασεν¹³ ἐκ τῆς τρίβου παρῆλθεν πᾶς ἀνὴρ Ισραὴλ ὅπίσω Ιωαβ τοῦ διώξαι ὅπίσω Σαββε¹¹ οὐοῦ Βοχορι

Fine di Sabee, figlio di Boxori (14-22)¹⁴ καὶ διῆλθεν ἐν πάσαις φυλαῖς Ισραὴλ εἰς Αβελ καὶ εἰς Βαιιθμαχα καὶ πάντες ἐν Χαρροι καὶ ἐξεκλησιάσθησαν καὶ ἥλθον κατόπισθεν αὐτοῦ¹⁵ καὶ παρεγεινήθησαν καὶ ἐποιλιόρκουν ἐπ’ αὐτὸν τὴν Αβελ καὶ τὴν Βαιιθμαχα καὶ ἐξέχεαν πρόσχωμα¹⁴ πρὸς τὴν πόλιν καὶ ἔστη ἐν τῷ προτειχίσματι¹⁵ καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετὰ Ιωαβ ἐνοοῦσαν καταβαλεῖν τὸ τεῖχος¹⁶ καὶ ἐβόησεν γυνὴ σοφὴ ἐκ τοῦ τείχους καὶ εἶπεν ἀκούσατε ἀκούσατε εἴπατε δὴ πρὸς Ιωαβ ἔγγισον ἔως ὥδε καὶ λαλήσω πρὸς αὐτόν¹⁷ καὶ προσῆγγισεν πρὸς αὐτήν καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ εἰ σὺ εἶ Ιωαβ ὁ δὲ εἶπεν ἔγώ εἶπεν δὲ αὐτῷ ἄκουσον τοὺς λόγους τῆς δούλης σου καὶ εἶπεν Ιωαβ ἀκούω ἔγώ εἰμι¹⁸ καὶ εἶπεν λέγουσα λόγον ἐλάλησαν ἐν πρώτοις λέγοντες ἡρωτημένος ἡρωτήθη ἐν τῇ Αβελ καὶ ἐν Δαν εἰ ἐξέλιπον ἢ ἔθεντο οἱ πιστοὶ τοῦ Ισραὴλ ἐρωτῶντες ἐπερωτήσουσιν ἐν Αβελ καὶ οὕτως εἰ ἐξέλιπον¹⁶¹⁹ ἔγώ εἰμι εἰρηνικὰ τῶν στηριγμάτων¹⁷ Ισραὴλ σὺ δὲ ζητεῖς θαυματώσαι πόλιν καὶ μητρόπολιν ἐν Ισραὴλ ἵνα τί καταποντίζεις¹⁸ κληρονομίαν κυρίου²⁰ καὶ ἀπεκρίθη Ιωαβ καὶ εἶπεν ἵλεώς μοι ἵλεώς μοι εἰ καταποντιώ καὶ εἰ διαφθερῶ²¹ οὐχ οὖτος ὁ λόγος ὅτι ἀνὴρ ἐξ ὅρους Εφραὶμ Σαββε⁸ οὐὸς Βοχορι ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἐπῆρεν τὴν χειρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν βασιλέα Δαυιδ δότε αὐτὸν μοι μόνον καὶ ἀπελεύσομαι ἀπάνωθεν τῆς πόλεως καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς Ιωαβ ἵδού ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ρίφήσεται¹⁹ πρὸς σὲ διὰ τοῦ τείχους²² καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ πρὸς πάντα τὸν λαὸν καὶ ἐλάλησεν πρὸς πᾶσαν τὴν πόλιν ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτῆς καὶ ἀφεῖλεν τὴν κεφαλὴν Σαββε⁸ οὐὸς Βοχορι καὶ ἔβαλεν πρὸς Ιωαβ καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ καὶ διεσπάρησαν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀνὴρ εἰς τὰ σκηνώματα αὐτοῦ καὶ

⁷ ⁶ σκιάσει oscurerà, accecherà, si sottrarrà (?)

⁸ ⁸ μανδύας οὐ vestito persiano: mantello di lana

⁹ ἐζευγμένην ζευγνυμι allacciare saldamente

¹⁰ κολεῷ κολεος guaina

¹¹ ψόαι muscoli del pelvi o dei lombi

¹² ¹² πεφυρμένος φυρω rotolarsi

¹³ ¹³ ἔφθασεν φθαιω he was quickly removed

¹⁴ ¹⁵ πρόσχωμα ponticello, collinetta

¹⁵ ¹⁵ προτείχισμα fortificazione avanzata, vallo

¹⁶ ¹⁸ And she spoke, saying, Of old time they said thus, Surely one was asked in Abel, and Dan, whether the faithful in Israel failed in what they purposed; they will surely ask in Abel, even in like manner, whether they have failed.

¹⁷ ¹⁹ στήριγμα supporto

¹⁸ ¹⁹ καταποντίζω distruggere

¹⁹ ²¹ ρίφήσεται ríptw gettare

Ιωαβ ἀπέστρεψεν εἰς Ιερουσαλημ πρὸς τὸν βασιλέα

I principi al tempo di Davide (23-26)²³ καὶ Ιωαβ πρὸς πάσῃ τῇ δυνάμει Ισραὴλ καὶ Βαναιας υἱὸς Ιωδας ἐπὶ τοῦ Χερεθι καὶ ἐπὶ τοῦ Φελεθι²⁴ καὶ Αδωνιραμ ἐπὶ τοῦ φόρου καὶ Ιωσαφατ υἱὸς Αχιλουθ ἀναμιμήσκων^{20 25} καὶ Σουσα γραμματεύς καὶ Σαδωκ καὶ Αβιαθαρ ἵερεῖς²⁶ καὶ γε Ιρας ὁ Ιαριν ἦν ἵερεὺς τοῦ Δαυιδ

UNITÀ UNDICESIMA
CONCLUSIONE DEL LIBRO
(c. 22-24)

I Gabaoniti

La carestia (1) ^{21:1} καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν ταῖς ἡμέραις Δαυιδ τρία ἔτη ἐνιαυτὸς ἔχόμενος ἐνιαυτοῦ ²¹ καὶ ἐζήτησεν Δαυιδ τὸ πρόσωπον τοῦ κυρίου καὶ εἶπεν κύριος ἐπὶ Σαουλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀδικία διὰ τὸ αὐτὸν θανάτῳ αἰμάτων²² περὶ οὗ ἐθανάτωσεν τοὺς Γαβαωνίτας

I Gabaoniti esigono l'impiccagione dei figli di Saul (2-9)² καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς Δαυιδ τοὺς Γαβαωνίτας καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς καὶ οἱ Γαβαωνίται οὐχ υἱοὶ Ισραὴλ εἰσίν ὅτι ἀλλ' ἢ ἐκ τοῦ λείμματος τοῦ Αμορραίου καὶ οἱ υἱοὶ Ισραὴλ ὄμοσαν αὐτοῖς καὶ ἐζήτησεν Σαουλ πατάξαι αὐτοὺς ἐν τῷ ζηλῶσαι αὐτὸν τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ καὶ Ιουδα³ καὶ εἶπεν Δαυιδ πρὸς τοὺς Γαβαωνίτας τί ποιήσω ὑμῖν καὶ ἐν τίνι ἔξιλάσομαι καὶ εὐλογήσετε τὴν κληρονομίαν κυρίου⁴ καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ Γαβαωνίται οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀργύριον καὶ χρυσίον μετὰ Σαουλ καὶ μετὰ τοῦ οἴκου αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνὴρ θανατώσαι ἐν Ισραὴλ καὶ εἶπεν τί ὑμεῖς λέγετε καὶ ποιήσω ὑμῖν⁵ καὶ εἶπαν πρὸς τὸν βασιλέα ὁ ἀνὴρ συνετέλεσεν ἐφ' ἡμᾶς²³ καὶ ἐδίωξεν ἡμᾶς δὲς παρελογίσατο ἐξολεθρεύσαι ἡμᾶς ἀφανίσωμεν αὐτὸν τοῦ μὴ ἔσταναι αὐτὸν ἐν παντὶ ὄριῳ Ισραὴλ⁶ δότω ἡμῖν ἐπτὰ ἄνδρας ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ ἐξηλιάσωμεν²⁴ αὐτὸν τῷ κυρίῳ ἐν Γαβαων Σαουλ ἐκλεκτοὺς κυρίου καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς ἐγὼ δώσω⁷ καὶ ἐφείσατο ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Μεμφιβοσθε υἱὸν Ιωναθαν υἱὸν Σαουλ διὰ τὸν ὄρκον κυρίου τὸν ἀνὰ μέσον αὐτῶν ἀνὰ μέσον Δαυιδ καὶ ἀνὰ μέσον Ιωναθαν υἱὸν Σαουλ⁸ καὶ ἔλαβεν ὁ βασιλεὺς τοὺς δύο υἱοὺς Ρεσφα θυγατρὸς Αια οὓς ἔτεκεν τῷ Σαουλ τὸν Ερμωνι καὶ τὸν Μεμφιβοσθε καὶ τοὺς πέντε υἱοὺς Μιχολ θυγατρὸς Σαουλ οὓς ἔτεκεν τῷ Εσριηλ υἱῷ Βερζελλι τῷ Μοούλαθι⁹ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν χειρὶ τῶν Γαβαωνίτων καὶ ἐξηλίσαν αὐτὸν ἐν τῷ ὅρει ἔναντι κυρίου καὶ ἐπεσαν οἱ ἐπτὰ αὐτοὶ ἐπὶ τὸ αὐτό καὶ αὐτοὶ δὲ ἐθανατώθησαν ἐν ἡμέραις θερισμοῦ ἐν πρώτοις ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν

Azione di Resfà figlia di Aia (10-11)¹⁰ καὶ ἔλαβεν Ρεσφα θυγάτηρ Αια τὸν σάκκον καὶ ἐπηξεν²⁵ αὐτῆς πρὸς τὴν πέτραν ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν ἔως ἔσταξεν²⁶ ἐπ' αὐτὸν δύωρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ οὐκ ἔδωκεν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καταπαύσαι ἐπ' αὐτὸν ἡμέρας καὶ τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ νυκτός¹¹ καὶ ἀπηγγέλη τῷ Δαυιδ ὅσα ἐποίησεν Ρεσφα θυγάτηρ Αια παλλακὴ Σαουλ καὶ ἐξελύθησαν²⁷ καὶ κατέλαβεν αὐτὸν Δαν υἱὸς Ιωα ἐκ τῶν ἀπογόνων τῶν γιγάντων

Sepoltura delle ossa di Saul e dei suoi figli (12-14)¹² καὶ ἐπορεύθη Δαυιδ καὶ ἔλαβεν τὰ ὄστα Σαουλ καὶ τὰ ὄστα Ιωναθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ παρὰ τῶν ἀνδρῶν υἱῶν Ιαβίς Γαλααδ οἱ ἐκλεψαν αὐτὸν ἐκ τῆς πλατείας Βαιθσαν ὅτι ἔστησαν αὐτὸν ἐκεῖ οἱ ἀλλόφυλοι ἐν ἡμέρᾳ ἢ ἐπάταξαν οἱ ἀλλόφυλοι τὸν Σαουλ ἐν Γελβουε¹³ καὶ ἀνήνεγκεν ἐκεῖθεν τὰ ὄστα Σαουλ καὶ τὰ ὄστα Ιωναθαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ τῶν ἥλιασθέντων ἐν γῇ Βενιαμιν ἐν τῇ πλευρᾷ²⁸ ἐν τῷ τάφῳ Κις τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν πάντα ὅσα ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς καὶ ἐπήκουσεν ὁ θεὸς τῇ γῇ μετὰ ταῦτα

^{20 24} ἀναμιμήσκων cancelliere

^{21 1} ἐνιαυτὸς ἔχόμενος ἐνιαυτοῦ anno dopo anno

^{22 1} θανάτῳ αἰμάτων bloody murder sanguinoso omicidio

^{23 5} συνετέλεσεν ἐφ' ἡμᾶς ci finì, ci uccise

^{24 6} ἐξηλιάσωμεν ἐξηλιάζω stendere al sole (come forma di tortura). neologismo.

^{25 10} ἐπηξεν πηγνυμι fissò

^{26 10} ἔσταξεν cadde

^{27 11} ἐξελύθησαν εκλυσι furono sciolti

^{28 14} ἐν τῇ πλευρᾷ vicino

Azioni valorose di Davide e dei suoi ministri (21,15-22)

Guerra di Davide contro lesbi (15-17) ^{21:15} καὶ ἐγενήθη ἔτι πόλεμος τοῖς ἀλλοφύλοις μετὰ Ισραὴλ καὶ κατέβη Δαυιδ καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ καὶ ἐπολέμησαν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐξελύθη ²⁹ Δαυιδ ¹⁶ καὶ Ιεσθὶ ὃς ἦν τοῖς ἑκατόνταις τοῦ Ραφα καὶ ὁ σταθμὸς τοῦ δόρατος αὐτοῦ τριακοσίων σίκλων ὀλκὴ ³⁰ χαλκοῦ καὶ αὐτὸς περιεζωσμένος κορύνην ³¹ καὶ διενοεῖτο πατάξαι τὸν Δαυιδ ¹⁷ καὶ ἐβοήθησεν αὐτῷ Αβεσσα νιὸς Σαρουιας καὶ ἐπάταξεν τὸν ἀλλόφυλον καὶ ἐθανάτωσεν αὐτόν τότε ὥμοσαν οἱ ἀνδρες Δαυιδ λέγοντες οὐκ ἐξελεύσῃ ἔτι μεθ' ἡμῶν εἰς πόλεμον καὶ οὐ μὴ σβέσῃς τὸν λύχνον Ισραὴλ

Azione di Seboxa ¹⁸ καὶ ἐγενήθη μετὰ ταῦτα ἔτι πόλεμος ἐν Γεθ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐπάταξεν Σεβοχα ὁ Αστατωθι τὸν Σεφ τὸν ἐν τοῖς ἑκατόνταις τοῦ Ραφα

Azione di Eleanan ¹⁹ καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος ἐν Γοβ μετὰ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ἐπάταξεν Ελεαναν νιὸς Αριωργιμ ὁ Βαιιθλεεμίτης τὸν Γολιαθ τὸν Γεθθαῖον καὶ τὸ ξύλον τοῦ δόρατος αὐτοῦ ὡς ἀντίον ὑφαινόντων ³²

Azione di Ionathan (20-22) ²² καὶ ἐγένετο ἔτι πόλεμος ἐν Γεθ καὶ ἦν ἀνὴρ Μαδων καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν χειρῶν αὐτοῦ καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἔξι καὶ ἔξι εἴκοσι τέσσαρες ἀριθμῷ καί γε αὐτὸς ἐτέχθη τῷ Ραφα ²¹ καὶ ὧνείδισεν τὸν Ισραὴλ καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ιωναθαν νιὸς Σεμεϊ ἀδελφοῦ Δαυιδ ²¹ οἱ τέσσαρες οὗτοι ἐτέχθησαν ἀπόγονοι τῶν γιγάντων ἐν Γεθ τῷ Ραφα οἶκος καὶ ἐπεσαν ἐν χειρὶ Δαυιδ καὶ ἐν χειρὶ τῶν δούλων αὐτοῦ

Canto di Davide (c. 22)

Titolo ^{22:1} καὶ ἐλάλησεν Δαυιδ τῷ κυρίῳ τοὺς λόγους τῆς ὠδῆς ταύτης ἐν ᾧ ἡ ἡμέρᾳ ἐξείλατο αὐτὸν κύριος ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ καὶ ἐκ χειρὸς Σαουλ

a) Inizio: il Signore è mio rifugio (2-3) ² καὶ εἶπεν κύριε πέτρα μου καὶ ὄχυρωμά ³³ μου καὶ ἐξαιρούμενός με ἐμοὶ ³ ὁ θεός μου φύλαξ ³⁴ ἔσται μου πεποιθώς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ ὑπερασπιστής ³⁵ μου καὶ κέρας σωτηρίας μου ἀντιλήμπτωρ μου ³⁶ καὶ καταφυγή ³⁷ μου σωτηρίας μου ἐξ ἀδίκου σώσεις με

b) L'angoscia e la preghiera (4-7) ⁴ αἰνετὸν ἐπικαλέσομαι κύριον καὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου σωθήσομαι ⁵ ὅτι περέσχον με συντριψθεὶς ³⁸ θανάτου χέιμαρροι ἀνομίας ἐθάμβησάν ³⁹ με ⁶ ὡδῖνες θανάτου ἐκύκλωσάν με προέφθασάν με σκληρότητες ⁴⁰ θανάτου ⁷ ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐπικαλέσομαι κύριον καὶ πρὸς τὸν θεόν μου βοήσομαι καὶ ἐπακούσεται ἐκ ναοῦ αὐτοῦ φωνῆς μου καὶ ἡ κραυγή μου ἐν τοῖς ὡσὶν αὐτοῦ

Il Signore si manifesta (8-16) ⁸ καὶ ἐταράχθη καὶ ἐσείσθη ἡ γῆ καὶ τὰ θεμέλια τοῦ οὐρανοῦ συνεταράχθησαν καὶ ἐσπαράχθησαν ⁴¹ ὅτι ἐθυμώθη κύριος αὐτοῖς ⁹ ἀνέβη καπνὸς ἐν τῇ ὄργῃ αὐτοῦ καὶ πῦρ ἐκ στόματος αὐτοῦ κατέδεται ἄνθρακες ἐξεκαύθησαν ἀπ' αὐτοῦ ¹⁰ καὶ ἔκλινεν οὐρανὸν καὶ κατέβη καὶ γνόφος ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ ¹¹ καὶ ἐπεκάθισεν ἐπὶ Χερουβιν καὶ ἐπετάσθη καὶ ὥφθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμου ¹² καὶ ἐθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ κύκλω αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ σκότος ὑδάτων ἐπάχυνεν ⁴² ἐν νεφέλαις ἀέρο ¹³ ἀπὸ τοῦ φέγγους ἐναντίον αὐτοῦ ἐξεκαύθησαν

²⁹ ¹⁵ ἐξελύθη ἐκλύω sono sciolto went down

³⁰ ¹⁶ ὀλκὴ

³¹ ¹⁶ κορύνη mazza

³² ¹⁹ ἀντίον ὑφαινόντων ἀντίον legno superiore incrociato del telaio tessitori

³³ ² ὄχυρωμα fortezza

³⁴ ³ φύλαξ guardia, sentinella

³⁵ ³ ὑπερασπιστής protettore

³⁶ ³ ἀντιλήμπτωρ μου colui che mi accoglie

³⁷ ³ καταφυγή rifugio

³⁸ ⁵ συντριψθεὶς θανάτου disturbì di morte

³⁹ ⁵ ἐθάμβησάν θαμβέω mi stupirono, mi allarmarono

⁴⁰ ⁶ σκληρότητες agonie di morte

⁴¹ ⁸ ἐσπαράχθησαν σπαράσσω farsi a pezzi

⁴² ¹² ἐπάχυνεν παχύνω rendo denso, spesso

άνθρακες πυρός¹⁴ ἐβρόντησεν ἐξ οὐρανοῦ κύριος καὶ ὁ ὑψιστος ἔδωκεν φωνὴν αὐτοῦ¹⁵ καὶ ἀπέστειλεν βέλη καὶ ἐσκόρπισεν αὐτούς ἀστραπὴν καὶ ἐξέστησεν αὐτούς¹⁶ καὶ ὥφθησαν ἀφέσεις⁴³ θαλάσσης καὶ ἀπεκαλύφθη θεμέλια τῆς οἰκουμένης ἐν τῇ ἐπιτιμήσει κυρίου ἀπὸ πνοῆς πνεύματος θυμοῦ αὐτοῦ

Il Signore salva Davide dai suoi nemici (17-20)¹⁷ ἀπέστειλεν ἐξ ὑψους καὶ ἐλαβέν με εἴλκυσέν με ἐξ ὑδάτων πολλῶν¹⁸ ἐρρύσατό με ἐξ ἐχθρῶν μου ἵσχυος ἐκ τῶν μισούντων με ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπέρ ἐμέ¹⁹ προέφθασάν με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου καὶ ἐγένετο κύριος ἐπιστήριγμά μου²⁰ καὶ ἐξήγαγέν με εἰς πλατυσμὸν καὶ ἐξείλατό με ὅτι εὐδόκησεν ἐν ἐμοὶ

L'agire di Davide e la ricompensa del Signore (20-32)²¹ καὶ ἀνταπέδωκέν μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἀνταπέδωκέν μοι²² ὅτι ἐφύλαξα ὄδοὺς κυρίου καὶ οὐκ ἡσέβησα ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου²³ ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτοῦ κατεναυτίον μου καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ οὐκ ἀπέστην ἀπ' αὐτῶν²⁴ καὶ ἔσομαι ἄμωμος αὐτῷ καὶ προφυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου²⁵ καὶ ἀποδώσει μοι κύριος κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν χειρῶν μου ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ²⁶ μετὰ ὁσίου ὁσιωθήσῃ καὶ μετὰ ἀνδρὸς τελείου τελειωθήσῃ²⁷ καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔσῃ καὶ μετὰ στρεβλοῦ⁴⁴ στρεβλωθήσῃ⁴⁵²⁸ καὶ τὸν λαὸν τὸν πτωχὸν σώσεις καὶ ὀφθαλμὸν ἐπὶ μετεώρων⁴⁶ ταπεινώσεις²⁹ ὅτι σὺ ὁ λύχνος μου κύριε καὶ κύριος ἐκλάμψει μοι τὸ σκότος μου³⁰ ὅτι ἐν σοὶ δραμοῦμαι μονόζωνος⁴⁷ καὶ ἐν τῷ θεῷ μου ὑπερβήσομαι τεῖχος³¹ ὁ ἵσχυρός ἄμωμος ἡ ὄδος αὐτοῦ τὸ ρῆμα κυρίου κραταιόν πεπυρωμένον ὑπερασπιστής ἐστιν πᾶσιν τοῖς πεποιθόσιν ἐπ' αὐτῷ³² τίς ἵσχυρὸς πλὴν κυρίου καὶ τίς κτίστης ἐσται πλὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν

Il Signore aiuta Davide nelle sue battaglie (33-43)³³ ὁ ἵσχυρὸς ὁ κραταιῶν με δυνάμει καὶ ἐξετίναξεν⁴⁸ ἄμωμον τὴν ὄδον μου³⁴ τιθεὶς τοὺς πόδας μου ὡς ἐλάφων καὶ ἐπὶ τὰ ὑψη ἵστων με³⁵ διδάσκων χειράς μου εἰς πόλεμον καὶ κατάξας⁴⁹ τόξον χαλκοῦν ἐν βραχίονί μου³⁶ καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμὸν σωτηρίας μου καὶ ἡ ὑπακοή⁵⁰ σου ἐπλήθυνέν με³⁷ εἰς πλατυσμὸν εἰς τὰ διαβήματά⁵¹ μου ὑποκάτω μου καὶ οὐκ ἐσαλεύθησαν τὰ σκέλη μου³⁸ διώξω ἐχθρούς μου καὶ ἀφανιῶ αὐτοὺς καὶ οὐκ ἀναστρέψω ἔως συντελέσω αὐτούς³⁹ καὶ θλάσω⁵² αὐτούς καὶ οὐκ ἀναστήσονται καὶ πεσοῦνται ὑπὸ τοὺς πόδας μου⁴⁰ καὶ ἐνισχύσεις με δυνάμει εἰς πόλεμον κάμψεις τοὺς ἐπανιστανομένους μοι ὑποκάτω μου⁴¹ καὶ τοὺς ἐχθρούς μου ἔδωκάς μοι νῶτον τοὺς μισοῦντάς με καὶ ἐθανάτωσας αὐτούς⁴² βοήσονται καὶ οὐκ ἐστιν βοηθός πρὸς κύριον καὶ οὐχ ὑπήκουσεν αὐτῶν⁴³ καὶ ἐλέανα⁵³ αὐτοὺς ὡς χοῦν γῆς ὡς πηλὸν ἐξόδων ἐλέπτυνα⁵⁴ αὐτούς

I confini del regno (44-46)⁴⁴ καὶ ρύσῃ με ἐκ μάχης λαῶν φυλάξεις με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν λαός ὃν οὐκ ἔγνων ἐδούλευσάν μοι⁴⁵ υἱοὶ ἀλλότριοι ἐψεύσαντό μοι εἰς ἀκοὴν ὡτίου ἥκουσάν μου⁴⁶ υἱοὶ ἀλλότριοι ἀπορριφήσονται⁵⁵ καὶ σφαλοῦσιν⁵⁶ ἐκ τῶν συγκλεισμῶν⁵⁷ αὐτῶν

Ricapitolazione degli interventi salvifici (47-49)⁴⁷ ζῇ κύριος καὶ εὐλογητὸς ὁ φύλαξ μου καὶ ὑψωθήσεται ὁ θεός μου ὁ φύλαξ τῆς σωτηρίας μου⁴⁸ ἵσχυρὸς κύριος ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοί παιδεύων λαοὺς ὑποκάτω μου⁴⁹ καὶ ἐξάγων με ἐξ ἐχθρῶν μου καὶ ἐκ τῶν ἐπεγειρομένων μοι ὑψώσεις με ἐξ ἀνδρὸς

⁴³ ¹⁶ ἀφέσεις canali di flusso

⁴⁴ ²⁷ στρεβλός imbroglione, perverso

⁴⁵ ²⁷ στρεβλωθήσῃ στρεβλώ agire in modo contorto

⁴⁶ ²⁸ ὀφθαλμὸν ἐπὶ μετεώρων gli occhi sopra (= rivolti a) le cose superbe e arroganti. The eyes of the haughty

⁴⁷ ³⁰ μονόζωνος armato leggero (neologismo)

⁴⁸ ³³ ἐξετίναξεν ἐκτινάσσω ha scosso, ha sgombrato [rendendo] pura la mia via

⁴⁹ ³⁵ κατάξας κατάγνυμι frantumare

⁵⁰ ³⁶ ὑπακοή risposta

⁵¹ ³⁷ διάβημα passo

⁵² ³⁹ θλάσω θλάω stritolo

⁵³ ⁴³ ἐλέανα λεαίνω finire

⁵⁴ ⁴³ ἐλέπτυνα λεπτύνω ridurre in polvere

⁵⁵ ⁴⁵ ἀπορριφήσονται ἀπορρίπτω esser gettato fuori

⁵⁶ ⁴⁶ σφαλοῦσιν σφάλλω cadere

⁵⁷ ⁴⁶ συγκλεισμῶν συγκλεισμός luogo chiuso

άδικημάτων ρύση με

Conclusione: Iode al Signore (50-51)⁵⁰ διὰ τοῦτο ἔξομολογήσομαί σοι κύριε ἐν τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐν τῷ ὄνόματί σου ψαλῶ⁵¹ μεγαλύνων σωτηρίας βασιλέως αὐτοῦ καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ τῷ Δαυιδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἔως αἰώνος

Profezia di Davide sulla sua casa (23,1-7)

Ricapitolazione degli interventi salvifici (47-49)⁴⁷ ζῆ κύριος καὶ εὐλογητὸς ὁ φύλαξ μου καὶ ὑψωθήσεται ὁ θεός μου ὁ φύλαξ τῆς σωτηρίας μου⁴⁸ ἵσχυρὸς κύριος ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοὶ παιδεύων λαοὺς ὑποκάτω μου⁴⁹ καὶ ἔξαγων με ἐξ ἔχθρῶν μου καὶ ἐκ τῶν ἐπεγειρομένων μοι ὑψώσεις με ἐξ ἀνδρὸς ἀδικημάτων ρύση με

Conclusione: Iode al Signore (50-51)⁵⁰ διὰ τοῦτο ἔξομολογήσομαί σοι κύριε ἐν τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐν τῷ ὄνόματί σου ψαλῶ⁵¹ μεγαλύνων σωτηρίας βασιλέως αὐτοῦ καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χριστῷ αὐτοῦ τῷ Δαυιδ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἔως αἰώνος

Profezia di Davide sulla sua casa (23,1-7)

23:1 καὶ οὗτοι οἱ λόγοι Δαυιδ οἱ ἔσχατοι πιστὸς Δαυιδ υἱὸς Ιεσσαὶ καὶ πιστὸς ἀνὴρ ὃν ἀνέστησεν κύριος ἐπὶ χριστὸν θεοῦ Ιακωβ καὶ εὐπρεπεῖς⁵⁸ ψαλμοὶ Ισραὴλ² πνεῦμα κυρίου ἐλάλησεν ἐν ἐμοὶ καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ἐπὶ γλώσσης μου³ λέγει ὁ θεὸς Ισραὴλ ἐμοὶ ἐλάλησεν φύλαξ Ισραὴλ παραβολὴν εἰπόνι ἐν ἀνθρώπῳ πῶς κραταιώσῃτε⁵⁹ φόβον θεοῦ⁴ καὶ ἐν θεῷ φωτὶ πρωίας ἀνατείλαι ἥλιος τὸ πρωὶ οὐ παρῆλθεν ἐκ φέγγους καὶ ὡς ἐξ ὑετοῦ χλόης ἀπὸ γῆς⁶⁰⁵ οὐ γὰρ οὔτως ὁ οἶκός μου μετὰ ἵσχυροῦ διαθήκην γὰρ αἰώνιον ἔθετό μοι ἐτοίμην ἐν παντὶ καιρῷ πεφυλαγμένην ὅτι πᾶσα σωτηρία μου καὶ πᾶν θέλημα ὅτι οὐ μὴ βλαστήσῃ⁶¹ ὁ παράνομος⁶ ὕσπερ ἄκανθα ἔξωσμένη⁶² πάντες αὐτοί ὅτι οὐ χειρὶ λημφθήσονται⁷ καὶ ἀνὴρ οὐ κοπιάσει ἐν αὐτοῖς καὶ πλήρες σιδήρου καὶ ξύλου δόρατος καὶ ἐν πυρὶ καύθσονται αἰσχύνῃ αὐτῶν⁶³

Gli eroi di Davide e le loro imprese (23,8-39)

23:8 ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν δυνατῶν Δαυιδ Ιεβοσθε ὁ Χαναναῖος ἄρχων τοῦ τρίτου ἐστίν Αδινων ὁ Ασωναῖος οὗτος ἐσπάσατο⁶⁴ τὴν ὥμφαίαν αὐτοῦ ἐπὶ ὀκτακοσίους τραυματίας εἰς ἄπαξ⁹ καὶ μετ' αὐτὸν Ελεαζαρ υἱὸς πατραδέλφου⁶⁵ αὐτοῦ υἱὸς Σουσίτου ἐν τοῖς τρισὶν δυνατοῖς οὗτος ἦν μετὰ Δαυιδ ἐν Σερραν καὶ ἐν τῷ ὄνειδίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις συνήχθησαν ἐκεῖ εἰς πόλεμον καὶ ἀνέβησαν ἀνὴρ Ισραὴλ¹⁰ αὐτὸς ἀνέστη καὶ ἐπάταξεν ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις ἔως οὗ ἐκοπίασεν ἡ χεὶρ αὐτοῦ καὶ προσεκολλήθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ πρὸς τὴν μάχαιραν καὶ ἐποίησεν κύριος σωτηρίαν μεγάλην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ ὁ λαὸς ἐκάθητο⁶⁶ ὅπισα αὐτοῦ πλὴν ἐκδιδύσκειν⁶⁷¹¹ καὶ μετ' αὐτὸν Σαμαια υἱὸς Ασα ὁ Αρουχαῖος καὶ συνήχθησαν οἱ ἀλλόφυλοι εἰς Θηρία καὶ ἦν ἐκεῖ μερὶς τοῦ ἀγροῦ πλήρης φακοῦ⁶⁸ καὶ ὁ λαὸς ἔφυγεν ἐκ προσώπου ἀλλοφύλων¹² καὶ ἐστηλώθη⁶⁹ ἐν μέσῳ τῆς μερίδος καὶ ἐξείλατο αὐτὴν καὶ ἐπάταξεν τοὺς ἀλλοφύλους καὶ ἐποίησεν

⁵⁸ ¹ εὐπρεπεῖς belli

⁵⁹ ³ κραταιώσῃτε κραταιόω rinforzare

⁶⁰ ⁴ traduzione: e in Dio, luce nel mattino del sorgere il sole, al mattino non è passato dallo splendore, e come da pioggia di erba dalla terra.

⁶¹ ⁵ βλαστήσῃ βλαστάνω sbocciare

⁶² ⁶ ἔξωσμένη

⁶³ ⁷ E un uomo non faticherà con loro e pieno di ferro e il legno della lancia e nel fuoco saranno bruciati intensamente per loro vergogna (?).

⁶⁴ ⁸ ἐσπάσατο σπάω sguainare

⁶⁵ ⁹ πατραδέλφου πατραδέλφος fratello del padre, zio (neologismo)

⁶⁶ ¹⁰ ἐκάθητο κάθημαι stare

⁶⁷ Stette dietro di lui solamente per spogliare [i cadaveri]

⁶⁸ ¹¹ φακός lenticchie

⁶⁹ ¹² ἐστηλώθη στηλόω P: starsene

κύριος σωτηρίαν μεγάλην ¹³ καὶ κατέβησαν τρεῖς ἀπὸ τῶν τριάκοντα καὶ ἡλθον εἰς Κασων πρὸς Δαυιδ εἰς τὸ σπῆλαιον Οδολλαμ καὶ τάγμα ⁷⁰ τῶν ἀλλοφύλων παρενέβαλον ἐν τῇ κοιλάδι Ραφαϊμ ¹⁴ καὶ Δαυιδ τότε ἐν τῇ περιοχῇ ⁷¹ καὶ τὸ ὑπόστημα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βαιθλεεμ ¹⁵ καὶ ἐπεθύμησεν Δαυιδ καὶ εἶπεν τίς ποτειεὶ με ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βαιθλεεμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ τὸ δὲ σύστημα ⁷² τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βαιθλεεμ ¹⁶ καὶ διέρρηξαν ⁷³ οἱ τρεῖς δυνατοὶ ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν ἀλλοφύλων καὶ ὑδρεύσαντο ὕδωρ ἐκ τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βαιθλεεμ τοῦ ἐν τῇ πύλῃ καὶ ἔλαβαν καὶ παρεγένοντο πρὸς Δαυιδ καὶ οὐκ ἡθέλησεν πιεῖν αὐτὸ καὶ ἔσπεισεν αὐτὸ τῷ κυριῷ ¹⁷ καὶ εἶπεν Ἰλεώς μοι κύριε τοῦ ποιῆσαι τοῦτο εἰ αἴμα τῶν ἀνδρῶν τῶν πορευθέντων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν πίομαι καὶ οὐκ ἡθέλησεν πιεῖν αὐτό ταῦτα ἐποίησαν οἱ τρεῖς δυνατοὶ ¹⁸ καὶ Αβεσσα ἀδελφὸς Ιωαβ υἱὸς Σαρουιας αὐτὸς ἄρχων ἐν τοῖς τρισίν καὶ αὐτὸς ἔξήγειρεν ⁷⁴ τὸ δόρυ αὐτοῦ ἐπὶ τριακοσίους τραυματίας καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς τρισίν ¹⁹ ἐκ τῶν τριῶν ἐκείνων ἔνδοξος καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἄρχοντα καὶ ἔως τῶν τριῶν οὐκ ἡλθεν ²⁰ καὶ Βαναιας υἱὸς Ιωδας ἀνὴρ αὐτὸς πολλοστὸς ⁷⁵ ἔργοις ἀπὸ Καβεσηλ καὶ αὐτὸς ἐπάταξεν τοὺς δύο υἱοὺς Αριηλ τοῦ Μωαβ καὶ αὐτὸς κατέβη καὶ ἐπάταξε τὸν λέοντα ἐν μέσῳ τοῦ λάκκου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς χιόνος ²¹ αὐτὸς ἐπάταξεν τὸν ἄνδρα τὸν Αἰγύπτιον ἄνδρα ὁρατόν ⁷⁶ ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ Αἰγυπτίου δόρυ ως ξύλον διαβάθρας καὶ κατέβη πρὸς αὐτὸν ἐν ῥάβδῳ καὶ ἤρπασεν τὸ δόρυ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Αἰγυπτίου καὶ ἀπέκτεινεν αὐτὸν ἐν τῷ δόρατι αὐτοῦ ²² ταῦτα ἐποίησεν Βαναιας υἱὸς Ιωδας καὶ αὐτῷ ὄνομα ἐν τοῖς τρισὶν τοῖς δυνατοῖς ²³ ἐκ τῶν τριῶν ἔνδοξος καὶ πρὸς τοὺς τρεῖς οὐκ ἡλθεν καὶ ἔταξεν αὐτὸν Δαυιδ εἰς τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ ⁷⁷ ²⁴ καὶ ταῦτα τὰ ὄνόματα τῶν δυνατῶν Δαυιδ βασιλέως Ασαηλ ἀδελφὸς Ιωαβ οὗτος ἐν τοῖς τριάκοντα Ελεαναν υἱὸς Δουδι πατραδέλφου αὐτοῦ ἐν Βαιθλεεμ ²⁵ Σαμαι ὁ Αρουδαῖος Ελικα ὁ Αρωδαῖος ²⁶ Ελλης ὁ Φελωθι Ιρας υἱὸς Εκκακας ὁ Θεκωίτης ²⁷ Αβιεζερ ὁ Αναθωθίτης ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Ασωθίτου ²⁸ Σελμων ὁ Αωίτης Μοορε ὁ Νετωφαθίτης ²⁹ Ελα υἱὸς Βαανα ὁ Νετωφαθίτης Εθθι υἱὸς Ριβα ἐκ Γαβαεθ υἱὸς Βενιαμιν ³⁰ Βαναιας ὁ Φαραθωνίτης Ουρι ἐκ Ναχαλιγαιας ³¹ Αβιηλ υἱὸς τοῦ Αραβωθίτου Αζμωθ ὁ Βαρσαμίτης ³² Ελιασου ὁ Σαλαβωνίτης υἱοὶ Ιασαν Ιωναθαν ³³ Σαμμα ὁ Αρωδίτης Αχιαν υἱὸς Σαραδ ὁ Αραουρίτης ³⁴ Αλιφαλεθ υἱὸς τοῦ Ασβίτου υἱὸς τοῦ Μααχατι Ελιαβ υἱὸς Αχιτοφελ τοῦ Γελωνίτου ³⁵ Ασαραι ὁ Καρμήλιος Φαραϊ ὁ Ερχι ³⁶ Ιγααλ υἱὸς Ναθαν ἀπὸ δυνάμεως υἱὸς Γαδδι ³⁷ Ελιε ὁ Αμμανίτης Γελωραι ὁ Βηρωθαῖος αἴρων τὰ σκεύη Ιωαβ υἱοῦ Σαρουιας ³⁸ Ιρας ὁ Ιεθιραῖος Γαρηβ ὁ Ιεθιραῖος ³⁹ Ουριας ὁ Χετταῖος πάντες τριάκοντα καὶ ἐπτά

Il censimento (24,1-25)

Davide comanda il censimento (1-9) ^{24:1} καὶ προσέθετο ὄργὴ κυρίου ἐκκαῆμαι ⁷⁸ ἐν Ισραηλ καὶ ἐπέσεισεν τὸν Δαυιδ ἐν αὐτοῖς λέγων βάδιζε ἀρίθμησον τὸν Ισραηλ καὶ τὸν Ιουδα ² καὶ εἶπεν διὰ βασιλεὺς πρὸς Ιωαβ ἄρχοντα τῆς ἴσχύος τὸν μετ' αὐτοῦ διέλθε δῆτα πάσας φυλᾶς Ισραηλ ἀπὸ Δαν καὶ ἔως Βηρσαβεη καὶ ἐπίσκεψαι τὸν λαὸν καὶ γνώσομαι τὸν ἀριθμὸν τοῦ λαοῦ ³ καὶ εἶπεν Ιωαβ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ προσθείτη κύριος ὁ θεός σου πρὸς τὸν λαὸν ὥσπερ αὐτοὺς καὶ ὥσπερ αὐτοὺς ⁷⁹ ἐκατονταπλασίονα καὶ ὄφθαλμοὶ τοῦ κυρίου μου τοῦ βασιλέως ὄρῶντες καὶ διὰ κύριος μου διὰ βασιλεὺς ἵνα τί βούλεται ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ⁴ καὶ ὑπερίσχυσεν ὁ λόγος τοῦ βασιλέως πρὸς Ιωαβ καὶ εἰς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως καὶ ἔξηλθεν Ιωαβ καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς ἴσχύος ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ἐπισκέψασθαι τὸν λαὸν Ισραηλ ⁵ καὶ διέβησαν τὸν Ιορδάνην καὶ παρενέβαλον ἐν Αροηρ

^{70 13} τάγμα divisione

^{71 14} περιοχή fortezza ὑπόστημα stazione di soldati

^{72 15} σύστημα guarnigione

^{73 16} διέρρηξαν διαρρήσσω aprirsi un varco ἔλαβαν λαμβάνω prendere ἔσπεισεν σπένδω offrire in libagione

^{74 18} ἔξηγειρεν ἔξεγείρω senso primo: svegliare; in rapporto ad un'arma: sollevare

^{75 20} πολλοστὸς grande

^{76 21} ὁρατόν ben visibile διαβάθρα scala

^{77 23} εἰς τὰς ἀκοὰς alla sua obbedienza (?)

^{78 1} ἐκκαῆμαι inf. ? ἐκκαίω ardere ἐπέσεισεν convinse ἐν αὐτοῖς ?

^{79 3} ὥσπερ αὐτοὺς καὶ ὥσπερ αὐτοὺς ?

ἐκ δεξιῶν τῆς πόλεως τῆς ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος Γαδ καὶ Ελιεζερ⁶ καὶ ἥλθον εἰς τὴν Γαλααδ καὶ εἰς γῆν Θαβασων ἥ ἐστιν Αδασαι καὶ παρεγένοντο εἰς Δανιδαν καὶ Ουδαι καὶ ἐκύκλωσαν εἰς Σιδῶνα⁷ καὶ ἥλθαν εἰς Μαψαρ Τύρου καὶ πάσας τὰς πόλεις τοῦ Ευαίου καὶ τοῦ Χαναναίου καὶ ἥλθαν κατὰ οὐτον Ιουδα εἰς Βηρσαβε⁸ καὶ περιώδευσαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ καὶ παρεγένοντο ἀπὸ τέλους ἐννέα μηνῶν καὶ εἴκοσι ἡμερῶν εἰς Ιερουσαλημ⁹ καὶ ἔδωκεν Ιωαβ τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ ἐγένετο Ισραὴλ ὀκτακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν δυνάμεως σπωμένων⁸⁰ ὁμοφαίαν καὶ ἀνὴρ Ιουδα πεντακόσιαι χιλιάδες ἀνδρῶν μαχητῶν

Davide è spaventato e sceglie la punizione (10-16)¹⁰ καὶ ἐπάταξεν καρδία Δανιδ αὐτὸν μετὰ τὸ ἀριθμῆσαι τὸν λαόν καὶ εἶπεν Δανιδ πρὸς κύριον ἡμαρτον σφόδρα ὃ ἐποίησα νῦν κύριε παραβίβασον⁸¹ δὴ τὴν ἀνομίαν τοῦ δούλου σου ὅτι ἐμωράνθη σφόδρα¹¹ καὶ ἀνέστη Δανιδ τὸ πρωί καὶ λόγος κυρίου ἐγένετο πρὸς Γαδ τὸν προφήτην τὸν ὄρωντα Δανιδ λέγων¹² πορεύθητι καὶ λάλησον πρὸς Δανιδ λέγων τάδε λέγει κύριος τρία ἐγώ εἰμι αἴρω⁸² ἐπὶ σέ καὶ ἔκλεξαι σεαυτῷ ἐν ἐξ αὐτῶν καὶ ποιήσω σοι¹³ καὶ εἰσῆλθεν Γαδ πρὸς Δανιδ καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ ἔκλεξαι σεαυτῷ γενέσθαι εἰ ἔλθῃ σοι τρία ἔτη λιμὸς ἐν τῇ γῇ σου ἢ τρεῖς μῆνας φεύγειν σε ἐμπροσθεν τῶν ἔχθρῶν σου καὶ ἔσονται διώκοντές σε ἢ γενέσθαι τρεῖς ἡμέρας θάνατον ἐν τῇ γῇ σου νῦν οὖν γνῶθι καὶ ἴδε τί ἀποκριθῶ τῷ ἀποστέλλαντί με ῥῆμα¹⁴ καὶ εἶπεν Δανιδ πρὸς Γαδ στενά μοι πάντοθεν σφόδρα ἐστίν ἐμπεσοῦμαι δὴ ἐν χειρὶ κυρίου ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμοὶ αὐτοῦ σφόδρα εἰς δὲ χειρας ἀνθρώπου οὐ μὴ ἐμπέσω καὶ ἔξελέξατο ἑαυτῷ Δανιδ τὸν θάνατον¹⁵ καὶ ἡμέραι θερισμοῦ πυρῶν καὶ ἔδωκεν κύριος ἐν Ισραὴλ θάνατον ἀπὸ πρωίθεν ἔως ὥρας ἀρίστου καὶ ἥρξατο ἡ θραύσις ἐν τῷ λαῷ καὶ ἀπέθανεν ἐκ τοῦ λαοῦ ἀπὸ Δαν καὶ ἔως Βηρσαβε⁸³ ἐβδομήκοντα χιλιάδες ἀνδρῶν¹⁶ καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς Ιερουσαλημ τοῦ διαφθείραι αὐτήν καὶ παρεκλήθη κύριος ἐπὶ τῇ κακίᾳ καὶ εἶπεν τῷ ἄγγελῷ τῷ διαφθείροντι ἐν τῷ λαῷ πολὺ νῦν ἄνες τὴν χεῖρά σου καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου ἦν παρὰ τῷ ἄλλῳ Ορνα τοῦ Ιεβουσαίου

Davide chiede per sé la punizione (17)¹⁷ καὶ εἶπεν Δανιδ πρὸς κύριον ἐν τῷ ἴδειν αὐτὸν τὸν ἄγγελον τύπτοντα ἐν τῷ λαῷ καὶ εἶπεν ἴδού ἐγώ εἴμι ἡδίκησα καὶ ἐγώ εἴμι ὁ ποιμὴν ἐκακοποίησα καὶ οὐ τοι τὰ πρόβατα τί ἐποίησαν γενέσθω δὴ ἡ χείρ σου ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου

Costruzione dell'altare (18-25)¹⁸ καὶ ἥλθεν Γαδ πρὸς Δανιδ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀνάβηθι καὶ στῆσον τῷ κυρίῳ θυσιαστήριον ἐν τῷ ἄλωνι Ορνα τοῦ Ιεβουσαίου¹⁹ καὶ ἀνέβη Δανιδ κατὰ τὸν λόγον Γαδ καθ' ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος²⁰ καὶ διέκυψεν⁸³ Ορνα καὶ εἶδεν τὸν βασιλέα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ παραπορευομένους ἐπάνω αὐτοῦ καὶ ἐξῆλθεν Ορνα καὶ προσεκύνησεν τῷ βασιλεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν²¹ καὶ εἶπεν Ορνα τί ὅτι ἥλθεν ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν δοῦλον αὐτοῦ καὶ εἶπεν Δανιδ κτήσασθαι παρὰ σοῦ τὸν ἄλωνα τοῦ οἰκοδομῆσαι θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ καὶ συσχεθῆ⁸⁴ ἡ θραύσις ἐπάνω τοῦ λαοῦ²² καὶ εἶπεν Ορνα πρὸς Δανιδ λαβέτω καὶ ἀνειγκέτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τῷ κυρίῳ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἴδού οἱ βόες εἰς ὀλοκαύτωμα καὶ οἱ τροχοὶ⁸⁵ καὶ τὰ σκεύη τῶν βιων εἰς ξύλα

²³ τὰ πάντα ἔδωκεν Ορνα τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπεν Ορνα πρὸς τὸν βασιλέα κύριος ὁ θεός σου εὐλογήσαι σε²⁴ καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς Ορνα οὐχί ὅτι ἀλλὰ κτώμενος κτήσομαι παρὰ σοῦ ἐν ἀλλάγματι καὶ οὐκ ἀνοίσω τῷ κυρίῳ θεῷ μου ὀλοκαύτωμα δωρεάν καὶ ἐκτήσατο Δανιδ τὸν ἄλωνα καὶ τοὺς βόας ἐν ἀργυρίῳ σίκλων πεντήκοντα²⁵ καὶ ὠκοδόμησεν ἐκεῖ Δανιδ θυσιαστήριον κυρίῳ καὶ ἀνήνεγκεν ὀλοκαυτώσεις καὶ εἰρηνικάς καὶ προσέθηκεν Σαλωμῶν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον ἐπ' ἐσχάτῳ ὅτι μικρὸν ἦν ἐν πρώτοις καὶ ἐπήκουσεν κύριος τῇ γῇ καὶ συνεσχέθη ἡ θραύσις ἐπάνωθεν Ισραὴλ

Grizzana, 9 ottobre 2010 memoria di s. Abramo

^{80 9} σπωμένων part. cong. aor. II medio di ἐπωμαι ?

^{81 10} παραβίβασον παραβιβάζω rimuovere

^{82 12} ἐγώ εἴμι αἴρω costruzione sintattica difficile: io sono porto (?)

^{83 20} διέκυψεν διακύπτω fare attenzione

^{84 21} συσχεθῆ συνέχω P.: esser frenata

^{85 22} τροχοὶ ruote